

NOKIA 6681

CE 168

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROIZVODA Mi, NOKIA CORPORATION izjavljujemo na svoju isključivu odgovornost da je proizvod RM-57 usklađen sa odredbama sledeće Direktive Saveta: 1999/5/EC. Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/

Copyright © 2005 Nokia. Sva prava zadržana.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

Nokia, Nokia Connecting People i Pop-Port su žigovi ili zaštićeni žigovi firme Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili robne marke njihovih vlasnika.

Nokia tune je audio žig Nokia Corporation.

symbian

This product includes software licensed from Symbian Software Ltd © 1998-2005). Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd.

Java™ and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

Bluetooth is a registered trademark of Bluetooth SIG, Inc.

Stac®, LZS®, © 1996, Stac, Inc., © 1994-1996 Microsoft Corporation. Includes one or more U.S. Patents: No. 4701745, 5016009, 5126739, 5146221, and 5414425. Other patents pending.

Hi/fn®, LZS®, © 1988-98, Hi/fn. Includes one or more U.S. Patents: No. 4701745, 5016009, 5126739, 5146221, and 5414425. Other patents pending.

Part of the software in this product is © Copyright ANT Ltd. 1998. All rights reserved.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright © 1997-2005. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Copyright © 2005 Nokia. All rights reserved.

ZABRANJENA JE UPOTREBA OVOG PROIZVODA NA SVE NAČINE KOJI SU USKLAĐENI SA MPEG-4 VIDEO STANDARDOM, OSIM NJEGOVE UPOTREBE DIREKTNO VEZANE ZA: (A) PODATKE ILI INFORMACIJE (i) KREIRANE ILI NABAVLJENE BEZ NADOKNADE OD STRANE KORISNIKA U NEKOMERCIJALNOJ AKTIVNOSTI, I (ii) ISKLJUČIVO ZA LIČNU UPOTREBU, I (B) OSTALE UPOTREBE ZA KOJE POSTOJI POSEBNO I ZASEBNO LICENCNO PRAVO DATO OD STRANE MPEG LA, L.L.C.

Nokia vodi politiku kontinuiranog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

Ni u kom slučaju Nokia neće biti odgovorna za ma kakav gubitak podataka ili prihoda ili neku posebnu, slučajnu, posledičnu ili indirektnu štetu ma kako da je prouzrokovana.

Sadržaji ovog dokumenta su dati "kao što jesu". Osim ako to ne zahteva odgovarajući propis, ne daju se nikakve garancije, bilo izričite bilo one koje se podrazumevaju, uključujući, ali ne ograničavajući se na njih, i podrazumevajuće garancije komercijalne pogodnosti i pogodnosti za posebnu svrhu, u odnosu na tačnost, pouzdanost ili sadržaj ovog dokumenta. Nokia zadržava pravo na izmenu ovog dokumenta ili na njegovo povlačenje u svako doba bez prethodne najave. Raspoloživost posebnih proizvoda može da varira u zavisnosti od područja. Molimo proverite to kod Vama najbližeg prodavca Nokia-e.

Kontrola izvoza

Ovaj uređaj može da sadrži robne proizvode, tehnologije ili softver koji podležu zakonima i propisima za izvoz iz SAD i drugih zemalja. Zabranjeno je preusmeravanje suprotno zakonu.

FCC(Federalna komisija za komunikacije)/INDUSTRY CANADA (Industrija Kanade) NAPOMENA

Vaš uređaj može da prouzrokuje TV i radio smetnje (na primer, kada se koristi u blizini prijemne opreme). FCC (Federalna komisija za komunikacije) ili Industry Canada (Industrija Kanade) mogu zahtevati da prestanete sa korišćenjem svog telefonskog aparata ako se takve smetnje ne mogu eliminisati. Ako Vam je potrebna pomoć, obratite se svom lokalnom serviseru. Ovaj uređaj je usklađen sa delom 15 FCC (Federalna komisija za komunikacije) propisa. Rad je uslovljen time da ovaj uređaj ne prouzrokuje štetne smetnje.

O DODATNIM APLIKACIJAMA ZA VAŠ NOKIA 6681

U sklopu komercijalnog paketa proizvoda naći ćete RS-MMC (Reduced-Size Dual Voltage MultimediaMemoryCard - dvonaponsku MultimediaMemoryCard karticu manjih dimenzija) koja sadrži dodatne aplikacije firme Nokia i samostalnih autora. Sadržaj RS-MMC kartice, raspoložive aplikacije na njoj i servisi se razlikuju zavisno od države, prodavca i/ili operatora komunikacione mreže. Aplikacije i dodatne informacije o njihovom korišćenju postoje na adresi www.nokia.com/support samo na određenim jezicima.

Neke radnje i funkcionalne mogućnosti zavise od SIM kartice i/ili od operatora mreže, od MMS kartice ili od kompatibilnosti uređaja i podržanih formata sadržaja. Raspoloživost servisa se razlikuje po državama i regionima. Neki servisi su uslovljeni zasebnom finansijskom nadoknadom.

BEZ GARANCIJE

Aplikacije samostalnih autora (trećih strana) koje se nalaze na Reduced-size MultimediaMemoryCard (RS-MMC) su kreirala i vlasništvo su fizičkih i pravnih subjekata koji nisu pripojeni niti povezani sa firmom Nokia. Nokia ne poseduje autorska prava niti prava intelektualne svojine nad tim aplikacijama trećih strana. Pa tako, Nokia ne preuzima nikakvu odgovornost za bilo kakvu podršku krajnjeg korisnika, niti za funkcionisanje tih aplikacija trećih strana, kao ni za informacije date u tim aplikacijama ili materijalima. Nokia ne daje nikakvu garanciju za ove aplikacije.

PRIMATE K ZNANJU DA SE SOFTVER I/ILI APLIKACIJA (POD ZAJEDNIČKIM NAZIVOM "SOFTVER") STAVLJA NA RASPOLAGANJE "KAKAV JESTE" BEZ IKAKVE VRSTE GARANCIJE BILO EKSPLICITNE, BILO PODRAZUMEVANE, A KOLIKO JE TO MAKSIMALNO DOPUŠTENO PO PRIMENLJIVOM PRAVU. NI NOKIA NI NJENE FILIJALE NE DAJU NIKAKVA UVERENJA NITI GARANCIJE, EKSPLICITNE ILI PODRAZUMEVANE, UKLJUČUJUĆI I, ALI NE SAMO U VEZI, GARANCIJA PRAVA VLASNIŠTVA, PODOBNOSTI ZA PRODAJU I KONKRETNU NAMENU, TE DA SOFTVER NE KRŠI PATENTNA PRAVA, AUTORSKA PRAVA, PRAVA ZAŠTITNOG ZNAKA, ILI NEKA DRUGA PRAVA NEKE TREĆE STRANE. NE POSTOJI NIKAKVA GARANCIJA OD STRANE FIRME NOKIA NITI OD STRANE NJENIH PRIDRUŽENIH ČLANICA DA ĆE SOFTVER ZADOVOLJITI VAŠE ZAHTEVE NITI DA ĆE SOFTVER FUNKCIONISATI BEZ PREKIDA I GREŠAKA. SAMI PREUZIMATE SVU ODGOVORNOST I RIZIK U IZBORU SOFTVERA U SMISLU OSTVARIVANJA OČEKIVANIH REZULTATA, INSTALACIJE, KORIŠĆENJA I OSTVARENIH REZULTATA. KOLIKO JE TO MAKSIMALNO DOPUŠTENO PO POZITIVNOM PRAVU, NI U KOM SLUČAJU NOKIA, NJENI ZAPOSLENI ILI PRIDRUŽENI SUBJEKTI NEĆE BITI ODGOVORNI NI ZA KAKAV GUBITAK PROFITA, PRIHODA, OBIMA

PRODAJE, PODATAKA, INFORMACIJA, NITI ZA TROŠKOVE NABAVKE SUBSTITUTIVNIH PROIZVODA ILI USLUGA, ZA ŠTETE NA IMOVINI, LIČNE POVREDE, PREKID POSLOVANJA, KAO NI ZA BILO KAKVE DIREKTNE, INDIRECTNE, POSLEDIČNE, EKONOMSKE, NADOKNADNE, KAZNENE, SPECIJALNE ILI NAKNADNE ŠTETE KAKO GOD PROUZROKOVANE I PO BILO KOM OSNOVU PROISTEKLOM IZ UGOVORA, KRIVDE, NEHATA ILI DRUGE TEORIJE ODGOVORNOSTI KAO REZULTAT INSTALACIJE ILI KORIŠĆENJA, ILI NEMOGUĆNOSTI KORIŠĆENJA SOFTVERA, PA ČAK I AKO SU NOKIA I NJENI PRIDRUŽENI SUBJEKTI OBAVEŠTENI O MOGUĆNOSTIMA TAKVIH ŠTETA. KAKO NEKE DRŽAVE/PRAVNI SISTEMI NE DOPUŠTAJU GORNJE IZUZIMANJE ILI OGRANIČAVANJE ODGOVORNOSTI, ALI DOPUŠTAJU DA SE ODGOVORNOST OGRANIČI, U TAKVIM SLUČAJEVIMA ODGOVORNOST FIRME NOKIA, NJENIH ZAPOSLENIH I PRIDRUŽENIH SUBJEKATA ĆE BITI OGRANIČENA NA 50 EVRA. NIŠTA SADRŽANO U OVOM ODBIJANJU ODGOVORNOSTI NEĆE UTICATI NA ZAKONSKA PRAVA BILO KOJE STRANE U SVOJSTVU KORISNIKA.

COPYRIGHT © 2005 NOKIA. SVA PRAVA ZADRŽANA. NOKIA I NOKIA CONNECTING PEOPLE SU REGISTROVANI ŽIGOVI FIRME NOKIA CORPORATION.

NOKIA CORPORATION
NOKIA MULTIMEDIA MARKETING
P.O. BOX 100, FIN-00045 NOKIA GROUP, FINLAND
TEL. +358 7180 08000
TELEFAX +358 7180 34016
WWW.NOKIA.COM

Sadržaj

Radi sopstvene bezbednosti	9	Uputite poziv	21
Personalizujte svoj telefon	12	Pozovite	21
Postavite tonove	12	Brzo izaberite neki telefonski broj	21
Oflajn način rada	13	Uspostavite konferencijski poziv	22
Prenos podataka iz drugog telefona	14	Odgovorite na poziv ili ga odbacite	22
Promenite izgled svog telefona	14	Poziv na čekanju (mrežni servis)	22
Dopunjeni pasivni re. režim	15	Opcije u toku poziva	23
Vaš telefonski aparat	16	Dnevnik	23
Postavite traku za nošenje oko		Prethodni	23
ručnog zgloba	16	Trajanje poziva	24
Sat	16	Paketni prenos	24
Podešavanja sata	16	Prikažite sve komunikacione događaje	24
Svetski sat	17	Kontakti (Imenik)	26
Kontrola jačine zvuka i zvučnika	17	Memorišite imena i brojeve	26
Menadžer datoteka	17	Primarni brojevi i adrese	26
Vidite utrošak memorije	18	Kopirajte kontakte	27
Nedovoljno memorije -		SIM imenik i drugi SIM servisi	27
oslobodite memoriju	18	Dodajte ton zvona kontaktima	27
Alatka memorijska kartica	19	Biranje glasom	28
Formatirajte memorijsku karticu	20	Dodajte glasovnu komandu	28
		Pozovite koristeći neku glasovnu komandu	28

Kreirajte kontakt grupe.....	29
Uklonite članove iz neke grupe.....	29

Kamera i Galerija 30

Kamera.....	30
Fotografirajte.....	30
Pravljenje više uzastopnih slika, sekvence.....	32
I Vi na slici - Samookidač.....	32
Blic.....	32
Podesite boje i osvetljenje.....	32
Postavite podešavanja kamere.....	33
Snimite video.....	33
Postavite podešavanja video rikordera.....	34
Galerija.....	35
Pregled slika.....	36

Studio..... 37

Video montažer.....	37
Montirajte video, zvuk i prelaze.....	37
Menadžer slika.....	38
Štampa slike.....	39
Izbor štampača.....	39
Prikaz izgleda štampe.....	39
Podešavanja štampe.....	39
RealPlayer™.....	40
Reprodukujte video ili audio snimke.....	40

Bežično strimujte sadržaj.....	41
Primitite RealPlayer podešavanja.....	41

Poruke.....43

Napišite tekst.....	44
Tradicionalni način unosa teksta.....	44
Intuitivni način unosa teksta - Rečnik.....	44
Kopirajte tekst u klipbord (privremenu memoriju).....	46
Napišite i pošaljite poruku.....	47
Primitite MMS i e-mail podešavanja.....	48
Primiteno - primitite poruke.....	49
Multimedija poruke.....	49
Podaci i podešavanja.....	50
Veb servisne poruke.....	50
Moji folderi.....	50
Poštansko sanduče.....	51
Otvorite poštansko sanduče.....	51
Preuzmite e-mail poruke.....	51
Obrišite e-mail poruke.....	52
Raskinite vezu sa poštanskim sandučetom.....	53
Za slanje - poruke koje čekaju na slanje.....	53
Vidite poruke na SIM kartici.....	54
Podešavanja Poruka.....	54
Tekstualne poruke.....	54
Multimedija poruke.....	55

E-mail	56	Završite vezu	65
Veb servisne poruke	57	Ispraznite keš memoriju	65
Info servis	58	Podešavanja Veba	66
Podešavanja Ostalo	58	Kancelarija	67
Kalendar	59	Kalkulator	67
Kreirajte stavke kalendara	59	Izračunajte procenite	67
Pregledi kalendara	60	Konvertor	67
Postavite alarm kalendara	60	Postavite osnovnu valutu i kurseve	68
Uklonite stavke kalendara	60	Obaveze	68
Podešavanja kalendara	60	Kreirajte listu zadataka	68
Veb	61	Beležnica	69
Pristupite Vebu	61	Diktafon	69
Primiti podešavanja pretraživača	61	Moje	70
Unesite podešavanja ručno	61	Favoriti - dodajte prečice	70
Prikaz markeri	62	Obrišite neku prečicu	70
Ručno dodajte markere	62	Novčanik	70
Pošaljite markere	62	Kreirajte šifru novčanika	71
Uspostavite vezu	62	Memorišite lične podatke kartice	71
Bezbednost veze	63	Kreirajte lične napomene	72
Pretražujte	63	Kreirajte neki skup novčanika	72
Pregledajte sačuvane strane	64	Vidite detalje ulaznice	73
Preuzmite i kupite stavke (sadržaj)	65	Podešavanja novčanika	73
		Resetujte novčanik i šifru novčanika	73

Časkanje – Instant poruke (čet) 74

Primite podešavanja časkanja.....	74
Povežite se na neki čet server.....	74
Izmenite podešavanja časkanja.....	75
Tražite grupe za časkanje i korisnike.....	75
Priključite se i napustite neku čet grupu.....	75
Časkanje.....	76
Snimate časkanja.....	76
Pratite i započnite konverzacije.....	76
Čet kontakti.....	77
Rad sa čet grupama.....	78
Administriranje čet grupe.....	79
Kreirajte novu čet grupu.....	79
Dodajte i uklonite članove grupe.....	79
Podešavanja čet servera.....	79

Povezivanje 81

Bluetooth veza.....	81
Podešavanja Bluetooth veze.....	81
Pošaljite podatke koristeći Bluetooth vezu.....	82
Uparite uređaje.....	83
Primite podatke koristeći Bluetooth vezu.....	83
Isključite Bluetooth.....	84
Povezivanja sa PC računarom.....	84
CD-ROM.....	84

Vaš telefon kao modem.....	84
Menadžer veza.....	84
Vidite detalje data veze.....	85
Daljinska sinhronizacija.....	85
Kreirajte novi skup sinhronizacije.....	86
Sinhronizujte podatke.....	87
Menadžer uređaja.....	87
Podešavanja profila (skupa parametara) servera.....	87

Alatke.....89

Podešavanja.....	89
Podešavanja telefona.....	89
Podešavanja poziva.....	90
Podešavanja veze.....	91
Datum i vreme.....	94
Bezbednost.....	94
Preusmeravanje poziva.....	97
Zabrana poz. (mrežni servis).....	98
Mreža.....	98
Podešavanja proširenja.....	98
Glasovne komande.....	99
Dodajte glasovnu komandu nekoj aplikaciji.....	99

Menadžer aplikacija	99
Instalirajte aplikacije i softver	100
Uklonite aplikacije i softver.....	101
Podešavanja aplikacija.....	101
Ključevi za aktiviranje - za rad sa datotekama zaštićenim autorskim pravom	102
Rešavanje problema.....	103
Pitanja i odgovori.....	103

Informacije o bateriji	106
Punjenje i pražnjenje.....	106
Čuvanje i održavanje	107
Dodatne informacije o bezbednosti	108
Indeks.....	112

Radi sopstvene bezbednosti

Pročitajte ove jednostavne smernice. Njihovo nepoštovanje može da bude opasno ili protivno zakonu. Za više informacija, pročitajte kompletno uputstvo za korisnika.

UKLJUČUJTE KADA JE BEZBEDNO Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba bežičnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU Pridržavajte se svih lokalnih zakona. U toku vožnje neka Vam ruke budu slobodne za upravljanje motornim vozilom. Vaša prvenstvena briga dok upravljate motornim vozilom treba da je bezbednost saobraćaja.

SMETNJE Svi bežični telefoni mogu da budu podložni smetnjama koje utiču na radne karakteristike.

ISKLUČITE U BOLNICAMA Pridržavajte se svih ograničenja. Isključite telefon u blizini medicinske opreme.

ISKLUČITE U AVIONU Pridržavajte se svih ograničenja. Bežični telefoni mogu da prouzrokuju smetnje u avionu.

ISKLUČITE PRI TOČENJU GORIVA Ne koristite telefon na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.

ISKLUČITE U BLIZINI MESTA MINIRANJA Pridržavajte se svih ograničenja. Ne koristite telefon na mestima gde se odvija miniranje.

UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO Aparat koristite samo u normalnom položaju onako kako je objašnjeno u dokumentaciji proizvoda. Ne dodirujte nepotrebno antenu.

KVALIFIKOVANI SERVIS Ovaj proizvod smeju da instaliraju ili da popravljaju samo kvalifikovane osobe.

PROŠIRENJA I BATERIJE Upotrebljavajte samo odobrena proširenja i baterije. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

OTPORNOST NA VODU Vaš telefon nije vodootporan. Održavajte ga suvim.

REZERVNE KOPIJE Pravite rezervne kopije ili imajte na papiru sve važne podatke.

POVEZIVANJE SA DRUGIM TELEFONIMA

Kod priključivanja, povezivanja na ma koji drugi telefon, pročitajte bezbednosne instrukcije u uputstvu za korisnika tog uređaja. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

HITNI POZIVI Proverite da je telefonska funkcija ovog telefona uključena i da je na mreži. Pritisnite potreban broj puta da obrišete sadržaj na ekranu i da se vratite u početni prikaz na ekranu. Unesite broj službe pomoći i pritisnite . Dajte svoju lokaciju. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

O Vašem uređaju

Bežični uređaj opisan u ovom uputstvu odobren je za upotrebu u GSM 900/1800/1900 mreži. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije o mrežama.

Pri korišćenju funkcija ovog aparata, pridržavajte se svih zakona i poštujujte privatnost i legitimna prava drugih osoba.

Upozorenje: Da bi mogla da se koristi bilo koja funkcija ovog uređaja, osim budilnika, telefon mora da bude uključen. Ne uključujte ovaj uređaj kada upotreba bežičnog telefona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Mrežni servisi

Da biste koristili ovaj telefon neophodna je usluga provajdera bežične telefonije. Rad mnogih funkcija ovog aparata zavisi od funkcija bežične komunikacione mreže. Ove mrežne servise ne nude sve mreže ili je za njihovo korišćenje neophodan poseban dogovor sa provajderom servisa. Od provajdera servisa ćete dobiti dodatna uputstva za njihovo korišćenje kao i način tarifiranja. Neke komunikacione mreže mogu da imaju ograničenja koja utiču na korišćenje mrežnih servisa. Na primer, neke mreže možda ne podržavaju sve karaktere karakteristične za jezik i usluge.

Provajder servisa može da zahteva da se neke funkcije ovog aparata onemoguće ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, one se neće pojavljivati u meniju aparata. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Ovaj bežični aparat je 3GPP GSM Release 99 terminal koji podržava GPRS servise a projektovan je da podržava i Release 97 GPRS komunikacione mreže. Međutim, mogu postojati neke specifičnosti kada se koristi u Release 97

GPRS mrežama. Za više informacija se obratite svom provajderu servisa.

Ovaj aparat podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Za neke funkcije ovog uređaja, kao što su MMS, pretraživanje, e-mail i preuzimanje sadržaja preko pretraživača ili putem MMS-a, neophodno je da komunikaciona mreža podržava te tehnologije.

Proširenja, baterije i punjači

Proverite broj modela svakog punjača pre njegove upotrebe sa ovim telefonom. Ovaj telefon je namenjen da se upotrebljava sa napajanjem iz ACP-12 i LCH-12 punjača.

 Upozorenje: Koristite isključivo baterije, punjače i proširenja koja je Nokia odobrila za ovaj dati model. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju, a može biti i opasna.

Mogućnost nabavke odobrenih proširenja proverite kod svog distributera. Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog proširenja, uhvatite i vucite utikač, a ne kabl.

Vaš telefon i njegova proširenja sadrže sitne delove. Držite ih van dohvata dece.

Personalizujte svoj telefon

Napomena: Vaš provajder servisa ili operator komunikacione mreže je možda uslovio drugačiji raspored menija ili dodavanje drugih ikonica u meni telefonskog aparata. Obratite se svom provajderu servisa, operatoru komunikacione mreže ili službi Nokia Customer Care za pomoć u vezi svega što se razlikuje od opisanog u ovom uputstvu.

- U vezi promene pozadinske slike u pasivnom režimu ili onoga što će se prikazivati kao zaštita ekrana (skrin sejver), vidite "Promenite izgled svog telefona", str. 14.
- U vezi korišćenja ekrana pasivnog režima (pasivni ekran) radi brzog pristupa najčešće korišćenim aplikacijama, vidite "Dopunjeni pasivni re. režim", str. 15.
- U vezi prilagođavanja svojim potrebama tonova zvona, vidite "Postavite tonove", str. 12.
- U vezi promene prečica dodeljenih različitim pritiscima navigatora i selekcionih tastera u pasivnom režimu, vidite "Pasivni režim", str. 89.
- Da promenite sat koji se prikazuje u pasivnom režimu, izaberite **Sat** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Vrsta sata** > **Analogni** ili **Digitalni**.
- Da promenite ton alarma sata, izaberite **Sat** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Ton alarma sata**, pa zatim i željeni ton.

- Da promenite ton alarma Kalendara, izaberite **Kalendar** > **Opcije** > **Podešavanja**.
- Da promenite pozdravnu poruku, dobrodošlicu, u neku sliku ili tekst, izaberite **Alatke** > **Podešavanja** > **Telefon** > **Opšte** > **Dobrodošlica ili logo**.
- Da nekom kontaktu dodelite posebni ton zvona, izaberite **Kontakti**. Vidite "Dodajte ton zvona kontaktima", str. 27.
- Da nekom kontaktu dodelite taster za brzo biranje, pritisnite neki numerički taster u pasivnom režimu (**1** je rezervisan za Vašu govornu poštu), pa pritisnite . Pritisnite **Da**, zatim izaberite neki kontakt.
- Da reorganizujete glavni Meni, u glavnom Meniju izaberite **Opcije** > **Premesti, Novi folder** ili **Premesti u folder**. Aplikacije koje ređe koristite možete da premestite u foldere, a one koje koristite češće možete da premestite u glavni Meni.

Postavite tonove

Da podesite i prilagodite tonove zvona, tonove upozorenja na poruku i ostale tonove za različite situacije, okruženja i grupe pozivalaca, pritisnite i izaberite **Alatke** > **Nač.**

rada. Trenutno aktivni način rada vidite u vrhu ekrana u pasivnom režimu. Ako je aktivan način rada **Opšti**, prikazuje se samo trenutni datum.

Da promenite način rada, u pasivnom režimu pritisnite **(i)**. Dođite do željenog načina rada i izaberite **OK**.

 Savet! Možete da izaberete **Preuz. melodija** da biste otvorili listu markera, bukmark adresa. Možete izabrati neki marker (adresu) i povezati se na neku Veb stranu da preuzmete nove tonove.

Da izmenite neki način rada, profil, izaberite **Alatke > Nač. rada**. Dođite do nekog načina rada, pa izaberite **Opcije > Personalizuj**. Dođite do parametra koji želite da promenite i pritisnite **(c)** da otvorite moguće opcije. Tonovi koji se nalaze u memorijskoj kartici su označeni sa . Krećite se po listi tonova i poslušajte svaki ton pre nego što ga izaberete. Da prekinete preslušavanje tona, pritisnite bilo koji taster.

Da kreirate novi način rada, izaberite **Opcije > Kreiraj novi**.

Oflajn način rada

Oflajn način rada Vam omogućava da koristite svoj telefon bez povezivanja na bežičnu komunikacionu mrežu. Kada aktivirate **Oflajn** način rada, veza sa bežičnom komunikacionom mrežom se prekida, što vidite po oznaci u indikatoru jačine signala. Stopirani su svi signali

bežične telefonije prema i iz telefona. Ako pokušate da pošaljete poruke, one se smeštaju u folder Za slanje za naknadno slanje.

 Savet! Za informacije o načinu promene tonova upozorenja Kalendara i Sata, vidite "Personalizujte svoj telefon", str. 12.

 Upozorenje: U oflajn režimu, načinu rada, ne možete upućivati telefonske pozive osim poziva određenih brojeva za hitne slučajeve, niti koristiti druge funkcije koje zahtevaju prisustvo komunikacione mreže. Da biste uputili poziv, promenite način rada da aktivirate telefonsku funkciju aparata. Ako je uređaj zaključan, prvo morate da unesete šifru za deblokadu (otključavanje) da biste promenili način rada i uputili poziv.

 Upozorenje: Vaš uređaj mora da bude uključen da bi se mogao koristiti **Oflajn** način rada. Ne uključujte ovaj uređaj ako je zabranjena upotreba bežičnih uređaja ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Da izađete iz **Oflajn** načina rada, izaberite neki drugi način rada, pa zatim izaberite **Opcije > Aktiviraj > Da**. Telefon ponovo uspostavlja bežičnu komunikaciju (pod uslovom da je signal dovoljne jačine). Ako je Bluetooth bio aktiviran pre ulaska u **Oflajn** način rada, biće deaktiviran. Bluetooth

veza se automatski reaktivira kada napustite **Oflajn** način rada. Vidite "Podešavanje Bluetooth veze", str. 81.

Prenos podataka iz drugog telefona

Možete da prekopirate kontakte, kalendar, slike, video i audio snimke koristeći Bluetooth vezu iz nekog kompatibilnog Nokia Series 60 telefona.

Svoj Nokia 6681 telefon možete da koristite i bez SIM kartice. Oflajn način rada se automatski aktivira kada uključite telefon bez SIM kartice. Ovo Vam omogućava da SIM karticu koristite u drugom telefonu.

Pre započinjanja prenosa podataka u svoj Nokia 6681 uređaj, morate da aktivirate Bluetooth funkciju u oba telefona. Na oba telefona pritisnite pa izaberite **Poveziv. > Bluetooth**. Izaberite **Bluetooth > Uključeno**. Svakom telefonu dajte neko ime.

Da prenesete podatke:

- 1 Pritisnite pa izaberite **Alatke > Prenos** na svom Nokia 6681 uređaju. Pratite instrukcije koje se prikazuju na ekranu.
- 2 Telefon sprovodi pretragu uređaja koji nude Bluetooth povezivanje. Kada se pretraga završi, izaberite drugi telefon iz liste.

- 3 Od Vas se traži da u svoj Nokia 6681 uređaj unesete šifru. Unesite neku šifru (dužine od 1 do 16 cifara), pa izaberite **OK**. Na drugom telefonu unesite istu šifru, pa izaberite **OK**.
- 4 Aplikacija **Prenos** se šalje kao poruka u drugi telefon.
- 5 Otvorite tu poruku da u drugi telefon instalirate **Prenos** i pratite instrukcije na ekranu. Aplikacija se dodaje u glavni Meni.
- 6 U svom Nokia 6681 uređaju izaberite sadržaje, podatke, koje želite da prekopirate iz drugog telefona.

Sadržaj memorije telefona i memorijske kartice drugog telefona se kopira u Vaš Nokia 6681 uređaj i u memorijsku karticu. Vreme kopiranja zavisi od količine podataka koja se prenosi. Podaci se ne uklanjaju u drugom telefonu.

Promenite izgled svog telefona

Da promenite izgled, vizuelne elemente, ekrana svog telefonskog aparata, kao što su tapet, paleta boja i ikonice, pritisnite i izaberite **Alatke > Teme**. Aktivirana tema je označena sa . U modulu **Teme** možete da objedinjujete elemente iz različitih tema kao i da birate slike iz **Galerija** radi dalje personalizacije teme. Teme koje se nalaze u memorijskoj kartici su označene sa .

▶ Opcije u glavnom prikazu **Teme** su **Prikaz/Preuzimanja tema**, **Primeni**, **Izmeni**, **Pomoć** i **Izađi**.

Da aktivirate neku temu, dođite do nje, pa izaberite **Opcije > Primeni**.

Da prikazete neku temu, dođite do nje, pa izaberite **Opcije > Prikaz**.

Da izmenite neku temu, dođite do nje, pa izaberite **Opcije > Izmeni** da izmenite naredne opcije:

- **Tapet** – slika koja će se prikazivati kao pozadina u pasivnom režimu.
- **Paleta boja** – kombinacija boja koje se koriste na ekranu.
- **Skrin sejver** – tip skrin sejvera, zaštite ekrana: datum i vreme, ili neki tekst koji ste sami napisali. Vidite i Podešavanja kašnjenja zaštite ekrana, str. 90.
- **Slika za: Favoriti** – pozadinska slika za aplikaciju Favoriti.

Da za izabranu temu vratite prvobitna podešavanja, u toku vršenja izmena teme, izaberite **Opcije > Vрати prvobitnu t**.

Dopunjeni pasivni re. režim

Pasivni ekran, dopunjeni pasivni režim, koristite da biste brzo pristupali aplikacijama koje najčešće koristite.

Neke prečice su možda fiksne, i ne možete ih menjati.

Da postavite dopunjeni pasivni režim, pritisnite **☰**, izaberite **Alatke > Podešav. > Telefon > Pasivni režim > Dopunjeni pasivni re.**, pa pritisnite **⦿** da uključite ili da isključite dopunjeni pasivni režim.

Prikazuje se dopunjeni pasivni režim sa podrazumevanim aplikacijama raspoređenim u gornjem delu ekrana, i stavkama kalendara, obaveza i plejera ispod njih.

Dođite do neke aplikacije ili do neke stavke, pa pritisnite **⦿**.

Standardne prečice navigatora u pasivnom režimu se ne mogu koristiti kada je aktiviran dopunjeni pasivni režim.

Da promenite podrazumevane, primarne, prečice aplikacija:

- 1 Pritisnite **☰**, izaberite **Alatke > Podešav. > Telefon > Pasivni režim > Apl. dop. pas. režima**, pa pritisnite **⦿**.
- 2 Istaknite neku prečicu aplikacije pa izaberite **Opcije > Promeni**.
- 3 Izaberite neku novu aplikaciju iz liste, pa pritisnite **⦿**.

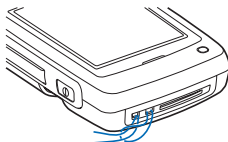

Vaš telefonski aparat

Postavite traku za nošenje oko ručnog zgloba

Upertlajte traku, pa je zatim zategnite.

 Napomena: Koristite samo Nokia odobrena proširenja.

Sat

 Opcije u **Sat** su: **Postavi alarm**, **Promeni alarm**, **Ukloni alarm**, **Podešavanja**, **Pomoć** i **Izadi**.

Pritisnite i izaberite **Sat**.

Da postavite novi alarm, izaberite **Opcije** > **Postavi alarm**. Unesite vreme za alarm, pa izaberite **OK**. Kada je alarm aktiviran, prikazuje se indikator .

Da isključite alarm, izaberite **Stop**. Kada se aparat oglašava alarmom, izaberite **Odloži** da alarm prekinete na

pet minuta, posle čega se alarm oglašava ponovo. Ovo možete ponavljati najviše pet puta.

Ako je u vreme podešeno za alarm aparat isključen, on će se automatski uključiti i oglasiti alarmom. Ako pritisnete **Stop**, aparat Vas pita da li želite da ga aktivirate. Izaberite **Ne** da aparat isključite, ili **Da** da biste mogli da pozivate i primete pozive. Ne pritisnite **Da** kada upotreba bežičnog telefona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Da poništite neki alarm, izaberite **Sat** > **Opcije** > **Ukloni alarm**.

Podešavanja sata

Da promenite podešavanja sata, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** u aplikaciji Sat.

Da promenite sat koji se prikazuje u pasivnom režimu, listajte nadole i izaberite **Vrsta sata** > **Analogni** ili **Digitalni**.

Da dopustite da komunikaciona mreža ažurira vreme, datum i vremensku zonu u Vašem telefonu (mrežni servis), listajte nadole i izaberite **Autom. ažuriranje vr..** Da bi se opcija **Autom. ažuriranje vr.** aktivirala, telefon se restartuje.

Da promenite ton alarma, listajte nadole i izaberite **Ton alarma sata**.

Da promenite status sezonskog pomeranja sata (zimsko/letnje računanje vremena), listajte nadole i izaberite **Pomeranje sata**. Izaberite **Uključeno** da pomerite sat jedan sat unapred u odnosu na vrednost postavljenu za **Moj matični grad**. Vidite "Svetski sat", na str. 17. Kada je aktivirano sezonsko pomeranje sata, u glavnom prikazu Sat se prikazuje indikator ☼.

Svetski sat

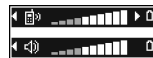
Otvorite **Sat** pa pritisnite da otvorite prikaz Svetski sat. U prikazu Svetski sat možete da pratite vremena u različitim gradovima.

Da u listu dodate grad, izaberite **Opcije > Dodaj grad**. Unesite početna slova imena grada. Automatski se pojavljuje polje za pretragu i prikazuju se odgovarajući gradovi. Izaberite neki grad. U listu možete dodati najviše 15 gradova.

Da postavite svoj trenutni grad, dođite do njega, pa izaberite **Opcije > Moj matični grad**. Grad se prikazuje u glavnom prikazu Sat, a vreme u Vašem telefonu se menja prema tom odabranom gradu. Proverite da li je vreme tačno i da li odgovara Vašoj vremenskoj zoni.

Kontrola jačine zvuka i zvučnika

U toku razgovora ili slušanja zvučnog zapisa, pritisnite ili da pojačate odnosno da smanjite jačinu zvuka.

Ugrađeni zvučnik Vam omogućava da slušate i govorite u aparat na kraćem rastojanju a da ne morate da ga držite na uvu, npr. može se nalaziti na obližnjem stolu. Audio aplikacije standardno, podrazumevano, koriste zvučnik.

- Za položaj zvučnika, vidite uputstvo Brzi početak, "Tasteri i delovi".
- Da u toku razgovora koristite zvučnik, započnite poziv, pa pritisnite .
- **Važno:** Ne držite telefon uz uho kada je aktiviran zvučnik pošto zvuk može biti preglasan.
- Da isključite zvučnik u toku aktivnog poziva ili dok slušate neki zvučni zapis, pritisnite .

Menadžer datoteka

Veliki broj funkcija ovog telefonskog aparata koristi memoriju za smeštanje podataka. Te funkcije uključuju kontakte, poruke, slike, tonove zvona, kalendar i obaveze, dokumenta i preuzete aplikacije. Kolika je količina

memorije na raspolaganju zavisi od toga koliko je podataka već sačuvano, uneto, u memoriju telefonskog aparata. Kao dodatni medij za čuvanje podataka možete da koristite memorijsku karticu. Memorijske kartice su prepisive, tj. podatke možete brisati i upisivati.

Da pretražujete datoteke i foldere u memoriji telefona i na memorijskoj kartici (ako je ubačena), pritisnite i izaberite **Alatke > Men. dat.**. Otvara se prikaz memorije telefona (). Pritisnite da otvorite prikaz memorijske kartice ().

Da premestite ili da kopirate datoteke u neki folder, pritisnite i istovremeno da obeležite datoteke, pa izaberite **Opcije > Premesti u folder** ili **Kopiraj u folder**.

Ikonice u **Men. dat.:**

 - folder,

 - folder koji ima neki podfolder.

Da pronađete neku datoteku, izaberite **Opcije > Nađi**, izaberite memoriju u kojoj želite da tražite, pa unesite tekst za pretragu koji odgovara imenu datoteke.

 Savet! Da pregledate različite memorijske jedinice svog telefonskog aparata, možete da koristite Nokia Phone Browser u sklopu paketa Nokia PC Suite. Vidite CD-ROM isporučen u okviru komercijalnog paketa proizvoda.

Vidite utrošak memorije

Da vidite vrste podataka koje imate u telefonu, kao i koliko memorije pojedine vrste podataka zauzimaju, izaberite **Opcije > Detalji o memoriji**. Listajte nadole do **Slobodna m.** da biste videli količinu slobodne memorije u telefonu.

Da vidite količinu slobodne memorije na memorijskoj kartici, ako je u telefon ubačena kartica, pritisnite da otvorite prikaz memorijske kartice, pa izaberite **Opcije > Detalji o memoriji**.

Nedovoljno memorije – oslobodite memoriju

Telefon će Vas obavestiti kada ponestaje memorijskog prostora u memoriji telefonskog aparata i na memorijskoj kartici.

Da oslobodite memoriju, prebacite podatke u memorijsku karticu koristeći Menadžer datoteka. Markirajte datoteke koje treba premestiti, izaberite **Premesti u folder > Memorijska kartica**, pa zatim neki folder.

Da uklonite podatke da biste oslobodili memoriju, koristite **Men. dat.** ili odgovarajuću aplikaciju. Na primer, možete ukloniti:

- Poruke koje se nalaze u folderima **Primljeno**, **Nacrti** i **Poslato** u okviru **Poruke**
- E-mail poruke koje su preuzete u memoriju telefona
- Sačuvane Veb strane
- Sačuvane slike, video i audio datoteke
- Kontakt podatke
- Napomene, beleške kalendara
- Preuzete aplikacije. Vidite i "Menadžer aplikacija", str. 99.
- Sve ostale podatke koji Vam više nisu potrebni

Pritisnite i izaberite **Alatke** > **Memorija**. Kao dodatni medij za čuvanje podataka možete da koristite memorijsku karticu. Vidite uputstvo Brzi početak, "Ubacivanje memorijske kartice". Možete takođe i da pravite rezervne kopije sadržaja memorije telefona, kao i da ih kasnije rekonstruišete, povratite, u telefon.

Memorijsku karticu ne možete koristiti kada je poklopac otvora memorijske kartice otvoren.

Držite sve memorijske kartice daleko od dohvata dece.

Ne otvarajte poklopac (zatvarač) otvora memorijske kartice u toku neke operacije. Otvaranje poklopca memorijske kartice može da ošteti memorijsku karticu, sam uređaj, kao i podatke koji se nalaze na kartici.

▶ Opcije u alatki memorijska kartica su: **Kopiraj mem.tel.**, **Rekonst. sa kartice**, **Formatizuj karticu**, **Ime mem. kartice**, **Detalji memorije**, **Pomoć** i **Izađi**.

Za ovaj aparat koristite samo kompatibilne MultiMediaCards memorijske kartice (MMC). Druge memorijske kartice, kao što su Secure Digital (SD), ne odgovaraju ležištu za MMC kartice i nisu kompatibilne sa ovim aparatom. Upotreba nekompatibilne memorijske kartice može da ošteti memorijsku karticu i aparat, a podaci upisani na nekompatibilnu karticu mogu da budu oštećeni.

Alatka memorijska kartica

Napomena: Ovaj uređaj koristi dvonaponsku (1,8/3 V) MultiMediaCard (MMC) karticu smanjenih dimenzija. Da biste obezbedili međusobnu upotrebljivost, koristite samo dvonaponske MMC kartice. Kompatibilnost MMC kartice proverite kod proizvođača ili dobavljača.

- Da napravite rezervnu kopiju sadržaja memorije svog telefona na memorijskoj kartici, izaberite **Opcije** > **Kopiraj mem.tel.**
- Da rekonstruišete (povratite) podatke iz memorijske kartice u memoriju telefona, izaberite **Opcije** > **Rekonst. sa kartice.**

Formatirajte memorijsku karticu

Kada se memorijska kartica formatira, svi podaci na njoj se trajno gube.

 Savet! Da nekoj memorijskoj kartici promenite ime, izaberite **Opcije** > **Ime mem. kartice.**

Neke memorijske kartice se isporučuju već formatirane, a neke zahtevaju formatiranje. Konsultujte se sa prodavcem da li je potrebno ili ne da formatirate memorijsku karticu pre njene upotrebe.

Da formatirate memorijsku karticu, izaberite **Opcije** > **Formatizuj karticu.** Izaberite **Da** da to potvrdite. Pošto se formatiranje završi, unesite ime za memorijsku karticu, pa pritisnite **OK.**

Uputite poziv

Pozovite

 Savet! Da pojačate ili da smanjite jačinu zvuka u toku poziva, pritisnite ili .

- 1 U pasivnom režimu, ukucajte telefonski broj uključujući i pozivni broj područja. Pritisnite da broj obrišete. Za međunarodne pozive, pritisnite + dva puta da unesete znak + (zamenjuje karakteristični pozivni broj za izlazak u međunarodni saobraćaj), unesite pozivni broj države, pozivni broj područja (po potrebi izostavite nulu) i telefonski broj pretplatnika.
- 2 Pritisnite da broj pozovete.
- 3 Pritisnite da vezu završite (ili da odustanete od uspostavljanja veze).

 Savet! Da promenite broj svoje govorne pošte, pritisnite , izaberite **Alatke > Govorna pošta > Opcije > Promeni broj**. Ukucajte broj (koji ste dobili od provajdera servisa), pa zatim izaberite **OK**.

Pritisak na uvek prekida poziv, čak i ako je neka druga aplikacija aktivna.

Da uputite poziv iz modula **Kontakti**, pritisnite i izaberite **Kontakti**. Dodite do željenog imena, ili unesite

početna slova imena u polje "Traži". Prikazuje se lista odgovarajućih kontakata. Da pozovete, pritisnite .

Da pozovete svoju govornu poštu (mrežni servis), pritisnite i držite **1** u pasivnom režimu. Vidite i "Preusmeravanje poziva", str. 97.

Da pozovete neki od prethodno biranih brojeva, u pasivnom režimu pritisnite da pristupite listi poslednjih 20 brojeva koje ste pozvali ili pokušali da pozovete. Dodite do željenog broja i pritisnite da taj broj pozovete.

Brzo izaberite neki telefonski broj

Da neki telefonski broj dodelite jednom od tastera za brzo biranje (abc - wxyz), pritisnite i izaberite **Alatke > Brzo bir.. 1** je rezervisano za govornu poštu.

Da uputite poziv iz pasivnog režima, pritisnite odgovarajući taster za brzo biranje a zatim .

 Savet! Da omogućite brzo biranje nekog broja pritiskom i držanjem jednog numeričkog tastera, pritisnite i izaberite **Alatke > Podešavanje > Poziv > Brzo biranje > Uključeno**.

Uspostavite konferencijski poziv

- 1 Pozovite prvog učesnika.
- 2 Da pozovete novog učesnika; izaberite **Opcije** > **Novi poziv**. Prvi poziv se automatski zadržava, stavlja na čekanje.
- 3 Kada dobijete odgovor na novi poziv, da uključite prvog učesnika u konferencijsku vezu izaberite **Opcije** > **Konferencija**.

Da u vezu uključite novog učesnika, ponovite korak 2, zatim izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Dodaj konferenciji**. Ovaj telefon podržava konferencijsku vezu do maksimalno šest osoba, uključujući i Vas.

Da obavite privatni razgovor sa nekim od učesnika konferencijske veze, izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Privatno**. Izaberite nekog učesnika pa pritisnite **Privatno**. Konferencijska veza se zadržava. Drugi učesnici mogu da nastave svoju konferencijsku vezu. Pošto završite privatni razgovor, izaberite **Opcije** > **Dodaj konferenciji** da se vratite u konferencijsku vezu. Da nekog učesnika isključite, izaberite **Opcije** > **Konferencija** > **Isključi učesnika**, zatim dođite do tog učesnika i pritisnite **Izbaci**.

- 4 Da završite aktivnu konferencijsku vezu, pritisnite **☒**.

Odgovorite na poziv ili ga odbacite

Da odgovorite na poziv, pritisnite **☒**.

Da isključite zvono kada primite poziv, izaberite **Tišina**.

 Savet! Ako su na telefon priključene kompatibilne slušalice, poziv možete da primite ili da odbijate pritiskom tastera na slušalicama.

Ako na poziv ne želite da odgovorite, pritisnite **☒** da ga odbacite. Pozivna strana će čuti tonski signal zauzeća. Ako ste aktivirali funkciju **Podešavanja preus. poziva** > **Ako je zauzeto** da pozive preusmeravate, odbijeni dolazni poziv će takođe biti preusmeren. Vidite "Preusmeravanje poziva", str. 97.

Kada odbacite neki dolazni poziv, pozivnoj strani možete poslati tekstualnu poruku sa obrazloženjem odbijanja poziva. Izaberite **Opcije** > **Pošalji tek. poruku**. Tekst možete da izmenite pre slanja. Vidite i **Odbaci poziv SMS-om**, str. 90.

Poziv na čekanju (mrežni servis)

U toku poziva možete da odgovarate na drugi dolazni poziv ako ste aktivirali **Poziv na čekanju** (mrežni servis) u okviru **Atlaske** > **Podešavanja** > **Poziv** > **Poziv na čekanju**.

 Savet! Da promenite tonske odzive telefona za različita okruženja i prilike, na primer, kada želite da se zvono ne čuje, vidite "Postavite tonove", str. 12.

Da odgovorite na poziv na čekanju, pritisnite . Prvi poziv se zadržava, stavlja na čekanje.

Za prelazak sa jedne veze na drugu, pritisnite **Prebaci**. Izaberite **Opcije > Spoj** da povežete neki dolazni ili zadržani poziv sa aktivnim pozivom, a da se sami isključite iz veze. Za završetak aktivne veze, pritisnite . Da završite oba poziva, izaberite **Opcije > Završi sve pozive**.

Opcije u toku poziva

Mnoge opcije koje možete koristiti u toku nekog poziva su mrežni servisi. Izaberite **Opcije** u toku poziva za neke od sledećih opcija: **Isključi mikrofon** ili **Uk. mik.**, **Odgovori**, **Odbaci**, **Prebaci se**, **Zadrži** ili **Preuzmi**, **Aktiviraj slušalicu**, **Aktiviraj zvučnik** ili **Aktiviraj hendsfri** (ako su priključene kompatibilne slušalice sa podrškom za Bluetooth povezivanje), **Završi aktivni poziv** ili **Završi sve pozive**, **Novi poziv**, **Konferencija** i **Spoj**. Izaberite neku od narednih opcija:

Zameni - da završite aktivni poziv i odgovorite na poziv koji je na čekanju.

Pošaljti DTMF - da šaljete DTMF tonske sekvence, kao na primer lozinke. Ukucajte odgovarajuću DTMF sekvencu ili je potražite u Kontaktima. Da unesete instrukciju, karakter,

za čekanje (**w**) ili za pauzu (**p**), pritisnite *** +** potreban broj puta. Izaberite **OK** da tonsku sekvencu pošaljete.

 Savet! DTMF tonske sekvence možete da dodate u polja **Telefonski broj** ili **DTMF** neke kontakt kartice.

Dnevnik

Prethodni

Da vidite telefonske brojeve propuštenih, primljenih ili upućenih poziva, pritisnite i izaberite **Poveziv.** > **Dnevnik > Prethodni**. Telefon će registrovati propuštene i primljene pozive jedino ako Vaša mreža podržava ovu funkciju, ako je aparat uključen i ako se nalazi unutar zone pokrivanja mreže.

 Savet! Kada u pasivnom režimu vidite obaveštenje o propuštenim pozivima, izaberite **Prikaži** da pristupite listi propuštenih poziva. Da uzvratite poziv, dođite do broja ili imena, i pritisnite .

Brisanje lista prethodnih poziva - Da poništite sve liste prethodnih poziva, izaberite **Opcije > Obriši prethodne** u glavnom prikazu Prethodni pozivi. Da obrišete jednu od lista, otvorite željenu listu pa izaberite **Opcije > Obriši listu**. Da obrišete pojedinu stavku, otvorite odgovarajuću listu, dođite do te stavke, pa pritisnite .

Trajanje poziva

Da vidite približna trajanja, dužine svojih dolaznih i odlaznih poziva, pritisnite i izaberite **Poveziv.** > **Dnevnik** > **Trajanje poz.**

 Napomena: Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od mogućnosti mreže, zaokruživanja za naplatu, i tako dalje.

Da poništite merača trajanja poziva, izaberite **Opcije** > **Poništi merače**. Za to Vam je neophodna šifra blokade; vidite "Bezbednost", "Telefon i SIM", str. 94.

Paketni prenos

Da proverite količinu podataka poslanih i primljenih u toku veza sa paketnim prenosom podataka, pritisnite i izaberite **Poveziv.** > **Dnevnik** > **Paketni prenos**. Na primer, možda za svoje veze za paketni prenos podataka plaćate na osnovu količine poslanih i primljenih podataka.

Prikažite sve komunikacione događaje

Ikonice u **Dnevnik**:

- - dolazni,
- - odlazni,
- - propušteni komunikacioni događaji.

Da prikazete sve pozive, tekstualne poruke ili data veze koje je registrovao Vaš telefon, pritisnite , izaberite **Poveziv.** > **Dnevnik**, pa pritisnite da otvorite opšti dnevnik komunikacija. Za svaku komunikaciju možete da vidite ime pošiljaoca ili primaoca, telefonski broj, ime provajdera servisa ili pristupnu tačku.

Dnevnik možete da filtrirate tako da pregledate samo jednu vrstu veze, kao i da kreirate kontakt kartice sa podacima iz dnevnika.

 Savet! Da vidite listu poslanih poruka, pritisnite i izaberite **Poruke** > **Poslato**.

Podstavke, kao što su tekstualne poruke poslate u više delova i veze za prenos paketa podataka, upisuju se kao jedna komunikacijska stavka, događaj. Povezivanja na Vaše poštansko sanduče, centar za razmenu multimedija poruka ili na Veb strane se prikazuju kao veze za paketni prenos podataka.

 Napomena: Kada šaljete poruke aparat može da prikaže obaveštenje "**Poslato**". To znači da je Vaš telefon poslao poruku na broj centra za slanje poruka koji je u njemu programiran. To ne znači da je poruka

primljena na željenoj prijemnoj strani. Za više detalja u vezi SMS servisa, obratite se svom provajderu.

Da filtrirate dnevnik, izaberite **Opcije > Razdvoji**, pa zatim i neki kriterijum, filter.

Da trajno obrišete kompletan sadržaj dnevnika, listu prethodnih poziva i izveštaje o dostavi poruka, izaberite **Opcije > Obriši dnevnik**. Izaberite **Da** da to potvrdite.

Da postavite vre **Trajanje dnevnika**, izaberite **Opcije > Podešavanje > Trajanje dnevnika**. Stavke, registrovani događaji, ostaju u memoriji telefona postavljeni broj dana posle čega se automatski brišu da se oslobodi memorija. Ako izaberete **Bez dnevnika**, kompletan sadržaj dnevnika, lista prethodnih poziva i izveštaji o dostavi poruka, se trajno briše.

Merač paketa podataka i merač veze: Da vidite količinu podataka koja je preneti, izraženo u kilobajtima, kao i koliko je trajala određena veza sa paketnim prenosom podataka, dođite do te dolazne ili odlazne komunikacije (veze) koja je označena sa **Pak.** i izaberite **Opcije > Vidi detalje**.

Kontakti (Imenik)

Pritisnite i izaberite **Kontakti**. U modulu **Kontakti** možete da dodajete ličnu melodiju zvona, glasovnu komandu ili minijaturu u kontakt karticu. Možete i da formirate grupe kontakata što Vam omogućava slanje tekstualne ili e-mail poruke većem broju primalaca istovremeno. Primljene kontakt podatke (vizitkarte) možete da dodajete kontaktima. Vidite "Podaci i podešavanja", str. 50. Kontakt podaci, informacije, se mogu slati i primiti samo od kompatibilnih aparata.

► Opcije u modulu **Kontakti** su **Otvori**, **Pozovi**, **Kreiraj poruku**, **Novo ime**, **Otvori konverzaciju**, **Izmeni**, **Obriši**, **Dupliraj**, **Dodaj grupi**, **Pripada grupama**, **Markiraj/Demarkiraj**, **Kopiraj**, **SIM kontakti**, **Idi na veb adresu**, **Pošalji**, **Podaci o kontaktima**, **Podešavanja**, **Pomoć** i **Izađi**.

Memorišite imena i brojeve

- 1 Izaberite **Opcije** > **Novo ime**.
- 2 Popunite polja koja želite, pa pritisnite **Urađeno**.

► Opcije u toku izmena kontakt kartice su: **Dodaj minijaturu**, **Ukloni minijaturu**, **Dodaj podatak**, **Obriši podatak**, **Izmeni naziv pod.**, **Pomoć** i **Izađi**.

Da vršite izmene kontakt kartica u **Kontakti**, dođite do kontakt kartice koju želite da izmenite, pa izaberite **Opcije** > **Izmeni**.

Da obrišete neku kontakt karticu u **Kontakti**, izaberite tu karticu, pa pritisnite . Da obrišete više kontakt kartica odjednom, pritisnite i da markirate kontakte, pa pritisnite da ih obrišete.

💡 **Savet!** Da dodajete i da vršite izmene kontakt kartica, koristiti Nokia Contacts Editor koji se nalazi u sklopu paketa Nokia PC Suite. Vidite CDROM disk koji ste dobili sa telefonom.

Da nekoj kontakt kartici dodate minijaturnu sliku, izaberite **Opcije** > **Izmeni** > **Opcije** > **Dodaj minijaturu**. Kada Vas dati kontakt poziva, prikazuje se odgovarajuća minijatura.

Primarni brojevi i adrese

Za neku kontakt karticu možete postaviti primarne, podrazumevane, brojeve i adrese. Na taj način, ako za dati kontakt postoji više brojeva i adresa, jednostavno možete da pozovete ili da pošaljete poruku na neki određeni broj ili adresu.

- 1 U Kontaktima, izaberite neki kontakt, pa pritisnite .

- 2 Izaberite **Opcije** > **Primarni**.
- 3 Izaberite neku kategoriju kojoj želite da dodate primarni broj ili adresu, pa izaberite **Dodeli**.
- 4 Izaberite broj ili adresu koju želite da postavite kao primarnu.

U kontakt kartici, primarni broj ili adresa su podvučeni.

Kopirajte kontakte

- ☀ **Savet!** Da pošaljete kontakt podatke, izaberite karticu koju želite da pošaljete. Izaberite **Opcije** > **Pošalji** > **Kao SMS**, **Kao multimedija** ili **Preko Bluetooth veze**. Vidite "Poruke", str. 43 i "Pošaljite podatke koristeći Bluetooth vezu", str. 82.
- Da kopirate imena i brojeve iz SIM kartice u svoj telefon, pritisnite pa izaberite **Kontakti** > **Opcije** > **SIM kontakti** > **SIM imenik**. Izaberite imena koja želite da kopirate, pa zatim izaberite **Opcije** > **Kopiraj u: Kontakti**.
- Da kopirate broj telefona, faksa ili pejdžera iz modula Kontakti u svoju SIM karticu, izaberite **Kontakti** i otvorite neku kontakt karticu. Dodite do željenog broja, pa izaberite **Opcije** > **Kopiraj** > **U SIM imenik**.
- ☀ **Savet!** Svoje kontakte možete da sinhronizujete sa onima u kompatibilnom PC računaru koristeći Nokia PC Suite programski paket. Vidite CDROM disk koji ste dobili sa telefonom.

SIM imenik i drugi SIM servisi

 Napomena: Za podatke u vezi raspoloživosti, cene i informacije o načinu korišćenja SIM servisa, obratite se prodavcu SIM kartice (operatoru komunikacione mreže, provajderu servisa ili drugom dobavljaču).

Pritisnite pa izaberite **Kontakti** > **Opcije** > **SIM kontakti** > **SIM imenik** da vidite imena i brojeve koji se nalaze na SIM kartici. U SIM imeniku možete da dodajete, menjate ili kopirate brojeve u kontakte, kao i da iz njega pozivate.

Dodajte ton zvona kontaktima

Kada Vas ta osoba ili član grupe zove, telefon se oglašava izabranim tonom zvona (ako se broj pozivaoca šalje sa pozivom i ako ga Vaš telefon prepozna).

☀ **Savet!** Brzo biranje je brzi način biranja brojeva koje često pozivate. Osam telefonskih brojeva može imati dodeljene tastere za brzo biranje. Vidite "Brzo izaberite neki telefonski broj", str. 21.

- 1 Pritisnite da otvorite neku kontakt karticu ili idite u listu grupa i izaberite neku kontakt grupu.
- 2 Izaberite **Opcije** > **Ton zvona**. Otvara se lista tonova zvona.
- 3 Izaberite ton zvona koji želite da koristite za dati kontakt ili za izabranu grupu.

Da ton zvona uklonite, izaberite **Primarni ton** iz liste tonova zvona.

Biranje glasom

Telefonski broj možete pozvati iz izgovaranjem glasovne komande (nadimka) koji je dodat kontakt kartici. Glasovna komanda (nadimak) može da bude bilo koja jedna ili više izgovorenih reči.

Pre upotrebe glasovnih komandi imajte na umu:

- Glasovne komande ne zavise od jezika. One zavise od glasovnih karakteristika govornika.
- Ime morate izgovoriti upravo onako kako ste to uradili pri snimanju.
- Glasovne komande su osetljive na ambijentalnu buku. Glasovne komande snimajte i koristite u okruženju bez buke.
- Veoma kratka imena nisu pogodna. Koristite duža imena i izbegavajte upotrebu sličnih za različite brojeve telefona.

 Napomena: Korišćenje glasovnih komandi može da bude teško u bučnim sredinama ili u hitnim slučajevima, zato se nemojte oslanjati isključivo na biranje glasom u svim situacijama.

Dodajte glasovnu komandu

 Primer: Za glasovnu komandu možete da koristite ime osobe (na primer "Jovanov mobilni").

Može se imati samo jedna glasovna komanda po kontakt kartici. Glasovne komande može imati najviše 50 brojeva telefona.

- 1 U **Kontakti**, otvorite kontakt karticu kojoj želite da dodate, dodelite, glasovnu komandu.
- 2 Dodite do broja kojem želite da dodelite glasovnu komandu, pa izaberite **Opcije > Dodaj gl. komandu**.

 Savet! Da vidite listu glasovnih komandi koje ste definisali, u **Kontakti > Opcije > Podaci o kontaktima > Glasovne komande**.

- 3 Izaberite **Start** da snimite glasovnu komandu. Posle signala za početak, razgovetno izgovorite reči koje želite da snimite kao glasovnu komandu. Sačekajte da telefon reprodukuje snimljenu glasovnu komandu i da je sačuva, memoriše. se prikazuje pored datog broja u kontakt kartici i označava da joj je dodeljena glasovna komanda (nadimak).

Pozovite koristeći neku glasovnu komandu

Glasovnu komandu morate da izgovorite upravo onako kako ste to uradili pri snimanju. Pri pozivanju izgovaranjem

glasovne komande, koristi se zvučnik. Držite telefon na kratkom rastojanju i razgovetno izgovorite glasovnu komandu.

Pritisnite i držite . Čuće se kratki zvučni signal i pojavice se tekst **Sada govori**. Telefon reprodukuje originalnu glasovnu komandu, prikazuje ime i broj, i bira broj prepoznate glasovne komande.

 Savet! Da reprodukujete, izmenite ili obrišete neku glasovnu komandu, otvorite kontakt karticu, pa dođite do broja sa glasovnom komandom (označen je sa). Izaberite **Opcije** > **Glasovne komande** > **Preslušaj**, **Promeni**, ili **Obriši**.

Kreirajte kontakt grupe

- 1 U **Kontakti** pritisnite da otvorite listu grupa.
- 2 Izaberite **Opcije** > **Nova grupa**.
- 3 Napišite ime za grupu, ili koristite podrazumevano, primarno ime, **Grupa**, pa izaberite **OK**.
- 4 Otvorite željenu grupu, pa izaberite **Opcije** > **Dodaj članove**.
- 5 Dođite do nekog kontakta, pa pritisnite da ga markirate. Da dodate više članova, ovaj korak ponovite za svaki kontakt koji želite da dodate.
- 6 Izaberite **OK** da kontakte dodate u grupu.

Da promenite ime neke grupe, izaberite **Opcije** > **Preimenuj**, unesite novo ime grupe, pa izaberite **OK**.

 Opcije u prikazu liste grupa su: **Otvori**, **Nova grupa**, **Obriši**, **Preimenuj**, **Ton zvona**, **Podaci o kontaktima**, **Podešavanja**, **Pomoć** i **Izađi**.

Uklonite članove iz neke grupe

- 1 U listi grupa, otvorite onu grupu koju želite da izmenite.
- 2 Dođite do željenog kontakta, pa izaberite **Opcije** > **Ukloni iz grupe**.
- 3 Izaberite **Da** da kontakt uklonite iz grupe.
 Savet! Da proverite kojim sve grupama neki kontakt pripada, dođite do njega, pa izaberite **Opcije** > **Pripada grupama**.

Kamera i Galerija

Kamera

Poštujte individualna prava drugih osoba i pridržavajte se lokalnih zakona, propisa i običaja kada fotografirate ili kada pravite video snimke.

Koristeći aplikaciju **Kamera** možete da pravite fotografije i da snimate video zapise, uz punu mobilnost. Fotografije i video snimci se automatski memorišu u okviru aplikacije Galerija. Kamera daju fotografije u JPEG formatu, a video snimci su datoteke 3GPP formata, sa nastavkom .3gp. Fotografije i video snimke možete takođe da šaljete i kao multimedija poruke, kao prilog e-mail porukama ili preko Bluetooth veze.

Otvorite poklopac objektiva kamere na zadnjoj strani aparata da biste otvorili kameru, ili pritisnite **Kamera**.

Kada se otvori poklopac objektiva kamere, otvara se aplikacija **Kamera** i prikazuje se uhvaćeni kadar. Pritisnite   za prelazak sa prikaza **Slika** na prikaz **Video** i obratno.

 Savet! Sliku možete da ubacite i u neku kontakt karticu. Vidite "Memorišite imena i brojeve", str. 26.

Nokia 6681 podržava pravljenje snimaka u rezoluciji do 1280 x 960 piksela. Rezolucija slika u ovim materijalima može da izgleda drugačije.

Fotografišite

Pritisnite ili za prelazak sa prikaza **Slika** na prikaz **Video** i obratno. Otvorite prikaz **Slika**.

 Opcije pre slikanja, fotografisanja, su **Slikaj, Novo, Blic, Aktiviraj noćni rež./Deaktiv. noćni režim, Više snimaka/Normalni režim, Samookidač, Idi u Galeriju, Podesi, Podešavanje, Pomoć i Izadi**.

Indikatori kamere prikazuju:

- Indikatori (1) memorije telefona () odnosno memorijske kartice () prikazuju gde se memorišu slike.
- Indikator slika (2) prikazuje približni broj slika, u zavisnosti od izabranog kvaliteta slike, koji može da stane u preostalu memoriju telefona ili memorijske kartice.
- Zum indikator (3) označava koeficijent zumiranja. Pritisnite da uvećate (da približite), a da umanjite (da udaljite) objekat koji slikate.

- Indikator blica (4) označava da li je blic **Uključen** (☑), **Isključen** (☒) ili postavljen na **Automatski** (☑H).
- Indikator noćnog režima snimanja (5) označava da je aktiviran noćni režim.
- Indikator sekvencnog snimanja (6) označava da je aktiviran režim pravljenja sekvence snimaka, više uzastopnih snimaka. Vidite "Pravljenje više uzastopnih slika, sekvence", str. 32.
- Indikator samookidača (7) označava koliko je još preostalo vremena do slikanja. Vidite "I Vi na slici - Samookidač", str. 32.

Prečice su sledeće:

- Pritisnite **1** da aktivirate ili da deaktivirate noćni režim rada.
- Pritisnite **4** da aktivirate ili da deaktivirate režim pravljenja više uzastopnih snimaka.
- Pritisnite **def 3** da podesite osvetlaj.
- Pritisnite **mno 6** da podesite kontrast.

Da slikate, pritisnite . Ne pomerajte telefon dok se snimak ne sačuva. Slika se automatski memoriše u folder **Slike** aplikacije **Galerija**. Vidite "Galerija", str. 35.

Memorisanje uhvaćene fotografije može da potraje duže ako ste promenili koeficijent zumiranja, podešavanja osvetljenja i boja.

Kada snimate fotografije, imajte na umu sledeće:

- Preporučuje se da koristite obe ruke kako se kamera ne bi pomerala.
- Za slikanje ili pravljenje video snimaka pri nedovoljnom osvetljenju, koristite noćni režim rada. Kada koristite noćni režim rada, ekspozicija je duža i kameru je duže potrebno držati mirnom.
- Da podesite parametre osvetljenja i boja pre snimanja, izaberite **Opcije > Podesi > Osvetlaj, Kontrast, Balans belog** ili **Ton boje**. Vidite "Podesite boje i osvetljenje", str. 32.
- Kvalitet zumirane slike je niži od kvaliteta nezumirane slike, ali veličina slike ostaje nepromenjena. Razliku u kvalitetu slike ćete primetiti kada je pogledate na PC računaru.
- **Kamera** prelazi u režim štednje baterije ako u toku jednog minuta ne pritisnete nijedan taster. Da nastavite sa slikanjem, pritisnite .

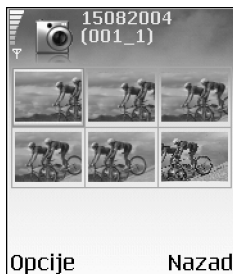
Nakon pravljenja snimka, fotografisanja, imajte na umu sledeće:

- Ako sliku ne želite da sačuvate, pritisnite **C**.
- Da Vam se vrati vizir (tražilo) za novu fotografiju, pritisnite .

- Da pošaljete sliku **Preko Bluetooth veze**, **Kao e-mail** ili **Kao multimedija**, pritisnite . Za više informacija, vidite "Poruke" str. 43 i "Bluetooth veza", str. 81.
- Da sliku postavite kao tapet, pozadinu u pasivnom režimu, izaberite **Opcije** > **Postavi za tapet**.

Pravljenje više uzastopnih slika, sekvence

Izaberite **Opcije** > **Više snimaka** da podesite kameru da pravi sekvencu od šest uzastopnih snimaka. Pošto se snimci naprave, oni se automatski memorišu u okviru **Galerija**, i prikazuju se kao matrica.

I Vi na slici – Samookidač

Koristite samookidač da odložite pravljenje snimka kako biste i Vi sami mogli da uđete u kadar. Da postavite vreme kašnjenja samookidača, izaberite **Opcije** > **Samookidač** > **10 sekundi**, **20 sekundi** ili **30 sekundi**. Izaberite **Aktiviraj**. Indikator samookidača treperi a telefon

pišti dok tajmer odbrojava vreme. Kamera pravi snimak po isteku postavljenog kašnjenja.

Blic

Kamera ima LED blic za snimanja pod slabim osvetljenjem. Na raspolaganju su naredni režimi upotrebe blica: **Uključen**, **Isključen** i **Automatski**.

Izaberite **Opcije** > **Blic** > **Uključen** da koristite blic.

Ako je blic postavljena na **Isključen** ili **Automatski** pri dobrom osvetljenju, blic emituje slabi bljesak kada se pravi snimak. Po tome slikana strana zna kada je snimak napravljen. Na samom snimku nema blica.

Podesite boje i osvetljenje

Da omogućite da kamera što tačnije reprodukuje boje i osvetljenje, ili da svojim fotografijama i video snimcima dodate efekte, izaberite **Opcije** > **Podesi**, pa zatim neku od narednih kategorija:

Osvetljaj - Pomerajte se, skrolujte, ulevo ili udesno da izaberete odgovarajući nivo osvetljaja.

Kontrast - Pomerajte se, skrolujte, ulevo ili udesno da izaberete odgovarajući nivo kontrasta.

Balans belog - Izaberite iz liste trenutni izvor svetla, osvetljenja. Ovime se omogućava da kamera tačnije reprodukuje boje.

Ton boje – Izaberite neki od kolor efekata iz liste.

Prikaz na ekranu se menja u zavisnosti od izabranog i prikazuje kako će izgledati fotografija ili video snimak.

Postavite podešavanja kamere

- 1 Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Slika**.
- 2 Dođite do podešavanja koje želite da promenite:
  - Prikaži naprav. sliku** – Izaberite **Da** ako želite da vidite uhvaćeni snimak posle slikanja, ili **Ne** ako želite da odmah nastavite sa daljim slikanjem.
  - Kvalitet slike** – **Visoki**, **Normalni** i **Osnovni**. Što je viši kvalitet slike, to više memorije slika zauzima. Kvalitet zumirane slike je niži od kvaliteta nezumirane slike, ali veličina slike ostaje nepromenjena. Razliku u kvalitetu slike ćete primetiti kada je pogledate na PC računaru. Ako imate nameru da sliku štampate, ili da pravite fotografiju, izaberite **Visoki** ili **Normalni** kvalitet slike.
  - Rezolucija slike** – Izaberite rezoluciju u kojoj želite da budu slike koje nameravate da pravite.

Glosar: Rezolucija je mera oštine i jasnoće slike.

Rezolucija se odnosi na broj piksela neke slike. Što je više piksela, slika je bogatija detaljima, ali i zauzima više memorije.

Primarno ime slike – Postavite primarno, podrazumevano, ime za slike koje ćete snimati. Datum

možete da zamenite nekim svojim tekstom (recimo, "Odmor_2005").

Aktivna memorija – Izaberite gde će se memorisati slike koje pravite.

Snimite video

Pritisnite ili za prelazak sa prikaza **Slika** na prikaz **Video** i obratno. Otvorite prikaz **Video**.

▶ Opcije pre snimanja video zapisa su **Snimi**, **Novo**, **Aktiviraj noćni rež./Deaktiv. noćni režim**, **Bez zvuka/Sa zvukom**, **Idi u Galeriju**, **Podesi**, **Podešavanja**, **Pomoć** i **Izađi**.

Indikatori video rikordera označavaju sledeće:

- Indikatori (1) memorije telefona () odnosno memorijske kartice () prikazuju gde se memorišu video snimci.
- Indikator dužine trenutnog video zapisa (2) prikazuje isteklo vreme i preostalo vreme.
- Zum indikator (3) označava koeficijent zumiranja. Pritisnite da uvećate (da približite) objekat pre

snimanja ili u toku snimanja. Pritisnite da umanjite (da udaljite) objekat.

- Indikator mikrofona (4) označava da je mikrofonski isključen.
- Indikator noćnog režima snimanja (5) označava da je aktiviran noćni režim.

Prečice su sledeće:

- Pritisnite **1** da aktivirate ili da deaktivirate noćni režim rada.
- Pritisnite **def 3** da podesite osvetljaj.
- Pritisnite **mno 6** da podesite kontrast.

Da podesite parametre osvetljenja i boja pre snimanja, izaberite **Opcije > Podesi > Osvetljaj, Kontrast, Balans belog** ili **Ton boje**. Vidite "Podesite boje i osvetljenje", str. 32.

Pritisnite da započnete snimanje. Prikazuje se ikonica snimanje . Kada kameru koristite za snimanje videa (pokretnih slika), LED blic tinja (režim smanjenog utroška energije) kao indikacija da je u toku snimanje video zapisa.

Da snimanje privremeno prekinete u bilo kom trenutku, pritisnite . Ikonica pauza (privremeno prekinuto) trepće na ekranu. Pritisnite ponovo da nastavite sa snimanjem.

Snimanje videa se automatski prekida ako je snimanje privremeno zaustavljeno (pauza), a nijedan taster se ne pritisne jedan minut.

Izaberite **Stop** da prekinete snimanje. Video snimak se automatski memoriše u folder **Video snimci** u **Galerija**. Vidite "Galerija", str. 35.

Pošto je video snimak napravljen:

- Da odmah prikažete video snimak koji ste upravo napravili, izaberite **Opcije > Pusti**.
- Ako video snimak ne želite da sačuvate, pritisnite .
- Da Vam se vrati vizir za pravljenje novog video snimka, pritisnite .
- Da pošaljete video snimak **Preko Bluetooth veze, Kao e-mail** ili **Kao multimedija**, pritisnite . Za više informacija, vidite "Poruke" str. 43 i "Bluetooth veza", str. 81.

Postavite podešavanja video rikordera

Izaberite **Opcije > Podešavanja > Video**, pa zatim i podešavanje koje želite da promenite.

Dužina – Ako izaberete **Maksimalna**, dužina video snimanja će biti ograničena količinom memorije koja je na raspolaganju na memorijskoj karici, ili do jedan sat po video snimku. Ovako napravljeni video snimak ne možete da pošaljete preko MMS servisa, zbog karakteristika snimka. Izaberite **Kratka** da pravite video snimke veličine do 300 kB (što je oko 30 sekundi) tako da se oni mogu slati kao multimedija poruke kompatibilnim aparatima.

Međutim, neke mreže podršavaju slanje multimedija poruka samo maksimalne veličine od 100 kB.

Video rezolucija – Izaberite 128x96 ili 176x144.

Prim. ime video snim. – Definišite primarno, podrazumevano ime, ili izaberite datum.

Aktivna memorija – Definišite primarnu memorijsku jedinicu: memorija telefona ili memorijska kartica.

Galerija

Da memorišete i organizujete svoje slike, audio snimke, liste numera, video snimke, linkove za strimovanje sadržaja i .ram datoteke, pritisnite , pa izaberite **Galerija**.

Izaberite **Slike** , **Video snimci** , **Numere** , **Audio snimci** , **Linkovi** ili **Sve datoteke** , pa zatim pritisnite da to otvorite.

Možete da pretražujete, otvarate i kreirate nove foldere, kao i da markirate, kopirate i premeštate stavke po folderima. Audio snimci, video snimci, .ram datoteke i linkovi za strimovanje se otvaraju u aplikaciji RealPlayer. Vidite "RealPlayer™", str. 40.

 Savet! Slike iz svog telefona možete da prebacite u kompatibilni PC računar koristeći Nokia Phone Browser

koji se nalazi u sklopu Nokia PC Suite paketa. Vidite CDROM disk koji ste dobili sa telefonom.

 Savet! Možete da prebacite muzičke datoteke iz svog telefona u memorijsku karticu koristeći modul Nokia Audio Manager koji se nalazi u sklopu Nokia PC Suite paketa. Vidite CDROM disk koji ste dobili sa telefonom.

 Savet! Datoteke iz svog telefona možete da prebacujete na memorijsku karticu i koristeći čitač MMC kartica koji se nalazi u sklopu komercijalnog paketa proizvođača.

Pritisnite da otvorite neku datoteku ili neki folder. Slike se otvaraju u modulu prikazivač slika. Vidite "Pregled slika", str. 36.

Da kopirate ili da premestite datoteke u memorijsku karticu ili memoriju telefona, izaberite neku datoteku, pa zatim izaberite **Opcije > Organizuj > Kopiraj u mem. kart./Premesti u mem. kar. ili Kopiraj u mem. tel./ Premesti u mem. tel.** Datoteke koje se nalaze u memorijskoj kartici su označene sa .

Da preuzmete datoteke u jedan od glavnih foldera **Galerija** koristeći pretraživač, izaberite **Preuz. grafika**, **Preuzim. videa**, **Preuz. numera** ili **Pr. zvukova**. Otvara se pretraživač, i možete da izaberete marker (bukmark oznaku) sajta sa kojega želite da preuzmete sadržaj.

Da potražite neku datoteku, izaberite **Opcije > Nađi**. Započnite sa unošenjem kriterijuma za pretragu (recimo ime ili datum kreiranja datoteke koju tražite). Prikazuju se datoteke koje odgovaraju Vašem kriterijumu za pretragu.

Pregled slika

Slike snimljene modulom **Kamera** se memorišu u **Galerija**. Slike Vam mogu biti i poslate u nekoj multimedija poruci, kao e-mail prilog ili preko Bluetooth veze. Da biste mogli da primljene slike vidite u Galeriji, morate da ih sačuvate u memoriju telefona ili u memorijsku karticu.

Otvorite folder **Slike** u **Galerija** da pokrenete prikazivač slika, izaberite neku sliku, pa pritisnite da je vidite.

 Opcije u toku prikaza neke slike su sledeće: **Pošalji**, **Postavi za tapet**, **Rotiraj**, **Uvećaj/Umanji**, **Pun ekran**, **Obriši**, **Preimenuj**, **Vidi detalje**, **Dodaj u: Favoriti**, **Pomoć** i **Izađi**.

Da zumirate neku sliku, izaberite **Opcije > Uvećaj** ili **Umanji**. U vrhu ekrana vidite faktor zumiranja. Faktor zumiranja se ne pamti trajno.

Da vidite veći deo slike, izaberite **Opcije > Pun ekran**. Okviri oko slike se gube. Da pomerite fokus kada zumirate neku sliku ili kada je gledate u punom ekranu, koristite navigator

Da sliku rotirate, izaberite **Opcije > Rotiraj**. Pritisnite i držite   da se vratite u normalni prikaz.

Studio

Video montažer

Da kreirate sopstvene video snimke, pritisnite pa izaberite **Studio > Video mon..** Možete da kombinujete i režete video snimke, da dodajete audio snimke, prelaze i efekte. Prelazi su vizuelni efekti koje možete da primenjujete na početne i krajnje sekvence video snimka ili između samih video snimaka.

Montirajte video, zvuk i prelaze

- 1 Markirajte i izaberite jedan ili više video snimaka.
- 2 Izaberite **Opcije > Izmeni**. U prikazu Video montažer, možete da ubacujete audio snimke da kreirate sopstvene video snimke, kao i da montirate snimke rezanjem i dodavanjem efekata. Možete da dodajete, umećete, audio snimke i da im menjate dužinu trajanja.
  - **Savet!** Da kratko prikazete video snimak, izaberite **Opcije > Napravi snimak** u prikazima Pusti, Izmeni ili Iseci.

Da izmenite neki video, izaberite neku od narednih opcija:

Prikaz - za prikaz sopstvenog video snimka.

Ubaci:

- **Video snimak** - Ubacuje se odabrani video snimak. U glavnom prikazu se daje minijaturni prikaz video snimka. Minijatura se sastoji od prve sličice video snimka koja nije crna. Takođe se prikazuje i ime i dužina video snimka.
- **Audio snimak** - Ubacuje se odabrani audio snimak. U Glavnom prikazu se vidi ime i dužina odabranog audio snimka.
- **Novi audio snimak** - Snima se novi audio snimak na odabranom mestu.

Iseci - Reže se, iseca se, video snimak ili audio snimak u prikazima Iseci video, odnosno Iseci audio.

Izmeni video snimak:

- **Premesti** - Premešta video snimak na neko drugo mesto.
- **Dodaj kolor efekat** - Ubacuje se kolor efekat u video snimak.
- **Uspori** - Usporava se brzina video snimka, slou moušn.
- **Bez tona/Sa tonom** - Uključuje se i isključuje ton video snimka.
- **Ukloni** - Uklanja se, izbacuje, video snimak iz videa.

Izmeni audio snimak:

- **Premesti** - Premešta audio snimak na neko drugo mesto.
- **Postavi dužinu** - Vršiti se izmena dužine audio snimka.
- **Ukloni** - Uklanja se, izbacuje, audio snimak iz videa.
- **Dupliraj** - Duplira se, pravi se kopija, odabranog video ili audio snimka.

Izmeni prelaz - Postoje tri vrste prelaza: na početku videa (početni), na kraju videa (završni) i prelazi između video snimaka (međuprelaz). Početni prelaz se može izabrati kada je aktivan prvi prelaz videa.

- 3 Izaberite **Sačuvaj** da sačuvate video (filmčić). Definišite **Aktivna memorija** u **Podešavanja**. Podrazumevano je to memorija telefonskog aparata.

💡 **Savet!** U prikazu **Podešavanja** možete da definišete **Prim. ime video snim.**, **Pod. ime sn. ekrana** i **Aktivna memorija**.

Izaberite **Pošalji** > **Kao multimedija**, **Preko Bluetooth veze** ili **Kao e-mail** ako želite da video pošaljete. U vezi maksimalne dužine multimedija poruke koju možete da šaljete, obratite se svom provajderu servisa. Ako je video prevelik za slanje putem multimedija poruke, prikazuje se simbol .

💡 **Savet!** Ako želite da pošaljete video snimak koji je veći od maksimalne veličine za multimedija poruku koju dopušta Vaš provajder servisa, možete ga poslati putem

Bluetooth veze. "Pošaljite podatke koristeći Bluetooth vezu", str. 82. Svoje video filmiče možete da prebacujete koristeći Bluetooth u personalni računar sa Bluetooth mogućnostima, ili pak koristeći čitač memorijskih kartica (interni ili eksterni).

Menadžer slika

Da vizuelno pretražujete svoje slike, pritisnite pa izaberite **Studio** > **Men. slika**.

- 1 Pritisnite da biste izabrali **Mem. tel.** ili **Mem. kartica** za memoriju. **Men. slika** takođe prikazuje i broj podfoldera ili slika u izabranom folderu.
- 2 Otvorite neki folder da vizuelno pretražujete svoje slike. Pritiskajte i da se krećete po slikama i folderima. Pritisnite da vidite sliku. Pritisnite i istovremeno da markirate više slika za prikaz u formi prezentacije. Pored odabranih slika se prikazuje oznaka da su štiklirane. Izaberite **Opcije** >

Slikovnik. Pritisnite i da vidite narednu ili prethodnu sliku prezentacije.

Štampa slike

Koristite **Štampa slike** da odštampate slike koristeći USB (PictBridge kompatibilnost), Bluetooth vezu ili svoju MMC memorijsku karticu. Možete da izaberete neki štampač iz liste raspoloživih štampača koja se daje u prikazu izbora štampača.

 Napomena: Da štampate preko nekog PictBridge kompatibilnog štampača, izaberite **Štampa slike** pre nego što povežete USB kabl.

Pritisnite i izaberite **Studio** > **Štampa slike**. Izaberite slike koje želite da štampate.

 Opcije u prikazu izbora slika su: **Štampaj**, **Markiraj/ Demarkiraj**, **Otvori** (prikazuje se kada izaberete neki album), **Pomoć** i **Izađi**.

Izbor štampača

Nakon što izaberete slike koje želite da štampate, prikazuje se lista raspoloživih uređaja za štampanje. Ako ste povezali neki PictBridge kompatibilni USB štampač pomoću DKU-2

kabla koji se dobija uz telefon, taj štampač se automatski prikazuje.

Izaberite uređaj koji želite da koristite. Prikazuje se ekran sa prikazom izgleda štampe.

Prikaz izgleda štampe

Nakon što izaberete uređaj za štampu, slike koje ste izabrali se prikazuju koristeći prethodno definisani raspored štampe, izgled. Da ovaj raspored (izgled) promenite, koristite levi i desni deo navigatora da prelistate rasporede štampe koji su na raspolaganju za izabrani štampač. Ako ste izabrali više slika nego što može da stane na jednu stranu štampe, krećite se gore ili dole po ekranu da prikažete dodatne strane.

 Opcije u prikazu raspored štampe (izgled) su: **Štampaj**, **Podešavanje**, **Pomoć** i **Izađi**.

Podešavanje štampe

Opcije koje su na raspolaganju se razlikuju i zavise od mogućnosti koje nudi izabrani uređaj za štampu.

Da izaberete dimenzije, veličinu papira, izaberite **Veličina papira**, izaberite iz liste neku veličinu papira, pa zatim izaberite **OK**. Izaberite **Obustavi** da se vratite u prethodni prikaz.

RealPlayer™

Pritisnite i izaberite **Studio > RealPlayer**. Koristeći aplikaciju **RealPlayer**, možete da reprodukujete video snimke, audio snimke, liste numera ili da bežično strimujete medija datoteke. Link za strimovanje sadržaja se može aktivirati dok pretražujete Veb strane, ili se može sačuvati u memoriju telefona ili na memorijsku karticu.

RealPlayer podržava datoteke sa nastavcima .aac, .awb, .m4a, .mid, .mp3 i .wav. Međutim, **RealPlayer** možda ne podržava sve formate datoteka ili sve varijante formata. Na primer, **RealPlayer** pokušava da otvori sve .mp4 datoteke, ali neke .mp4 datoteke mogu da sadrže i objekte koji nisu usklađeni sa 3GPP standardom, pa samim tim, ih ne podržava ni ovaj model telefona.

▶ Opcije u **RealPlayer** kada je izabran neki snimak su: **Pusti, Prikaži u punom ek./Nastavi, Nastavi u punom ek.;** **Stop, Bez zvuka/Sa zvukom, Detalji o snimku, Pošalji, Podešavanja, Pomoć i Izadi.**

Reprodukujete video ili audio snimke

- 1 Da pustite, reprodukujete, neku medija datoteku iz memorije telefona ili sa memorijske kartice, izaberite **Opcije > Otvori**, pa zatim izaberite:

Prethodni snimci – da reprodukujete jednu od poslednjih šest datoteka reprodukovanih koristeći **RealPlayer**,

Sačuvani snimak – da reprodukujete neku datoteku koju ste sačuvali u **Galerija**. Vidite "Galerija", str. 35.

- 2 Dođite do neke datoteke, pa pritisnite da je pustite, reprodukujete.

 Savet! Da neki video snimak gledate u punom ekranu, pritisnite abc . Ponovo pritisnite da se vratite u normalni režim prikaza.

Ikone u **RealPlayer**:

- – Ponavljanje,
- – Slučajan izbor,
- – Ponavljanje i slučajan izbor,
- – Zvučnik isključen

Prečice u toku reprodukcije:

Da brzo premotate napred, pritisnite i držite .

Da premotavate unazad medija datoteku, pritisnite i držite .

Da isključite zvuk, pritisnite i držite dok se ne prikaže indikator . Da uključite zvuk, pritisnite i držite dok ne vidite indikator .

Bežično strimujete sadržaj

Mnogi provajderi servisa će zahtevati da koristite Internet pristupnu tačku (IAP) za svoju primarnu pristupnu tačku. Drugi provajderi dopuštaju korišćenje WAP pristupne tačke.

Pristupne tačke su možda konfigurisane kod prvog startovanja telefona.

Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Napomena: U modulu **RealPlayer** možete da otvarate samo URL adrese tipa `rtsp://`. Međutim, **RealPlayer** će prepoznati i neki `http` link do neke `.ram` datoteke.

Da bežično strimujete sadržaj, izaberite neki link za strimovanje sadržaja koji je sačuvan u **Galerija**, koji se nalazi na nekoj Veb strani ili koji ste primili kao tekstualnu ili kao multimedija poruku. Pre nego što se započne strimovanje živog sadržaja, telefon se povezuje na dati sajt i počinje sa učitavanjem sadržaja.

Primate RealPlayer podešavanja

Podešavanja za **RealPlayer** možete primiti i kao tekstualnu poruku od operatora mreže ili od provajdera servisa. Vidite "Podaci i podešavanja", str. 50. Za detaljnije informacije, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

Promenite RealPlayer podešavanja

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, pa naredne kategorije:

Video – da **RealPlayer** automatski ponavlja snimke kada se završe.

Podešavanja zvuka – da izaberete da li želite da se ponavlja puštanje liste numera ili da audio snimke u njima slušate po slučajnom izboru.

Podešavanja veze – da izaberete da li će se koristiti proksi server, da promenite primarnu (podrazumevanu) pristupnu tačku kao i da postavite vremena čekanja i opseg portova kod povezivanja. Za ispravne vrednosti se obratite svom provajderu servisa.

Podeš. proksi servera:

- **Koristi proksi server** – Da se koristi proksi server, izaberite **Da**.
- **Adresa proksi ser.** – Unesite IP adresu proksi servera.
- **Br. porta proksi ser.** – Unesite broj porta proksi servera.

Glosar: Proksi serveri su posrednički serveri između medija servera (na kojima se nalazi sadržaj) i korisnika. Neki provajderi servisa ih koriste da bi obezbedili dodatnu sigurnost ili brzinu pristupa stranama pretraživača koje sadrže audio ili video snimke.

Podešavanja mreže:

- **Prim. pristupna tačka** - Dođite do pristupne tačke koju želite da koristite za povezivanje na Internet, pa pritisnite .
- **Vreme na vezi** - Postavite vremenski period posle kojeg će **RealPlayer** raskinuti vezu sa mrežom kada privremeno zaustavite reprodukciju medija sadržaja preko mrežne veze; izaberite **Definiše korisnik**, pa pritisnite . Unesite vreme, pa izaberite **OK**.
- **Vreme čekanja veze** - Pritisnite ili da postavite maksimalno vreme koje može da istekne od trenutka kada izaberete neki mrežni link do povezivanja na medija server, pa izaberite **OK**.
- **Vreme čekanja serv.** - Pritisnite ili da postavite maksimalno vreme čekanja na odgovor medija servera pre raskida veze, pa izaberite **OK**.
- **Najniži UDP port** - Unesite najniži port opsega portova servera. Minimalna vrednost je 6970.
- **Najviši UDP port** - Unesite najviši port opsega portova servera. Maksimalna vrednost je 32000. Izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** da izmenite vrednosti širine opsega za različite mreže.

Poruke

Pritisnite i izaberite **Poruke**. U aplikaciji **Poruke** možete da kreirate, šaljete, primete, pregledate, unosite izmene i organizujete tekstualne poruke, multimedija poruke, e-mail poruke, kao i specijalne tekstualne poruke koje sadrže podatke. Možete takođe i da primete poruke i podatke preko Bluetooth veze, da primete WAP servisne poruke, info poruke kao i da šaljete servisne zahteve.

▶ Opcije u glavnom prikazu **Poruke** su: **Otvori**, **Napiši poruku**, **Uspostavi vezu** (prikazuje se jedino ako ste već definisali podešavanja pošte, poštanskog sandučeta), **Raskini vezu** (prikazuje se jedino ako je veza sa poštanskim sandučetom aktivna), **SIM poruke**, **Info servis**, **Servisni zahtev**, **Podešavanja**, **Pomoć** i **Izađi**.

 Napomena: Ove funkcije možete da koristite jedino ako ih podržava operator mreže ili provajder servisa. Samo uređaji koji poseduju kompatibilne opcije multimedija poruka ili e-mail poruka mogu primiti i prikazivati takve poruke. Neke mreže šalju obaveštenje prijemnom uređaju sa linkom do Veb stranice na kojoj se mogu videti multimedija poruke.

Kada otvorite **Poruke**, vidite funkciju **Nova poruka** i listu foldera:

 Primljeno - sadrži primljene poruke osim e-mail i info poruka. E-mail poruke se čuvaju u **Pošt. sanduče**.

 Moji folderi - da svoje poruke razvrstate po folderima.

 Pošt. sanduče - U **Pošt. sanduče** možete da se povežete sa svojom (elektronskom) poštom i da preuzmete nove e-mail poruke ili da, bez uspostavljene veze (oflajn), pregledate prethodno preuzete poruke. Vidite "E-mail", str. 56.

 Nacrti - sadrži nacрте poruka koje još nisu poslate.

 Poslato - sadrži poslednjih 20 poruka koje su poslate osim poruka poslatih preko Bluetooth veze. Za promenu broja poruka koje će se čuvati, vidite "Podešavanja Ostalo", str. 58.

 Za slanje - je privremeno mesto čuvanja poruka koje čekaju na slanje.

 Izveštaji - možete zahtevati da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi poslatih tekstualnih i multimedija poruka (mrežni servis). Prijem izveštaja o dostavi multimedija poruka poslatih na e-mail adresu nije moguć.

 Savet! Pošto otvorite bilo koji od standardnih foldera, po folderima možete da se krećete pritiskom na ili .

Da unesete i da svom provajderu servisa pošaljete neki servisni zahtev (poznato i kao USSD komanda, instrukcija), kao što su zahtevi za aktiviranje mrežnih servisa, izaberite **Opcije > Servisni zahtev** u glavnom prikazu **Poruke**.

Info servis je mrežni servis koji Vam omogućava da od svog provajdera servisa primete poruke o raznim temama, kao što je stanje u saobraćaju. Za podatke o raspoloživim temama kao i odgovarajućim brojevima tema, obratite se svom provajderu. U glavnom prikazu **Poruke**, izaberite **Opcije > Info servis**. U glavnom prikazu, možete da vidite status teme, broj teme, naziv i da li je tema označena (🚩) za praćenje.

▶ Opcije u prikazu **Info servis** su: **Otvori, Pretplati se/Poništi pretplatu, Označi kao "vruće"/Poništi "vruće", Tema, Podešavanje, Pomoć i Izadi**.

Veza za paketni prenos podataka može da onemogućava prijem info poruka.

Napišite tekst

Tradicionalni način unosa teksta

ABC i **abc** označavaju odabranu vrstu (registar) slova. **Abc** znači da je početno slovo veliko, a sva ostala mala. **123** označava režim unosa cifara.

Abc se prikazuje gore desno na ekranu kada tekst pišete tradicionalnim načinom unosa teksta.

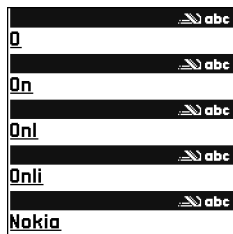
- Pritiskajte numerički taster (1 - wxyz 9) potreban broj puta sve dok se željeni karakter ne pojavi. Na tasteru ima više karaktera nego što je na njemu prikazano.
- Da biste uneli neku cifru, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster.
- Za prelazak sa unosa slova na unos cifara i obratno, pritisnite i držite # .
- Ako se naredno slovo nalazi na istom tasteru, sačekajte da se pojavi kursor (ili pritisnite da prekinete čekanje) pa ga unesite.
- Da obrišete neki karakter, pritisnite . Pritisnite i držite da obrišete više karaktera.
- Najčešći znaci interpunkcije se nalaze na tasteru 1 . Pritisnite 1 potreban broj puta dok ne dobijete željeni znak interpunkcije. Pritisnite * + da otvorite listu posebnih karaktera. Pomoću se krećite po listi, pa pritisnite **Izaberi** da karakter izaberete.
- Za razmak, pritisnite taster   . Da kursor pomerite u naredni red, pritisnite tri puta   .
- Za promenu vrste slova, **Abc, abc** i **ABC**, pritisnite # .

Intuitivni način unosa teksta – Rečnik

Svako slovo možete da unesete samo jednim pritiskom tastera. Intuitivni, predvidivi, način unosa teksta se bazira na ugrađenom rečniku kojem i Vi sami možete da dodajete

nove reči. Kada se rečnik ispuni, novouneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.

- 1 Da aktivirate intuitivni način unosa teksta, pritisnite i izaberite **Uključi rečnik**. Ovo će aktivirati intuitivni način unosa teksta za sve editore u telefonu. se prikazuje gore desno na ekranu kada tekst pišete intuitivnim načinom unosa teksta.

- 2 Da napišete željenu reč, koristite tastere **2 abc** - wxyz **9**. Svaki taster pritisnete samo jednom za jedno slovo. Na primer, da napišete "Nokia" kada je izabran rečnik engleskog jezika, pritisnite **mno 6** za slovo "N", **mno 6** za "o", **5 jkl** za "k", **4 ghi** za "i", i **2 abc** za "a".
Reč se menja posle svakog narednog pritiska na taster.
- 3 Kada završite pisanje reči, i ona je ispravna, da to potvrdite, pritisnite , ili pritisnite   da uneste razmak.
Ako reč nije ispravna, pritisnite *** +** potreban broj puta da vidite jednu po jednu slične reči koje je rečnik pronašao, ili pritisnite pa izaberite **Rečnik** > **Slično**.

Ako se iza reči prikaže znak **?**, reč koju nameravate da napišete se ne nalazi u rečniku. Da neku reč dodate u rečnik, izaberite **Napiši**, ukucajte reč (najviše 32 karaktera) koristeći tradicionalni način unosa teksta, pa izaberite **OK**. Reč se dodaje u rečnik. Kada se rečnik ispuni, novouneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.

- 4 Započnite pisanje naredne reči.

 Savet! Da brzo uključite ili isključite intuitivni način unosa teksta, pritisnite brzo dva puta **#**.

Saveti u vezi intuitivnog načina unosa teksta

Da obrišete neki karakter, pritisnite . Pritisnite i držite da obrišete više karaktera.

Za prelazak sa jedne vrste slova na drugu, **Abc, abc** i **ABC** pritisnite **#**. Ako brzo pritisnete dva puta **#**, isključuje se intuitivni način unosa teksta.

 Savet! Intuitivni način unosa teksta će pokušati da predvidi i koji je uobičajeni znak interpunkcije potreban (.,?!"). Upotreba i raspoloživi znaci interpunkcije zavise od jezika odabranog rečnika.

Da unesete neku cifru u režimu unosa slova, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster.

Za prelazak sa unosa slova na unos cifara i obratno, pritisnite i držite **#**.

Najčešći znaci interpunkcije se nalaze na tasteru **1** . Pritisnite **1** pa zatim ***** **+** potreban broj puta dok ne dobijete željeni znak interpunkcije.

Pritisnite ***** **+** da otvorite listu posebnih karaktera.

Pritisnite ***** **+** potreban broj puta da vidite jednu po jednu slične reči koje je rečnik pronašao.

Pritisnite , izaberite **Rečnik** pa pritisnite da izaberete neku od narednih opcija:

Slično - da vidite listu reči koje odgovaraju kombinaciji slova koju ste uneli.

Ubaci reč, da dodate reč (do 32 karaktera) u rečnik koristeći tradicionalni unos. Kada se rečnik ispunji, novouneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.

Izmeni reč, da izvršite izmene reči koristeći tradicionalni način unosa teksta. Ova opcija je na raspolaganju ako je reč "aktivna" (podvučena).

 Savet! Kada pritisnete pojavljuju se naredne opcije (zavisno od režima izmena): **Rečnik** (intuitivni način unosa teksta), **Unos slova** (tradicionalni način unosa teksta), **Unos brojeva, Iseci** (ako je odabran neki tekst), **Kopiraj** (ako je odabran neki tekst), **Umetni** (ako je za neki tekst prethodno odabrano iseci ili kopiraj), **Ubaci broj, Ubaci simbol i Jezik pisanja:** (promena jezika unosa u svim editorima telefona).

Napišite složenicu

Napišite prvi deo složenice i potvrdite ga pritiskom na . Napišite poslednji deo složenice. Da završite složenicu, pritisnite   da dodate razmak.

Isključite intuitivni način unosa teksta

Pritisnite i izaberite **Rečnik > Isključeno** da isključite intuitivni unos teksta u svim editorima telefona.

Kopirajte tekst u klipbord (privremenu memoriju)

- 1 Da odaberete karaktere i reči, pritisnite i držite . Istovremeno, pritisnite ili . Izabrani deo se markira, ističe.
- 2 Da tekst kopirate u klipbord, držite i pritisnite **Kopiraj**.
- 3 Da deo teksta ubacite u neki dokument, pritisnite i držite i pritisnite **Umetni**, ili jednom pritisnite pa izaberite **Umetni**.
Da odaberete više redova teksta, pritisnite i držite . Istovremeno, pritisnite ili .
Da odabrani deo teksta uklonite iz dokumenta, pritisnite .

Napišite i pošaljite poruku

Izgled multimedija poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

☀ **Savet!** Kreiranje poruke možete da započnete u svakoj aplikaciji koja ima opciju **Pošalji**. Izaberite neku datoteku (sliku ili tekst) koju želite da dodate poruci pa zatim izaberite **Opcije > Pošalji**.

Pre nego što budete mogli da kreirate neku multimedija poruku ili da napišete e-mail poruku, morate da imate postavljena ispravna podešavanja, parametre. Vidite "Primate MMS i e-mail podešavanja", str. 48 i "E-mail", str. 56.

▶ Opcije u editoru poruka su: **Pošalji**, **Dodaj primaoca**, **Ubaci**, **Prilozi** (e-mail), **Pogledaj** (MMS), **Objekti** (MMS), **Ukloni** (MMS), **Obrisi**, **Proveri kontakte**, **Detalji poruke**, **Opcije slanja**, **Pomoć** i **Izađi**.

- 1 Izaberite **Nova poruka**. Otvara se lista opcija poruka. **Tekstualna poruka** - da pošaljete neku tekstualnu poruku. **Multimedija poruka** - da pošaljete neku multimedija poruku (MMS).

E-mail - da pošaljete e-mail poruku. Ako prethodno niste podesili svoj e-mail nalog (elektronska pošta), zahtevaće se da to uradite.

☀ **Savet!** Dođite do nekog kontakta, i pritisnite da ga markirate. Jednovremeno možete markirati više primalaca.

- 2 Pritisnite da primaoca ili grupe izaberete iz Kontakata, ili unesite broj telefona ili e-mail adresu primaoca. Pritisnite *** +** da dodate tačku i zarez (;) koja razdvaja primaoca. Broj ili adresu možete i da kopirate iz klipborda.
- 3 Pritisnite da pređete u polje poruke.
- 4 Napišite poruku.
- 5 Da nekoj multimedija poruci dodate neki medija objekat, izaberite **Opcije > Ubaci objekat > Sliku**, **Audio snimak** ili **Video snimak**. Kada je dodat zvuk, se prikazuje u navigacionoj traci.
- 6 Ako izaberete **Ubaci novo > Audio snimak**, otvara se **Diktafon** tako da možete da snimate novi zvučni zapis. Pritisnite **izaberi** i novi snimak se automatski memoriše, a kopija

se ubacuje u poruku. Da vidite kako će izgledati multimedija poruka, izaberite **Opcije > Pogledaj**.

- Ako želite da e-mail poruci dodate prilog, izaberite **Opcije > Ubaci > Sliku, Audio snimak, Video snimak** ili **Napomenu**. Prilozi e-mail poruka su u navigacionoj traci označeni sa .
- Da poruku pošaljete, izaberite **Opcije > Pošalji**, ili pritisnite **↵**.

 Napomena: Vaš aparat podržava slanje tekstualnih poruka koje su duže od uobičajenog ograničenja od 160 karaktera. Ako poruka prelazi granicu od 160 karaktera, ona će biti poslata u dva ili više delova i slanje takve poruke Vas može više koštati. U navigacionoj traci se vidi indikator dužine poruke koji odbrojava unazad od 160. Na primer, 10 (2) znači da je preostalo još 10 karaktera da bi se tekst poslao u dve poruke. Neki karakteri zauzimaju više mesta od drugih.

 Napomena: E-mail poruke se pre slanja automatski smeštaju u **Za slanje**. Ako slanje ne uspe, e-mail poruka ostaje u folderu **Za slanje** u statusu **Neuspelo slanje**.

 Savet! Kada multimedija poruku šaljete na e-mail adresu ili na neki uređaj koji podržava prijem velikih slika, koristite veću sliku. Ako niste sigurni u mogućnosti prijemnog aparata ili ako komunikaciona mreža ne podržava slanje velikih datoteka, preporučuje se korišćenje slika manjih dimenzija i audio snimaka ne

dužih od 15 sekundi. Da ovo podešavanje promenite, u glavnom prikazu **Poruke** izaberite **Opcije > Podešavanja > Multimedija poruka > Veličina slike**.

 Savet! U modulu **Poruke** možete da kreirate i prezentacije i da ih šaljete kao multimedija poruke. U prikazu editora multimedija poruka, izaberite **Opcije > Kreiraj prezent**. (prikazuje se jedino ako je za **Režim kreiranja MMS** postavljeno **Sa upozorenjima** ili **Slobodno**). Vidite "Multimedija poruke", str. 55.

Primate MMS i e-mail podešavanja

Podešavanja, parametre, možete primiti i kao tekstualnu poruku od svog operatora mreže ili od provajdera servisa. Vidite "Podaci i podešavanja", str. 50.

Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge za prenos podataka, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu. Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa.

Unesite MMS podešavanja ručno

- Izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Pristupne tačke** i definišite parametre pristupne tačke za razmenu multimedija poruka. Vidite "Podešavanja veze", str. 91.
- Izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Multimedija poruka > Aktivna prist. tačka** pa zatim i pristupnu tačku koju ste kreirali za preferencijalnu vezu. Vidite i "Multimedija poruke", str. 55.

 Savet! Da kao prilog pošaljete neku drugu vrstu datoteka, a ne slike, audio ili napomene, otvorite odgovarajuću aplikaciju, pa izaberite **Pošalji > Kao e-mail**, ako je na raspolaganju.

Pre nego što budete mogli da šaljete, primete, preuzimate, prosleđujete i odgovarate na e-mail poruke morate da uradite sledeće:

- Pravilno konfigurirate Internet pristupnu tačku (IAP). Vidite "Podešavanja veze", str. 91.
- Pravilno definišite e-mail podešavanja. Vidite "E-mail", str. 56. Potrebno je da imate zasebni e-mail nalog. Pridržavajte se uputstava koje dobijete od svog provajdera servisa elektronske pošte i Internet provajdera.

Primljeno – primite poruke

Ikonice u folderu **Primljeno**:

- - nepročitane poruke u **Primljeno**,
- - nepročitana tekstualna poruka,
- - nepročitana multimedija poruka,
- - podaci primljeni preko Bluetooth veze,

Kada primite neku poruku, u pasivnom režimu se prikazuje kao i obaveštenje **1 nova poruka**. Pritisnite **Prikaži** da poruku otvorite. Da otvorite neku poruku u folderu **Primljeno**, dođite do nje pa pritisnite .

Multimedija poruke

 Važno: Objekti multimedija poruke mogu da sadrže viruse ili da na neki drugi način budu štetni za aparat ili PC računar. Ne otvarajte priloge poruka ako niste sigurni u pouzdanost pošiljaoca.

Kada otvorite neku multimedija poruku () , možete da vidite sliku i poruku, i da istovremeno čujete audio snimak preko zvučnika (ako je dodat audio snimak, prikazuje se). Da čujete zvučni zapis, kliknite na strelicu ikonice.

Da vidite koje vrste medija objekata sačinjavaju poruku, otvorite je i izaberite **Opcije > Objekti**. Imate mogućnost da neki multimedijalni objekat (datoteku) memorišete u svoj telefon ili da ga pošaljete, na primer preko Bluetooth veze, drugom kompatibilnom uređaju.

Takođe možete da primete i multimedijalne prezentacije. Takve prezentacije možete da prikazete tako što ćete izabrati **Opcije > Pusti prezentaciju**.

Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

Podaci i podešavanja

Vaš telefonski aparat može da prima više vrsta tekstualnih poruka koje sadrže podatke (📄); zovu se i OTA poruke:

Konfiguraciona poruka - U konfiguracionoj poruci, od svog provajdera servisa ili od informatičke službe svoje firme možete da primite broj centra za razmenu tekstualnih poruka, broj govorne pošte, podešavanja Internet pristupne tačke, podešavanja prijavne procedure za pristupnu tačku ili podešavanja e-mail servisa. Da sačuvate ova podešavanja, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj sve**.

Vizitkarta - Da sačuvate adresne podatke u **Kontakti**, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj vizitkartu**. Sertifikati ili audio datoteke kao prilozii vizitkarte se ne memorišu.

Ton zvona - Da ton zvona sačuvate, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj**.

Logo operatora - Da se u pasivnom režimu umesto posebne identifikacije operatora mreže prikazuje logo, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj**.

💡 **Savet!** Da promenite podešavanja primarne pristupne tačke za razmenu multimedija poruka, izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Multimedija poruka** > **Aktivna prist. tačka**.

Stavka Kalendara - Da pozivnicu sačuvate, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj u Kalendar**.

Veb poruka - Da sačuvate marker, adresu, u Listu markera u okviru aplikacije Veb, izaberite **Opcije** > **Dodaj u markere**. Ako poruka sadrži i podešavanja pristupne tačke i markere, da te podatke sačuvate, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj sve**.

Obaveštenje o e-mailu - Govori Vam koliko novih e-mail poruka imate na svom mejl serveru, u pošti. Prošireno obaveštenje može da sadrži i detaljnije informacije.

💡 **Savet!** Ako primite vCard datoteku sa slikom u prilogu, i slika će biti memorisana u Kontakte.

Veb servisne poruke

Veb servisne poruke (📧) su obaveštenja (na primer, glavne vesti) i mogu da sadrže tekstualnu poruku ili neki link. Za informacije o raspoloživosti i pretplati, obratite se svom provajderu servisa.

Moji folderi

U **Moji folderi** možete da preuređujete svoje poruke po folderima, da kreirate nove foldere, kao i da preimenujete i brišete postojeće.

💡 **Savet!** Da izbegnete ponovno pisanje poruka koje često šaljete možete da koristite tekstove u folderu Obrasci.

Poštansko sandučče

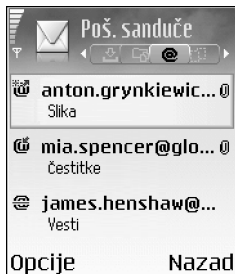
Ako izaberete **Pošt. sandučče**, a da prethodno niste podesili svoj e-mail nalog (elektronska pošta), zahtevaće se da to uradite. Vidite "E-mail", str. 56. Kada kreirate novo poštansko sandučče, ime koje date sandučetu zamenjuje ime **Pošt. sandučče** koje se vidi u glavnom prikazu **Poruke**. Možete imati do šest poštanskih sandučeta.

Otvorite poštansko sandučče

Kada otvorite poštansko sandučče, možete izabrati da li želite da pregledate prethodno preuzete e-mail poruke i zaglavlja "oflajn" ili želite da se povežete na e-mail server.

Kada dođete do svog poštanskog sandučeta i pritisnete , telefon Vas pita **Povezati se na poštu?**

Izaberite **Da** da se povežete na svoju elektronsku poštu, poštansko sandučče, i da preuzmete nove e-mail poruke ili zaglavlja poruka. Kada čitate ili gledate poruke "onlajn", u stalnoj ste vezi sa udaljenim poštanskim sandučetom preko

veze za paketni prenos podataka. Vidite i "Podešavanja veze", str. 91.

Izaberite **Ne** da prethodno preuzete e-mail poruke pregledate "oflajn". Kada poruke pregledate oflajn, Vaš telefon nije povezan sa udaljenim poštanskim sandučetom, e-mail serverom.

Preuzmite e-mail poruke

Ako ste "oflajn", izaberite **Opcije** > **Uspostavi vezu** da započnete uspostavljanje veze sa udaljenim poštanskim sandučetom, serverom.

 Važno: E-mail poruke mogu da sadrže viruse ili da na neki drugi način budu štetne za aparat ili PC računar. Ne otvarajte priloge poruka ako niste sigurni u pouzdanost pošiljaoca.

- U toku otvorene veze sa udaljenim poštanskim sandučetom, pritisnite **Opcije** > **Preuzmi e-mail**.
Nove - da preuzmete sve nove e-mail poruke u svoj telefon.
Izabrane - da preuzmete samo one koje ste prethodno markirali.
Sve - da preuzmete sve poruke iz poštanskog sandučeta.
 Da obustavite preuzimanje poruka, pritisnite **Obustavi**.
- Nakon što preuzmete e-mail poruke, možete da nastavite da ih pratite "onlajn", ili izaberite **Opcije** >

Raskini vezu da raskinete vezu i da e-mail poruke pratite "oflajn".

Ikonice statusa e-mail poruka:

 - novi e-mail (oflajn i onlajn režim rada): sadržaj nije preuzet u Vaš telefon (strelica ka spolja).

 - novi e-mail: sadržaj je preuzet u Vaš telefon (strelica ka unutra).

 e-mail poruka je pročitana.

 - zaglavlje e-mail poruke koje je pročitano a sadržaj poruke obrisan u telefonu.

- 3 Da otvorite neku e-mail poruku, pritisnite . Ako e-mail poruka nije preuzeta (strelica u ikonici usmerena ka spolja) a Vi ste oflajn, postavite Vam se upit da li želite da tu poruku preuzmete iz poštanskog sandučeta.

Da vidite prilog e-mail poruke, otvorite poruku koja ima ikonicu priloga pa izaberite **Opcije > Prilozi**. Ako je ikonica priloga prigušena, to znači da on nije preuzet u telefon; izaberite **Opcije > Preuzmi**. U prikazu **Prilozi** možete da preuzimate, otvarate i memorišete priloge. Takođe možete i da šaljete priloge koristeći Bluetooth vezu.

- **Savet!** Ako Vaša pošta (poštansko sanduče) koristi IMAP4 protokol, možete da definišete koliko će se poruka preuzimati, kao i da li će se preuzimati ili ne prilozi poruka. Kod POP 3 protokola, opcije su: **Samo zaglavlja**, **Delimično (kB)** ili **Poruke i prilozi**.

Obrišite e-mail poruke

Da obrišete sadržaj neke e-mail poruke u telefonu, a da je zadržite u udaljenom poštanskom sandučetu (na serveru), izaberite **Opcije > Obriši poruku na: > Samo telefon**.

Telefon prikazuje zaglavlja e-mail poruka u poštanskom sandučetu. I kada obrišete sadržaj poruke, zaglavlje e-mail poruke ostaje u telefonu. Ako želite da uklonite i zaglavlje, prvo morate da e-mail poruku obrišete u udaljenom poštanskom sandučetu, pa da se zatim ponovo povežete na sanduče da ažurirate status.

- **Savet!** Da kopirate neku e-mail poruku u poštanskom sandučetu u neki folder u sklopu **Moji folderi**, izaberite **Opcije > Kopiraj u folder**, neki folder iz liste, pa zatim **OK**.

Da neku e-mail poruku obrišete i u telefonu i u udaljenom poštanskom sandučetu (na serveru), izaberite **Opcije > Obriši poruku na: > Telefon i server**.

Ako ste oflajn, e-mail se prvo briše u telefonu. U toku naredne veze sa udaljenim poštanskim sandučetom biće automatski obrisan i na serveru. Ako koristite POP3 protokol, poruke markirane za brisanje se brišu tek pošto raskinete vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Da poništite brisanje e-mail poruke iz telefona i sa servera, dođite do poruke koja je markirana za brisanje u toku naredne veze () i izaberite **Opcije > Povrati obrisano**.

Raskinite vezu sa poštanskim sandučetom

Kada ste onlajn, izaberite **Opcije** > **Raskini vezu** da prekinete vezu sa paketnim prenosom podataka sa udaljenim poštanskim sandučetom (serverom).

💡 **Savet!** Vezu sa svojim poštanskim sandučetom možete da ostavite otvorenu, i nove e-mail poruke (podrazumenavno **Samo zaglavlja**) će se automatski preuzimati u telefon (jedino ako Vaš server podržava IMAP IDLE opciju). Da aplikaciju Poruke ostavite otvorenu u pozadini, pritisnite dva puta. Ostavljanje otvorene veze u pozadini može da poveća Vaše telefonske troškove zbog razmene podataka.

Pregled e-mail poruka "oflajn"

Kada naknadno otvorite **Pošt. sanduče** i želite da oflajn pregledate i čitate e-mail poruke, odgovorite sa **Ne** na upit **Povezati se na poštu?** Možete da čitate prethodno preuzeta e-mail zaglavlja ili preuzete e-mail poruke, ili i jedno i drugo. Možete takođe i da napišete novu poruku, da odgovorite ili da prosledite e-mail poruku, a to će biti poslato kada se naredni put povežete na poštu (server).

Za slanje – poruke koje čekaju na slanje

Za slanje – je privremeno mesto čuvanja poruka koje čekaju na slanje.

Status poruka u **Za slanje** je:

Šalje se – Uspostavlja se veza i poruka se šalje.

Čeka/U redu za slanje – Poruka će biti poslata pošto budu poslate poruke sličnog tipa.

Ponoviti slanje u (vreme) – Telefon će pokušati slanje posle isteka definisanog vremenskog perioda. Izaberite **Pošalji** ako želite da odmah ponovite pokušaj.

Odloženo – Imate mogućnost da ostavite poruke da čekaju u **Za slanje**. Dodite do poruke koja se šalje, i pritisnite **Opcije** > **Odloži slanje**.

Neuspelo slanje – Dostignut je broj maksimalnih pokušaja slanja. Slanje nije uspelo. Ako ste pokušavali da pošaljete tekstualnu poruku, otvorite je i proverite da li su opcije slanja ispravne.

💡 **Primer:** Poruke se stavljaju u **Za slanje**, na primer kada se telefon nalazi izvan zone pokrivanja mreže. Možete i da programirate da se e-mail poruke šalju kada se prvi naredni put povežete na poštu.

Vidite poruke na SIM kartici

Da biste mogli da pregledate SIM poruke, morate ih iskopirati u neki folder u telefonu.

- 1 U glavnom prikazu **Poruke** izaberite **Opcije > SIM poruke**.
- 2 Izaberite **Opcije > Markiraj/Demarkiraj > Markiraj** ili **Markiraj sve** da poruke markirate.
- 3 Izaberite **Opcije > Kopiraj**. Otvara se lista foldera.
- 4 Izaberite neki folder, pa zatim **OK** da započnete kopiranje. Otvorite taj folder da poruke pregledate.

Podešavanja Poruka

Tekstualne poruke

Izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Tekstualna poruka**.

Centri za poruke – sadrži listu svih centara za razmenu tekstualnih poruka koji su definisati.

Akt. centar za por. – izaberite koji će se centar koristiti za dostavu tekstualnih poruka.

Prijem izveštaja (mrežni servis) – da zahtevate od mreže da Vam šalje izveštaje o dostavi Vaših poruke. Kada je postavljeno **Ne**, u Dnevniku se prikazuje samo status **Poslato**. Vidite "Dnevnik", str. 23.

Trajnost poruke – ako je primalac poruke nedostupan u vremenskom periodu trajnosti poruke, poruka se briše u centru za razmenu poruka. Ovu funkciju mora da podržava i mreža. **Maksimalno vr.** je maksimalno vreme koje mreža dopušta.

Poruka poslata kao – ovu opciju promenite samo ako ste sigurni da Vaš centar za poruke može da vrši konverzije tekstualnih poruka u te druge formate. Obratite se operatoru komunikacione mreže.

Preferentna veza – tekstualne poruke možete slati preko standardne GSM mreže ili preko veze za paketni prenos podataka, ako to mreža podržava. Vidite "Podešavanja veze", str. 91.

Od. preko ist. centra (mrežni servis) – Izaberite **Da** ako želite da se odgovor na Vašu poruku pošalje preko istog centra za razmenu tekstualnih poruka.

▶ Opcije izmena podešavanja centra za razmenu tekstualnih poruka su: **Izmeni**, **Novi centar za por.**, **Obriši**, **Pomoć** i **Izadi**.

Dodajte novi centar za poruke

- 1 Izaberite **Centri za poruke > Opcije > Novi centar za por.**
- 2 Pritisnite , napišite ime za centar, pa izaberite **OK**.
- 3 Pritisnite pa , i unesite broj centra za tekstualne poruke. Ovaj broj dobijate od svog provajdera servisa.

- 4 Izaberite **OK**.
- 5 Da koristite ova nova podešavanja, vratite se u prikaz podešavanja. Dođite do **Akt. centar za por.**, pa izaberite novi centar za poruke.

Multimedija poruke

Izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Multimedija poruka**.

Veličina slike – Definišite veličinu slike u multimedija poruci. Opcije su **Original** (prikazuje se jedino ako je za **Režim kreiranja MMS** postavljeno **Sa upozorenjima** ili **Slobodno**), **Mala** i **Velika**. Izaberite **Original** da povećavate veličinu multimedija poruke.

Režim kreiranja MMS – Ako izaberete **Sa upozorenjima**, telefon će Vas upozoravati ako pokušate da pošaljete poruku koju prijemna strana možda ne podržava. Izaberite **Ograničeno**, i telefon Vam neće dopustiti da šaljete poruke koje nisu podržane.

Aktivna prist. tačka (Mora biti definisano) – Izaberite koja će pristupna tačka biti korišćena kao primarna, preferentna, veza za multimedija servisni centar.

Prijem u matič. mreži – Izaberite da li želite da prijem multimedija (MMS) poruka u matičnoj mreži bude **Automatski**, **Odložiti preuzim.** ili **Isključeno**. Ako ste izabrali **Odložiti preuzim.**, centar za razmenu multimedija

poruka će poruku sačuvati. Da kasnije tu poruku preuzmete, izaberite **Automatski**.

Prijem u romingu – Izaberite kako želite da se multimedija poruke preuzimaju kada ste izvan matične mreže. Kada ste izvan svoje matične mreže, slanje i prijem multimedija poruka mogu biti skuplji. Ako je izabrano **Prijem u romingu** > **Automatski**, Vaš telefon automatski aktivira vezu za paketni prenos podataka radi preuzimanja poruka. Izaberite **Prijem u romingu** > **Isključeno** ako ne želite da primate multimedija poruke kada se nalazite izvan svoje matične mreže.

Dopusti anonimne po. – Izaberite **Ne** ako želite da odbijate poruke od anonimnih pošiljalaca.

Prijem reklama – Odredite da li želite ili ne da primate multimedijalne reklamne poruke.

Prijem izveštaja (mrežni servis) – Izaberite **Da** ako želite da se status slanja poruke prikazuje u Dnevniku.

 Napomena: Prijem izveštaja o dostavi multimedija poruka poslanih na e-mail adresu nije moguć.

Bez slanja izveštaja – Izaberite **Da** ako ne želite da Vaš aparat šalje izveštaje o slanju primljenih multimedija poruka.

Trajnost poruke – Ako je primalac poruke nedostupan u vremenskom periodu trajnosti poruke, poruka se briše u centru za razmenu multimedija poruka. Ovu funkciju mora

da podržava i mreža. **Maksimalno vr.** je maksimalno vreme koje mreža dopušta.

 Savet! Multimedija i e-mail podešavanja možete primiti i od svog provajdera servisa kao OTA poruku. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije. Vidite "Podaci i podešavanja", na str. 50.

E-mail

Izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **E-mail**, ili u glavnom prikazu Poštansko sanduče izaberite **Opcije** > **E-mail podešavanja**, pa zatim izaberite:

Aktivno poštansko s. - Izaberite koje poštansko sanduče, nalog, želite da koristite za slanje e-mail poruka.

Poštanska sandučad - Otvara se lista definisanih poštanskih sandučadi. Ako nije definisano nijedno poštansko sanduče, tražiće se da to učinite. Izaberite poštansko sanduče čija podešavanja želite da promenite:

Pod. pošt. sandučeta:

Ime poš. sandučeta - Unesite neki opisni naziv za poštansko sanduče.

Aktivna prist. tačka (Mora biti definis.) - Izaberite neku Internet pristupnu tačku (IAP) za dato poštansko sanduče. Vidite "Podešavanja veze", str. 91.

Moja e-mail adresa (Mora biti definis.) - Unesite e-mail adresu koju Vam je dao provajder servisa. Odgovori na Vaše poruke se šalju na tu adresu.

Server za slanje (Mora biti definis.) - Unesite IP adresu ili ime servera koji služi za slanje Vaše e-mail pošte. Možete da koristite samo mejl server za odlaznu poštu svog operatora mreže. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Pošalji poruku - Definiše kako se šalje e-mail poruka sa Vašeg telefona. Izaberite **Odmah** da se aparat povezuje na poštansko sanduče čim izaberete **Pošalji poruku**. Izaberite **Kada ima veze** - E-mail će se slati kada postoji veza sa udaljenim poštanskim sandučetom (serverom).

Korisničko ime - Unesite svoje korisničko ime koje ste dobili od provajdera servisa.

Lozinka: - Unesite svoju lozinku. Ako ovo polje ostavite prazno, od Vas će se zahtevati lozinka kada pokušate da se povežete na svoje udaljeno poštansko sanduče.

Server za prijem (Mora biti definis.) - Unesite IP adresu ili ime servera koji služi za prijem Vaše e-mail pošte.

Tip pošte: - Definiše e-mail protokol koji preporučuje provajder Vaše elektronske pošte. Opcije su **POP3** ili **IMAP4**. Ovaj se parametar bira samo jednom i ne može se promeniti ako ste sačuvali podešavanja pošte ili izašli iz njih. Ako koristite POP3 protokol, e-mail poruke se ne ažuriraju automatski kada ste "onlajn", na vezi. Da vidite

najnovije e-mail poruke, potrebno je da raskinete vezu pa da se ponovo povežete na svoje poštansko sandučće.

Bezbednost (portovi) – Koristi se kod POP3, IMAP4 i SMTP protokola radi zaštite veze sa udaljenim poštanskim sandučćetom (serverom).

Bezbedna prijava (ne prikazuje se ako je za **Tip poš. sandučćeta** izabrano IMAP4) – Koristi se kod POP3 protokola za kriptovanje slanja lozinke na udaljene mejl servere u procesu povezivanja na poštansko sandučće.

Korisnička podešav.:

Preuzeti e-mail por. (ne prikazuje se ako je za e-mail protokol postavljeno POP3) – Definišite koliko će se novih e-mail poruka preuzimati iz udaljenog poštanskog sandučćeta (sa servera).

Preuzeti: – Definišite koji se delovi e-mail poruka preuzimaju: **Samo zaglavlja**, **Delimično (kB)** ili **Poruke i prilozi** (ne prikazuje se ako je za e-mail protokol postavljeno IMAP4).

Preuzmi priloge (ne prikazuje se ako je za e-mail protokol postavljeno POP3) – Izaberite da li će se e-mail poruke preuzimati sa ili bez priloga.

Pretplaćeni folderi (ne prikazuje se ako je za e-mail protokol postavljeno POP3) – Možete da prijavite (pretplatite) i druge foldere u udaljenom poštanskom sandučćetu (na serveru) iz kojih će se preuzimati sadržaj.

Pošalji kopiju i sebi – Izaberite **Da** da kopiju e-mail poruke sačuvate u poštanskom sandučćetu i na adresi koja je definisana u **Moja e-mail adresa**.

Sa potpisom – Izaberite **Da** ako želite da u svoje e-mail poruke uključite i potpis.

Moje ime – Unesite ovde svoje pravo ime. U telefonu primaoca se prikazuje Vaše ime umesto Vaše e-mail adrese, ako taj telefon podržava ovu funkciju.

Auto. preuzimanje:

Preuzim. zaglavlja – Kada se ova funkcija uključi, poruke se preuzimaju automatski. Sami možete da definišete kada i koliko često će se poruke preuzimati.

Aktiviranje opcije **Preuzim. zaglavlja** može da poveća Vaše telefonske troškove zbog veće razmene podataka.

Veb servisne poruke

Izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Servisna poruka**. Izaberite da li želite ili ne želite da primete servisne poruke. Ako želite da podesite telefonski aparat tako da, kada primi neku servisnu poruku, automatski aktivira pretraživač i započne povezivanje na mrežu radi preuzimanja sadržaja, izaberite **Preuzmi poruke > Automatski**.

Info servis

Proverite sa provajderom servisa koje su teme na raspolaganju kao i brojeve tema, pa izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Info servis** da promenite ova podešavanja.

Jezik - **Svi** omogućava prijem info poruka na svim podržanim jezicima. **Izabrani** omogućava Vam da izaberete na kom jeziku želite da primete info poruke. Ako ne možete da pronađete jezik koji želite, izaberite **Drugi**.

Otkrivanje tema - Ako izaberete **Da**, telefon će automatski tražiti brojeve novih tema i te nove brojeve memorisati bez imena u listu tema. Izaberite **Ne** ako ne želite da se brojevi novih tema automatski memorišu.

Podešavanja Ostalo

Izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Ostalo**.

Sačuvaj poslate por. - Izaberite ako želite da se kopija svake poslate tekstualne, mutimedija ili e-mail poruke memoriše u folder **Poslato**.

Broj sačuvanih por. - Definišite koliko će se poslatih poruka čuvati u folderu **Poslato**. Standardno ograničenje je 20 poruka. Kada se ono dostigne, briše se najstarija poruka.

Aktivna memorija - Izaberite memoriju u kojoj želite da čuvate svoje poruke: **Mem. telefona** ili **Mem. kartica**.

 Savet! Ako je izabrana **Mem. kartica**, aktivirajte oflajn način rada pre otvaranja vratašca otvora memorijske kartice ili pre vađenja memorijske kartice. Kada memorijska kartica nije na raspolaganju, poruke se memorišu u memoriju telefonskog aparata.

Obav. o nov. e-mailu - Izaberite da li želite da Vam se prikazuje obaveštenje, kao ton ili tekst, kada u Vaše poštansko sanduče stigne nova e-mail poruka.

Kalendar

☀ Prečica: Pritisnite bilo koji taster (**1** -) u bilo kom od prikaza kalendara. Otvara se stavka "sastanak" i ono što unosite se upisuje u polje **Predmet**.

Kreirajte stavke kalendara

1 Pritisnite pa izaberite **Kalendar > Opcije > Nova stavka**, zatim nešto od narednog:

Sastanak, da Vas podseti na sastanak zakazan za određeni datum i vreme.

Podsetnik, za unos opšte stavke, beleške, za neki dan.

Godišnjica, da Vas podseti na rođendane i važne datume. Stavke tipa "godišnjica" se ponavljaju svake godine.

2 Popunite sledeća polja: Koristite za kretanje po poljima.

Alarm (samo za tip sastanak) – Izaberite **Uključi** pa pritisnite da popunite polja za **Vreme alarma** i **Datum alarma**. u dnevnom prikazu označava alarm. Da prekinete alarm kalendara, izaberite **Tišina** da isključite ton alarma kalendara. Tekst podsetnice će ostati prikazan na ekranu. Izaberite **Stop** da prekinete alarm kalendara. Izaberite **Odložiti** da privremeno prekinete, da odložite, alarm.

Ponavljanje – Pritisnite da izabrano promenite u stavku sa ponavljanjem (u dnevnom prikazu se prikazuje).

Ponavlja se do – Možete da postavite do kog datuma se data stavka ponavlja.

Sinhronizacija:

Privatno – Po izvršenom usaglašavanju, sinhronizaciji, stavku ćete moći da videte samo Vi a ne ostali koji imaju onlajn, direktan, pristup za pregled kalendara.

Javno – stavka kalendara se prikazuje svima koji imaju onlajn pristup pregledu kalendara.

Isključeno – stavka se neće kopirati u PC računar kada vršite sinhronizaciju kalendara.

3 Da stavku memorišete, pritisnite **Urađeno**.

☀ Savet! Da pošaljete stavku kalendara nekom kompatibilnom telefonu, izaberite **Opcije > Pošalji > Kao SMS, Kao multimedija** ili **Preko Bluetooth veze**.

Pregledi kalendara

 Savet! Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** da promenite pregled koji se prikazuje kada otvorite kalendar, ili da promenite dan kojim počinje sedmica.

U mesečnom pregledu, datumi za koje postoje stavke kalendara su označeni malim trouglom u donjem desnom uglu. U sedmičnom pregledu, podsetnice i godišnjice su postavljene pre 8 časova.

Ikonice u dnevnom i sedmičnom pregledu:

 Podsetnik

 Godišnjica

Ne postoji ikonica za **Sastanak**.

Da pređete na neki određeni datum, izaberite **Opcije** > **Idi na datum**, napišite datum, pa izaberite **OK**.

Pritisnite   da pređete na današnji dan.

 Savet! Možete da prebacujete podatke kalendara i obaveza iz brojnih Nokia telefona u svoj telefon ili da sinhronizujete kalendar i obaveze sa kompatibilnim PC računarom koristeći paket Nokia PC Suite. Vidite CD-ROM disk koji ste dobili sa telefonom.

Postavite alarm kalendara

Možete da postavite alarm da Vas podseti na neki sastanak. Ova opcija nije na raspolaganju za napomene.

- 1 Otvorite neku stavku za koju želite da postavite alarm, pa izaberite **Alarm** > **Uključi**.
- 2 Postavite **Vreme alarma** i **Datum alarma**.
- 3 Spustite se do **Ponavljanje**, pa pritisnite da izaberete u kojim vremenskim razmacima želite da se alarm ponavlja.
- 4 Izaberite **Urađeno**.

Da obrišete neki alarm kalendara, otvorite stavku za koju želite da obrišete alarm, pa izaberite **Alarm** > **Isključi**.

Uklonite stavke kalendara

Uklanjanje proteklih, starih, stavki u **Kalendar** doprinosi uštedi memorije telefonskog aparata.

Da jednovremeno uklonite više stavki, pređite u mesečni pregled, izaberite **Opcije** > **Obriši stavku**, pa zatim nešto od narednog:

Do datuma - brišu se sve stavke kalendara koje se odnose na ranije datume od određenog datuma koji Vi sami definišete.

Sve stavke - brišu se sve stavke kalendara.

Podešavanja kalendara

Da izmenite **Ton al. Kalendara**, **Primarni pregled**, **Sedmica počinje u:** ili **Naslov sed. pregleda**, izaberite **Opcije** > **Podešavanja**.

Veb

Razni provajderi servisa nude prezentacije, stranice, posebno urađene za mobilne aparate. Da pristupite tim stranicama, pritisnite i odaberite **Veb**. Ove stranice su urađene u Wireless Markup Language (WML), Extensible Hypertext Markup Language (XHTML) ili Hypertext Markup Language (HTML) programskim jezicima.

Za raspoloživost servisa, kao i za način plaćanja i cene, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa. Provajderi će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

 Prečica: Da započnete povezivanje, pritisnite i držite   u pasivnom režimu.

Pristupite Vebu

- Memorirajte parametre neophodne za pristup Veb strani koju želite da koristite. Vidite delove "Primiti podešavanja pretraživača", str. 61 ili "Unesite podešavanja ručno", str. 61.
- Uspostavite vezu sa Vebom. Vidite "Uspostavite vezu", str. 62.
- Započnite pretraživanje sadržaja stranica. Vidite "Pretražite", str. 63.
- Završite vezu sa Vebom. Vidite "Završite vezu", str. 65.

Primiti podešavanja pretraživača

 Savet! Podešavanja se mogu naći i na veb sajtu operatora mreže ili provajdera servisa.

Podešavanja veb servisa možete primiti i kao posebnu tekstualnu poruku od operatora komunikacione mreže ili od provajdera servisa koji nudi datu veb prezentaciju, stranu. Vidite "Podaci i podešavanja", str. 50. Za detaljnije informacije, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

Unesite podešavanja ručno

Pridržavajte se instrukcija koje dobijete od svog provajdera servisa.

- 1 Izaberite **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke** i definišite parametre pristupne tačke. Vidite "Podešavanja veze", str. 91.
- 2 Izaberite **Veb** > **Opcije** > **Menadžer markera** > **Dodaj marker**. Napišite ime za marker i adresu strane koja je definisana za trenutnu pristupnu tačku.

Prikaz markeri

 Glosar: Marker sadrži Internet adresu (obavezno), ime markera, pristupnu tačku i, ako to data veb strana zahteva, korisničko ime i lozinku.

 Opcije u prikazu Markeri su **Otvori**, **Preuzmi**, **Na prethodnu str.**, **Menadžer markera**, **Markiraj/Demarkiraj**, **Opcije pretraživ.**, **Napredne opcije**, **Pošalji**, **Nađi marker**, **Detalji**, **Podešavanja**, **Pomoć** i **Izađi**.

 Napomena: U Vaš aparat su možda već unete adrese, bukmark oznake, nekih sajtova koji nisu povezani sa Nokiom. Nokia ne odobrava niti garantuje za ove sajtove. Ako se odlučite da im pristupite, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi Internet sajt.

Ikonice u prikazu markera:

 Početna strana definisana za podrazumevanu (primarnu) pristupnu tačku. Ako za pretraživanje koristite drugu podrazumevanu pristupnu tačku, prema, tome se menja i početna strana.

 Folder automatskih markera sadrži markere () koji se automatski sakupljaju u toku pretraživanja. Markeri u ovom folderu se automatski razvrstavaju prema domenima.

 Bilo koji marker koji prikazuje naslov ili Internet adresu datog markera.

Ručno dodajte markere

- 1 U prikazu markeri, izaberite **Opcije**> **Menadžer markera**> **Dodaj marker**.
- 2 Započnite popunjavanje polja. Samo URL adresa mora da bude definisana. Ako se ne odredi neka druga, markeru se dodeljuje primarna, podrazumevana pristupna tačka. Pritisnite *** +** da unesete specijalne karaktere kao što su **/, ., : i @**. Pritisnite **[** da slova obrišete.
- 3 Izaberite **Opcije**> **Sačuvaj** da marker memorišete.

Pošaljite markere

Dođite do nekog markera, pa izaberite **Opcije** > **Pošalji** > **Kao SMS**. Da pošaljete, pritisnite **↵**. Istovremeno se može poslati više markera.

Uspostavite vezu

Pošto memorišete sve neophodne parametre veze, možete da pristupate stranama.

- 1 Izaberite neki marker ili ručno unesite adresu u polje (). Kada unesete adresu, iznad polja se prikazju

odgovarajući markeri. Pritisnite da izaberete neki od odgovarajućih markera.

 Opcije u toku pretraživanja (zavisno od strane koju posmatrate) su: [Otvori](#), [Prihvati](#), [Ukloni datoteku](#), [Otvori u prikazivaču](#), [Otvori Novčanik](#), [Servise opcije](#), [Markeri](#), [Sačuvaj kao marker](#), [Vidi slike](#), [Opcije pretraživ.](#), [Napredne opcije](#), [Prikaži slike](#), [Pošalji marker](#), [Nađi](#), [Detalji](#), [Podešavanje](#), [Pomoć](#) i [Izađi](#).

2 Pritisnite da započnete preuzimanje strane.

Bezbednost veze

Ako je ikonica sigurne veze prikazana u toku veze, prenos podataka između aparata i Internet mrežnog prolaza, gejtveja ili servera je šifrovan.

Ikonica sigurnosti (zaštite) ne označava da je prenos podataka između mrežnog prolaza i servera na kojem se nalazi sadržaj (ili mesta na kojem se nalazi traženo) bezbedan. Provajder servisa štiti prenos podataka između mrežnog prolaza i servera sa sadržajem.

Izaberite [Opcije](#) > [Detalji](#) > [Bezbednost](#) da vidite detalje veze, status enkripcije i informacije o autentikaciji servera i korisnika.

Bezbednosne, zaštitne, funkcije mogu biti potrebne za neke servise, kao što je recimo, bankarski servis. Za takve vrste veza su Vam neophodni bezbednosni sertifikati. Za

više informacija se obratite svom provajderu servisa. Vidite i "Rad sa sertifikatima", str. 96.

Pretražujte

Novе veze, linkovi su na stranama plavi i podvučeni a već posećeni linkovi su purpurni. Slike koje služe kao linkovi su uokvirene plavo.

Da otvorite neki link, da štiklirate kućice i izvršite izbor, pritisnite .

Da u toku pretraživanja odete na prethodnu stranu, pritisnite [Nazad](#). Ako [Nazad](#) nije na raspolaganju, izaberite [Opcije](#) > [Opcije pretraživ.](#) > [Istorija](#) da vidite hronološku listu strana koje ste posetili tokom sesije. Istorija se uvek briše kada se završi sesija pretraživanja.

Da preuzmete najnoviji sadržaj sa servera, izaberite [Opcije](#) > [Opcije pretraživ.](#) > [Ažuriraj](#).

Da marker memorišete, izaberite [Opcije](#) > [Sačuvaj kao marker](#).

 Savet! Da pristupite prikazu markeri u toku pretraživanja, pritisnite i držite . Da se vratite u prikaz pretraživača, izaberite [Opcije](#) > [Na prethodnu str.](#)

Da stranu memorišete u toku pretraživanja, izaberite [Opcije](#) > [Napredne opcije](#) > [Sačuvaj stranicu](#). Strane

možete da memorišete ili u memoriju telefona ili na memorijsku karticu, pa da ih naknadno pretražujete i kada ste oflajn, tj. kada niste povezani na datu prezentaciju. Da kasnije pristupite tim stranama, pritisnite u prikazu markeri da otvorite prikaz [Sačuvane stranice](#).

Da unesete novu URL adresu, izaberite [Opcije](#) > [Opcije pretraživ.](#) > [Idi na veb adresu](#).

Da otvorite podlistu komandi ili opcija trenutno otvorene strane, izaberite [Opcije](#) > [Servisne opcije](#).

Možete preuzimati objekte, stavke kao što su tonovi zvona, slike, logotipi operatora, teme i video snimci. Preuzete stavke, sadržaj, obrađuju njima odgovarajuće aplikacije u Vašem telefonu, na primer, preuzeta slika se memoriše u okviru [Galerija](#).

 Prečica: Pomoću   skočite na kraj neke strane, a pomoću   na početak neke strane.

Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

 Važno: Instalirajte softver samo iz onih izvora koji nude adekvatnu zaštitu od štetnog softvera.

Da u toku pretraživanja preuzmete i vidite nove Veb servisne poruke, izaberite [Opcije](#) > [Napredne opcije](#) > [Čitaj servisne por.](#) (prikazuje se samo ako ima novih poruka). Vidite i "Veb servisne poruke", str. 50.

 Savet! Vaš pretraživač automatski sakuplja markere dok pretražujete Veb strane. Ti markeri se memorišu u folder automatski markeri () i automatski se razvrstavaju, organizuju, po domenima. Vidite i "Podešavanja Veba", str. 66.

Pregledajte sačuvane strane

Ako redovno pretražujete strane sa informacijama koje se ne menjaju često, možete ih sačuvati pa ih kasnije pretraživati i "oflajn", tj. bez povezivanja. U prikazu sačuvane strane možete takođe formirati i nove foldere da u njima čuvate te sačuvane strane.

 Opcije u prikazu sačuvane strane su: [Otvori, Na prethodnu str., Ažuriraj, Sačuvane strane, Markiraj/ Demarkiraj, Opcije pretraživ., Napredne opcije, Detalji, Podešavanje, Pomoć i Izadi](#).

Da otvorite prikaz sačuvane strane, u prikazu markeri pritisnite . U prikazu sačuvane strane, pritisnite da otvorite neku sačuvanu stranu ().

Da stranu memorišete u toku pretraživanja, izaberite [Opcije](#) > [Napredne opcije](#) > [Sačuvaj stranicu](#).

Da započnete vezu sa pretraživačkim servisom i da preuzmete najnoviju verziju date strane, izaberite [Opcije](#) > [Ažuriraj](#). Pošto stranicu učitate ponovo, telefon ostaje onlajn, tj. povezan.

Preuzmite i kupite stavke (sadržaj)

Možete preuzimati objekte, stavke kao što su tonovi zvona, slike, logotipi operatora, teme i video snimci. Ove stavke, sadržaji, mogu biti besplatni ili ih kupujete. Preuzete stavke, sadržaj, obrađuju njima odgovarajuće aplikacije u Vašem telefonu, na primer, preuzeta fotografija se memoriše u okviru [Galerija](#).

 Važno: Instalirajte aplikacije samo iz onih izvora koji nude adekvatnu zaštitu od štetnog softvera.

- 1 Da preuzmete neku stavku, sadržaj, dođite do linka i pritisnite .
Ako je stavka besplatna, izaberite [Prihvati](#). Nakon što se preuzme u telefon, stavka, sadržaj se automatski otvara u odgovarajućoj aplikaciji.
Da obustavite preuzimanje, pritisnite [Obustavi](#).
- 2 Izaberite odgovarajuću opciju da kupite datu stavku, recimo, "Kupi".
- 3 Pažljivo pročitajte sve informacije koje se daju.
Ako je dati onlajn servis kompatibilan, za kupovinu možete da koristite i podatke iz svog novčanika.
- 4 Izaberite [Otvori Novčanik](#). Od Vas se traži da unesete svoju šifru novčanika. Vidite "Kreirajte šifru novčanika", str. 71.
- 5 Izaberite odgovarajuću kategoriju kartice iz svog novčanika.

- 6 Izaberite [Ispuni](#). Ovime se izabrani podaci iz novčanika šalju.
Ako novčanik ne sadrži sve podatke potrebne za obavljanje kupovine, traži se da ostale podatke unesete ručno.

 Napomena: Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

Završite vezu

Izaberite [Opcije](#) > [Napredne opcije](#) > [Raskini vezu](#), ili pritisnite i držite da prekinete pretraživanje i da se vratite u pasivni režim.

Ispraznite keš memoriju

Informacije i servisi kojima pristupate čuvaju se u keš memoriji Vašeg telefonskog aparata.

 Napomena: Keš memorija je memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Ako ste pristupali, ili pokušavali da pristupite, poverljivim informacijama koje zahtevaju unos lozinke, ispraznite keš memoriju posle svake takve radnje. Informacije i servisi kojima pristupate čuvaju se u keš memoriji Vašeg telefonskog aparata. Da ispraznite keš, izaberite [Opcije](#) > [Opcije pretraživ.](#) > [Obrisi keš](#).

Podešavanja Veba

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja**, pa naredne kategorije:

Prim. pristupna tačka - Da promenite podrazumevanu, primarnu pristupnu tačku; pritisnite da otvorite listu raspoloživih pristupnih tačaka. Vidite "Podešavanja veze", str. 91.

Prikazuj slike - Da izaberete da li želite ili ne da preuzimate i slike u toku pretraživanja. Ako izaberete **Ne**, moći ćete kasnije u toku pretraživanja preuzeti slike kada izaberete **Opcije** > **Prikaži slike**.

Veličina slova - Da izaberete veličinu slova u kojoj će se prikazivati tekst.

Prim. kodni raspored - Ako se karakteri ne prikazuju ispravno, možete izabrati neki drugi kodni raspored koji odgovara datom jeziku.

Automatski markeri - Da onemogućite automatsko sakupljanje markera, izaberite **Isključeno**. Ako želite da nastavite sa sakupljanjem automatskih markera, ali da folder sakrijete u prikazu markeri, izaberite opciju **Sakrij folder**.

Veličina ekrana - Da izaberete šta će biti prikazano u toku pretraživanja. Izaberite **Samo sel. tasteri** ili **Pun ekran**.

Traži stranu - Da definišete Veb stranu koja će se učitati (preuzeti) kada izaberete **Opcije pretraživ.** > **Otvori traženu str.** u prikazu markeri, ili u toku pretraživanja.

Jačina - Ako želite da pretraživač reprodukuje zvuke i melodije ugrađene u Veb strane, izaberite jačinu zvuka.

Prikazivanje - Ako želite da se izgled strane prikazuje najtačnije moguće u režimu **Umanjeni prikaz**, izaberite opciju **Po kvalitetu**. Ako ne želite da se eksterni kaskadni šabloni preuzimaju, izaberite opciju **Po brzini**.

Kolačići - Da omogućite, odnosno onemogućite primanje i slanje "kolačića".

 Glosar: "Kolačići" predstavljaju način na koji provajderi sadržaja identifikuju korisnike i njihove preference najčešće korišćenih sadržaja.

Java/ECMA skript - Da omogućite ili da onemogućite korišćenje skriptova.

Sigurnosna upozor. - Da se sigurnosna upozorenja prikazuju ili da se skrivaju.

Potvrdi slanje DTMF - Izaberite da li želite da telefon traži Vašu potvrdu pre slanja DTMF tonova u toku govornog poziva. Vidite i "Opcije u toku poziva", str. 23.

Novčanik > **Uključeno** - Da se novčanik automatski otvara kada otvorite kompatibilnu stranu pretraživača. Vidite "Novčanik", str. 70.

Kancelarija

Kalkulator

Da dodate, oduzmete, pomnožite ili podelite, pritisnite pa izaberite **Kancelarija > Kalkulator**.

 Napomena: Preciznost ovog kalkulatora je ograničena i on je namenjen samo za jednostavne proračune.

Da neki broj sačuvate, unesete u memoriju (označeno sa **M**), izaberite **Opcije > Memorija > Sačuvaj**. Da neki broj preuzmete iz memorije, izaberite **Opcije > Memorija > Preuzmi**. Da neki broj obrišete iz memorije, izaberite **Opcije > Memorija > Obriši**.

Izračunajte procenete

- 1 Unesite broj čiji procenat želite da izračunate.
- 2 Izaberite , , ili .
- 3 Unesite iznost procenata.
- 4 Izaberite .

Konvertor

Da biste izvršili konverziju neke mere, kao što je **Dužina** iz jedne jedinice mere (**jardi**) u drugu (**metri**), pritisnite pa izaberite **Kancelarija > Konvertor**.

 Opcije u **Konvertor** su: **Izaberi jedinicu/Promeni valutu**, **Vrsta konverzije**, **Kursevi valuta**, **Pomoć** i **Izađi**.

Imajte na umu da je **Konvertor** ograničene preciznosti i da može doći do grešaka u zaokruživanju.

- 1 Dođite do polja **Vrsta** i pritisnite da otvorite listu mera. Dođite do mere koju želite da koristite i izaberite **OK**.
- 2 Dođite do prvog polja **Jedinica** i pritisnite . Izaberite jedinicu iz koje želite da izvršite konverziju, pa zatim **OK**. Dođite do narednog polja **Jedinica** i izaberite jedinicu u koju želite da izvršite konverziju.
- 3 Dođite do prvog polja **Količina** i unesite iznos koji želite da konvertujete. Drugo polje **Količina** se automatski menja i prikazuje konvertovani iznos.

Pritisnite # da unesete decimalni zarez, a * + za +, - (za temperaturu), odnosno E (eksponent).

Postavite osnovnu valutu i kurseve

 Savet! Za obrnuti smer konverzije, unesite vrednost u drugo polje **Količina**. Rezultat se prikazuje u prvom polju **Količina**.

Pre nego što budete mogli da sprovedite konverzije valuta, morate izabrati osnovnu valutu i kurseve. Kurs osnovne valute je uvek 1. Osnovna valuta određuje kurseve ostalih valuta.

- 1 Izaberite **Konvertor** > **Opcije** > **Kursevi valuta**. Otvara se lista valuta, a trenutnu osnovnu valutu vidite na vrhu.
- 2 Da promenite osnovnu valutu, dođite do neke od valuta i izaberite **Opcije** > **Post. za osnovnu v.**
  - **Savet!** Da promenite ime neke valute, idite u prikaz **Kursevi valuta**, dođite do date valute i izaberite **Opcije** > **Preimenuj valutu**.
- 3 Dodajte kurseve valuta. Dođite do valute i unesite novi kurs, tj. koliko jedinica te valute odgovara jedinici osnovne valute koju ste odabrali.

Pošto postavite sve potrebne kurseve valuta, možete sprovediti konverzije valuta.

 Napomena: Kada promenite osnovnu valutu, morate da unesete nove kurseve pošto se svi prethodno uneti poništavaju.

Obaveze

Kreirajte listu zadataka

Pritisnite pa izaberite **Kancelarija** > **Obaveze** da unosite napomene i organizujete listu zadataka.

Da dodate neku napomenu, pritisnite bilo koji taster da započnete unošenje teksta u polje **Predmet**.

Da postavite datum, rok obaveze, dođite do polja **Rok** i unesite datum.

Da postavite prioritet napomene unete u **Obaveze**, dođite do polja **Prioritet** i pritisnite . Ikonice koje označavaju prioritete su (**Visok**) i (**Nizak**). Ne postoji ikonica za **Normalan** prioritet.

Da obavezu označite kao izvršenu, dođite do liste u **Obaveze** i izaberite **Opcije** > **Označi kao završ.**

Da obavezu obnovite, dođite do nje u listi **Obaveze** i izaberite **Opcije** > **Označi kao nezavrš.**

Beležnica

Pritisnite pa izaberite **Kancelarija** > **Beležnica** da pišete napomene i beleške. Možete da šaljete beleške, napomene, kompatibilnim telefonima, a tekstualne datoteke (formata TXT) koje primite možete da sačuvate u modulu **Beležnica**.

Diktafon

Pritisnite pa izaberite **Kancelarija** > **Diktafon** da snimate telefonski razgovor ili govornu podsetnicu, belešku. Ako snimate telefonski razgovor, u toku snimanja će obe strane čuti tonski signal na svakih pet sekundi.

Moje

Favoriti – dodajte prečice

Primarne (podrazumevane) prečice:

- Otvara [Kalendar](#)
- Otvara [Primljeno](#)
- Otvara [Napomene](#)

Da sačuvate prečice (veze do svojih omiljenih slika, napomena, markera itd.), pritisnite i izaberite [Moje](#) > [Favoriti](#). Prečice se dodaju samo iz samih aplikacija, na primer, [Galerija](#). Ovu mogućnost nemaju sve aplikacije.

- 1 Izaberite neku stavku u aplikaciji kojoj želite da dodate prečicu.
- 2 Izaberite [Dodaj u: Favoriti](#). Prečica u [Favoriti](#) se automatski ažurira ako stavku na koju ona upućuje premestite (na primer iz jednog foldera u drugi). Da promenite identifikator u donjem levom uglu ikonice prečice, izaberite [Opcije](#) > [Ikonica prečice](#).

Obrišite neku prečicu

Izaberite prečicu, pa pritisnite . Primarne, podrazumevane, prečice [Beležnica](#), [Kalendar](#) i [Primljeno](#) se ne mogu brisati.

Kada obrišete neku aplikaciju ili dokument za koji postoji prečica u [Favoriti](#), njihova ikonica postaje prigušena u prikazu [Favoriti](#). Prečica se može obrisati naredni put kada otvorite [Favoriti](#).

Novčanik

Pritisnite pa izaberite [Moje](#) > [Novčanik](#). [Novčanik](#) Vam nudi prostor za memorisanje Vaših ličnih informacija, kao što su brojevi kreditnih i debitnih kartica, adresa i drugih korisnih podataka, recimo, korisničkih imena i lozinki.

Informacije, podaci, u [Novčanik](#) se mogu preuzimati u toku pretraživanja za automatsko popunjavanje onlajn obrazaca na veb stranama, recimo, kada neki servis traži podatke kreditne kartice. Podaci u [Novčanik](#) su kriptovani i zaštićeni su šifrom novčanika koju sami definišete.

[Novčanik](#) se automatski zatvara posle 5 minuta. Da povratite pristup podacima u njemu, unesite šifru novčanika. Po potrebi, ovo vreme možete promeniti. Vidite "Podešavanja novčanika", str. 73.

▶ Opcije u glavnom prikazu **Novčanik** su: **Otvori**, **Podešavanje**, **Pomoć** i **Izađi**.

Kreirajte šifru novčanika

Svaki put kada otvorite **Novčanik** od Vas se traži da unesete šifru novčanika. Unesite šifru koju ste kreirali, pa izaberite **OK**.

Kada **Novčanik** otvorite prvi put, morate da kreirate svoju šifru novčanika.

- 1 Unesite šifru po svom izboru (od 4 do 10 numeričkih karaktera), pa izaberite **OK**.
- 2 Tražiće se da šifru potvrdite, tj. da je unesete ponovo. Unesite istu šifru, pa izaberite **OK**. Nemojte nikome davati svoju šifru novčanika.

Ako unesete neispravnu šifru novčanika tri puta zaredom, aplikacija **Novčanik** se blokira na pet minuta. Ovo vreme blokade se produžava sa svakim narednim unosom neispravne šifre novčanika.

Ako zaboravite svoju šifru novčanika, šifru morate resetovati, i izgubićete sve informacije i podatke u **Novčanik**. "Resetujte novčanik i šifru novčanika", str. 73.

Memorišite lične podatke kartice

- 1 Izaberite kategoriju **Kartice** u glavnom prikazu **Novčanik**, pa pritisnite .

- 2 Izaberite neki tip kartice iz liste, pa pritisnite .
  - Platne kartice** – kreditne i debitne kartice.
  - Popustne kartice** – članske kartice i lokalne kartice prodavnica.
  - Onlajn pr. kartice** – lična korisnička imena i lozinke za pristup onlajn servisima.
  - Adresna kartica** – osnovni kontakt podaci; kuća ili posao.
  - Koristi info kart.** – Lične korisničke preference za onlajn servise.
- 3 Izaberite **Opcije > Nova kartica**. Otvara se prazan obrazac.
- 4 Popunite polja, pa izaberite **Urađeno**.

Kartične informacije, podatke, možete da primite i direktno u svoj telefonski aparat od strane izdavaoca kartice ili provajdera servisa (ako oni nude takve servise). Bićete obavješteni kojim tipu kartica data kartica pripada. Karticu sačuvajte ili je odbacite. Sačuvanu karticu možete pogledati ili joj promeniti ime, ali ne možete da unosite izmene.

Polja kartice možete otvarati, u njima vršiti izmene ili ih brisati. Sve promene se memorišu kada izađete iz date operacije.

Kreirajte lične napomene

Lične napomene, zabeleške, predstavljaju način čuvanja osetljivih podataka i informacija, recimo, brojeva bankovnih računa. Podacima lične napomene, zabeleške, možete da pristupate iz pretraživača. Napomenu možete i da pošaljete kao poruku.

- 1 Izaberite kategoriju **Lične napom.** u glavnom prikazu **Novčanik**, pa pritisnite .
- 2 Izaberite **Opcije** > **Nova napomena**. Otvara se prazna napomena.
- 3 Pritisnite **1** -   da započnete pisanje. Pritisnite da slova obrišete.
- 4 Izaberite **Urađeno** da tekst sačuvate.

Kreirajte neki skup novčanika

Pošto unesete svoje lične podatke, možete ih objediniti u neki skup (način rada) novčanika. Skup novčanika možete da koristite da iz pretraživača preuzimate podatke novčanika iz različitih kartica i kategorija, recimo, kada popunjavate neki onlajn obrazac.

- 1 Izaberite kategoriju **N. r. novčanika** u glavnom meniju novčanika, pa pritisnite .
- 2 Izaberite **Opcije** > **Novi način rada**. Otvara se obrazac novog skupa (načina rada) novčanika.
- 3 Popunite polja ili izaberite neku od ponuđenih opcija u listi:

Ime načina rada - Izaberite i unesite neko ime za dati skup, način rada.

Platna kartica - Izaberite neku karticu iz liste.

Popustna kartica - Izaberite neku karticu iz liste.

Onlajn pristupna kartica - Izaberite neku karticu iz liste.

Dostavna adresa - Izaberite neku adresu iz liste.

Adresa fakturisanja - Podrazumevano je ona ista kao i dostavna adresa. Ako je potrebno uneti neku drugu adresu, izaberite je iz neke adresne kartice.

Korisnička info kartica - Izaberite neku karticu iz liste.

Primi e-priznanice - Izaberite neko odredište iz liste.

Šalji e-priznanicu - Izaberite **Na telefon**, **Na e-mail** ili **Na tel. i e-mail**.

Slanje RFID - Postavite na **Uključeno** ili **Isključeno**.

Ovime se određuje da li se sa skupom (načinom rada) novčanika šalje i jedinstveni identifikator Vašeg telefonskog aparata.

- 4 Izaberite **Urađeno**.

 Primer: Preuzimanjem detalja platne kartice nećete morati da unosite broj kartice i datum isteka važnosti kartice uvek kada se ti podaci traže (zavisno od sadržaja koji pretražujete). Takođe, možete da preuzimate svoje korisničko ime i lozinku koji se nalaze u nekoj onlajn pristupnoj kartici kada se povezujete na neki mobilni servis koji zahteva autentikaciju, potvrdu identiteta.

Vidite detalje ulaznice

Možete primati obaveštenja o ulaznicama koje ste kupili onlajn koristeći pretraživač. Primljena obaveštenja se memorišu u novčanik. Da vidite obaveštenja:

- 1 Izaberite kategoriju **Ulaznice** u glavnom meniju **Novčanik**, pa pritisnite .
- 2 Izaberite **Opcije > Vidi**. Nijedno polje obaveštenja se ne može menjati.

Podešavanja novčanika

Iz glavnog menija **Novčanik** izaberite **Opcije > Podešavanja**, pa zatim sledeće:

Šifra novčanika - Promenite svoju šifru novčanika. Od Vas će se tražiti da unesete trenutnu šifru, da kreirate novu šifru i da tu novu šifru potvrdite.

RFID - Postavite ID šifru telefona, tip šifre i opcije slanja šifre.

Auto. zatvaranje - Promenite period kašnjenja automatskog zatvaranja (od 1 do 60 minuta). Po isteku perioda kašnjenja, mora se uneti šifra novčanika da bi se moglo pristupiti podacima.

Resetujte novčanik i šifru novčanika

Ova radnja briše kompletan sadržaj u **Novčanik**.

Da resetujete, poništite, i sadržaj **Novčanik** i šifru novčanika:

- 1 Ukucajte ***#7370925538#** u pasivnom režimu.
- 2 Unesite šifru blokade (zaključavanja telefonskog aparata), pa izaberite **OK**. Vidite "Bezbednost", str. 94.

Kada naredni put otvorite **Novčanik**, moraćete da unesete novu šifru novčanika. Vidite "Kreirajte šifru novčanika", str. 71.

Časkanje – Instant poruke (čet)

Pritisnite pa izaberite **Poveziv.** > **Časkanje.**

Časkanje je mrežni servis koji Vam omogućava komunikaciju sa drugim osobama koristeći instant poruke, čet poruke, kao i uključivanje u diskusione forume (čet grupe, grupe za časkanje) sa posebnom tematikom. Razni provajderi servisa nude čet servere na koje se možete prijavljivati nakon što se registrujete za neki čet servis.

▶ Opcije u glavnom prikazu **Časkanje** su: **Otvori**, **Prijava/ Odjava**, **Podešavanje**, **Pomoć** i **Izađi**.

 Napomena: Za raspoloživost servisa časkanja, kao i za način plaćanja i cene, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže ili provajdera servisa. Provajderi će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

Primite podešavanja časkanja

 Savet: Da se automatski prijavljujete kada startujete **Časkanje**, bez prethodnog unošenja identifikatora (ID) korisnika i lozinke, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Podešavanja servera** > **Tip prijave za čask.** > **Automatski.**

Morate da memorišete, sačuvate, podešavanja za pristup servisu koji želite da koristite. Parametre servisa možete primiti i u posebnoj tekstualnoj poruci, tzv. smart poruci, od operatora mreže ili od provajdera koji nudi dati čet servis. Vidite 'Podaci i podešavanja', str. 50. Podešavanja možete da unesete i ručno. Vidite 'Podešavanja čet servera', str. 79.

Povežite se na neki čet server

- 1 Otvorite **Časkanje** da se Vaš telefon poveže na aktivni čet server. Za promenu aktivnog čet servera i memorisanje novih čet servere, vidite 'Podešavanja čet servera', 79.
- 2 Unesite svoj identifikator (ID) korisnika i lozinku, pa pritisnite da se prijavite. Identifikator (ID) korisnika i lozinku za čet server dobijate od svog provajdera servisa. Možete izabrati **Obustavi** da ostanete oflajn, tj. da se ne prijavite; kada budete želeli naknadno da se prijavite na čet server, izaberite **Opcije** > **Prijava**. Dok ste oflajn, ne možete da šaljete niti da primete poruke.
- 3 Da se odjavite, izaberite **Opcije** > **Odjava**.

Izmenite podešavanja ćaskanja

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Podešav. ćaskanja**:

Korisnički nadimak (prikazuje se jedino ako server podržava čet grupe) – Da unesete neki nadimak (dužine do 10 karaktera), izaberite **Da**.

Prisutnost u čet – Da biste omogućili da drugi vide da li ste onlajn, izaberite opciju **Da za sve**.

Dopusti poruke od – Da dopustite poruke od svih, izaberite opciju **Svih**.

Dopusti pozivnice od: – Da dopustite pozivnice samo od svojih čet kontakata, izaberite opciju **Samo od čet kon..** Čet pozivnice Vam šalju čet kontakti koji žele da se priključite njihovim grupama.

Interval dol. poruka – Da izaberete brzinu kojom će se prikazivati nove poruke.

Razvrstaj čet kont. – Da razvrstate čet kontakte **Po abecedi** ili **Po onlajn statusu**.

Osvežavanje dostup. – Da izaberete kako će se ažurirati informacije o tome da li su Vaši čet kontakti onlajn ili oflajn, izaberite **Automatsko** ili **Ručno**.

Tražite grupe za ćaskanje i korisnike

Da tražite grupe, u prikazu **Čet grupe** izaberite **Opcije** > **Traži**. Možete da tražite na osnovu **Ime grupe**, **Tema** i **Članovi** (identifikator, ID, korisnika).

Da tražite korisnike, u prikazu **Čet kontakti** izaberite **Opcije** > **Novi čet kontakt** > **Traži**. Možete da tražite na osnovu **Korisničko ime**, **Identifikator kor.**, **Telefonski broj** i **E-mail adresa**.

Priključite se i napustite neku čet grupu

Da se priključite nekoj čet grupi koju ste sačuvali, dođite do nje, pa pritisnite **⊙**.

Da se priključite nekoj čet grupi koja nije u listi, ali čiji identifikator znate, izaberite **Opcije** > **Prik. se novoj grupi**. Unesite identifikator grupe i pritisnite **⊙**.

Da napustite neku čet grupu, izaberite **Opcije** > **Napusti čet grupu**.

Ćaskanje

Pošto se prikljućite nekoj ćet grupi, moćete da ćitate poruke koje se razmenjuju u grupi, kao i da šaljete sopstvene poruke.

▶ Opcije u toku ćaskanja su: **Pošalji**, **Pošalji privatnu po.**, **Odgovori**, **Prosledi**, **Ubaci smešak**, **Pošalji pozivnicu**, **Napusti ćet grupu**, **Dodaj u zabranjene**, **Grupa**, **Snimi konverzaciju/Prekini snimanje**, **Pomoć** i **Izađi**.

Da pošaljete neku poruku, napišite tekst poruke u polju editora poruke, pa pritisnite **◉**.

Da pošaljete privatnu poruku nekom ućesniku ćaskanja, izaberite **Opcije > Pošalji privatnu po.**, izaberite primaoca, napišite tekst poruke, pa pritisnite **◉**.

Da odgovorite na privatnu poruku koja Vam je upućena, izaberite **Opcije > Odgovori**.

Da pozovete ćet kontakte koji su onlajn da se prikljuće ćet grupi, izaberite **Opcije > Pošalji pozivnicu**, izaberite kontakte koje ųelite da pozovete u grupu, napišite tekst pozivnice pa pritisnite **◉**.

Snimate ćaskanja

▶ Opcije u prikazu snimljena ćaskanja su: **Otvori**, **Obriši**, **Pošalji**, **Markiraj/Demarkiraj**, **Prijava/Odjava**, **Podešavanja**, **Pomoć** i **Izađi**.

Da snimate (registrujete) u neku datoteku poruke koje se razmenjuju u toku neke konverzacije, ili dok ste prikljućeni nekoj ćet grupi, izaberite **Opcije > Snimi konverzaciju**, unesite ime za konverzijsku datoteku (registar konverzacije), pa pritisnite **◉**. Da prekinete sa snimanjem poruka, izaberite **Opcije > Prekini snimanje**.

Datoteke snimljenih konverzacija, registri konverzacija, se automatski memorišu u **Snimljena ćask.**

Da vidite snimljena ćaskanja, u glavnom prikazu izaberite **Snimljena ćask.**, izaberite ųeljenu konverzaciju, pa pritisnite **◉**.

Pratite i započnite konverzacije

Idite u prikaz **Konverzacije** da vidite listu ućesnika pojedinaćnih (individualnih) konverzacija sa kojima imate otvorenu, aktivnu konverzaciju.

Da pratite neku konverzaciju, dođite do nekog ućesnika, pa pritisnite **◉**.

▶ Opcije kada je prikazana neka konverzacija su: **Pošalji**, **Dodaj u čet kontakt.**, **Ubaci smešak**, **Proslediti**, **Snimi konverzaciju/Prekini snimanje**, **Opcije blokiranja**, **Završi konverzaciju**, **Pomoć** i **Izađi**

Da nastavite konverzaciju, napišite svoju poruku pa pritisnite .

Da se vratite u listu konverzacija bez zatvaranja date konverzacije, pritisnite **Nazad**.

Da zatvorite datu konverzaciju, izaberite **Opcije > Završi konverzaciju**. Otvorene, aktivne, konverzacije se automatski zatvaraju kada izađete iz modula **Časkanje**.

Da započnete novu konverzaciju, izaberite **Opcije > Nova konverzacija** pa zatim izaberite:

Odaberi primaoca – da vidite listu svojih čet kontakata koji su trenutno onlajn. Dođite do kontakta sa kojim želite da započnete konverzaciju, pa pritisnite .

 Glosar: Identifikator (ID) korisnika dodeljuje provajder servisa onima koji se registruju za ovaj servis.

Unesi id. korisnika – Da unesete identifikator korisnika sa kojim želite da započnete konverzaciju; zatim pritisnite .

Da nekog učesnika konverzacije sačuvate u svoje čet kontakte, dođite do tog učesnika, pa izaberite **Opcije > Dodaj u čet kontak..**

Da se šalju automatski odgovori na dolazne poruke, izaberite **Opcije > Uključi aut. odgovor**. Ukucajte tekst, pa pritisnite **Urađeno**. Poruke još uvek možete da primate.

Da biste sprečili, onemogućili, primanje poruka od određenih učesnika u časkanju, izaberite **Opcije > Opcije blokiranja** pa zatim izaberite:

Dodaj u listu blokir. – da blokirate poruke od trenutno odabranog učesnika časkanja.

Ručno dodaj iden. listi – da unesete identifikator datog korisnika. Unesite identifikator, pa pritisnite .

Vidi listu blokiranih – da vidite učesnike čije su poruke blokirane.

Odblokiraj – da izaberete korisnika kojeg želite da uklonite iz liste blokiranih. Pritisnite .

Čet kontakti

Idite u **Čet kontakti** da preuzmete liste čet kontakata sa servera, ili da u listu kontakata dodate novi čet kontakt. Kada se prijavite (ulogujete) na server, automatski će se preuzeti sa servera prethodno korišćena lista čet kontakata.

▶ Opcije uprikazu **Čet kontakti** su: **Otvori konverzaciju**, **Otvori**, **Promeni listu kont.**, **Ažuriraj učesnike**, **Pripada grupama**, **Novi čet kontakt**, **Prem.**

u drugu listu, **Izmeni**, **Obriši**, **Uključi praćenje**, **Opcije blokiranja**, **Prijava/Odjava**, **Podešavanje**, **Pomoć** i **Izađi**.

Da kreirate novi kontakt, izaberite **Opcije** > **Novi čet kontakt** > **Unesi ručno**. Ispunite polja **Nadimak** i **Identifikator kor.**, pa izaberite **Urađeno**.

Da neki kontakt premestite iz liste na serveru u preuzetu listu kontakata, izaberite **Opcije** > **Novi čet kontakt** > **Prem. iz druge liste**.

Da promenite listu čet kontakata, izaberite **Opcije** > **Promeni listu kont.**

Izaberite neku od narednih opcija:

Otvori konverzaciju – da započnete novu konverzaciju ili da nastavite otvorenu, aktivnu, konverzaciju sa datim kontaktom.

Uključi praćenje – da Vas telefon obaveštava uvek kada dati kontakt promeni svoj status u onlajn, odnosno u oflajn.

Pripada grupama – da vidite kojim grupama je dati kontakt priključen.

Ažuriraj učesnike, da ažurirate informaciju o tome da li je kontakt onlajn ili oflajn. Onlajn status, status prisutnosti, je označen indikatorom pored imena kontakta. Ova opcija Vam neće biti na raspolaganju ako ste za **Osvežavanje dostup**. izabrali **Automatsko** u okviru **Podešav. časkanja**.

Rad sa čet grupama

▶ Opcije u prikazu **Čet grupe** su: **Otvori**, **Prik. se novoj grupi**, **Kreiraj novu grupu**, **Napusti čet grupu**, **Grupa**, **Traži**, **Prijava/ Odjava**, **Podešavanje**, **Pomoć** i **Izađi**.

Idite u prikaz **Čet grupe** da vidite listu čet grupa koje ste ili sačuvali ili kojima ste trenutno priključeni.

Dođite do neke grupe, izaberite **Opcije** > **Grupa**, pa zatim:

Sačuvaj – da sačuvate nesačuvanu grupu kojoj ste trenutno priključeni.

Vidi učesnike – da vidite ko je trenutno priključen toj grupi.

Detalji – da vidite identifikator grupe, temu, učesnike, administratore grupe (prikazuje se jedino ako imate uređivačka prava), listu blokiranih učesnika (prikazuje se jedino ako imate uređivačka prava) kao i da li su u grupi dopuštene privatne konverzacije.

Podešavanje – da vidite i izvršite izmene podešavanja čet grupe. Vidite 'Kreirajte novu čet grupu', str. 79.

Administriranje čet grupe

Kreirajte novu čet grupu

Izaberite **Čet grupe** > **Opcije** > **Kreiraj novu grupu**.
Unesite podešavanja grupe.

Podešavanja čet grupe možete menjati ako imate administratorska prava za tu grupu. Korisnik koji kreira grupu automatski dobija administratorska prava za tu grupu.

Ime grupe, **Tema grupe** kao i **Dobrodošlica** – da dodate detalje koje učesnici vide kada se priključe datoj grupi.

Veličina grupe – da definišete maksimalni dopušteni broj učesnika koji se može priključiti grupi.

Dopusti pretragu – da odredite da li ostali mogu da pronađu grupu pretraživanjem.

Izmena prava – da definišete članove čet grupe kojima želite da dodelite (uređivačka) prava da pozivaju nove članove u tu čet grupu, kao i da vršite izmene podešavanja grupe.

Članovi grupe – Vidite deo 'Dodajte i uklonite članove grupe', str. 79.

Lista zabranjenih – Unesite one učesnike kojima nije dopušteno da se priključuju toj čet grupi.

Dopusti privatne por. – da dopustite razmenu poruka samo između dva izabrana učesnika.

Identifikator grupe – identifikator (ID) grupe se automatski kreira i on se ne može menjati.

Dodajte i uklonite članove grupe

Da dodate članove u grupu, izaberite **Čet grupe**, dodite do neke čet grupe, pa izaberite **Opcije** > **Grupa** > **Podešavanja** > **Članovi grupe** > **Samo izabrani** ili **Svi**.

Da uklonite nekog člana iz čet grupe, dođite do tog člana, pa izaberite **Opcije** > **Ukloni**. Da uklonite sve članove, izaberite **Opcije** > **Ukloni sve**.

Podešavanja čet servera

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Podešavanja servera**. Podešavanja možete dobiti u sklopu specijalne tekstualne poruke od operatora komunikacione mreže ili od provajdera koji nudi čet servis. Identifikator, ID, korisnika i lozinku dobijate od provajdera servisa kada se registrujete za ovaj servis. Ako ne znate svoj identifikator korisnika ili lozinku, obratite se provajderu servisa.

Da promenite čet server na koji želite da se povežete, izaberite **Primarni server**.

Da dodate novi server u svoju listu čet servera, izaberite **Serveri > Opcije > Novi server**. Unesite naredna podešavanja:

Ime servera - Unesite ime datog čet servera.

Aktivna prist. tačka - Izaberite pristupnu tačku koju želite da koristite za dati server.

Veb adresa - Unesite URL adresu datog čet servera.

Identifikator kor. - Unesite svoj identifikator (ID) korisnika.

Lozinka - Unesite svoju lozinku za prijavu.

Povezivanje

Bluetooth veza

Bluetooth tehnologija omogućava bežičnu vezu za slanje slika, video snimaka, muzike, audio snimaka i napomena kao i bežično povezivanje sa Bluetooth opremljenim, kompatibilnim uređajima, kao što su recimo računari. Kako uređaji sa Bluetooth tehnologijom komuniciraju putem radio talasa, Vaš telefon i drugi Bluetooth uređaj ne moraju da budu u pravolinijskom vidnom polju. Dva uređaja se samo moraju nalaziti na međusobnom rastojanju od najviše 10 metara, mada vezu mogu ometati prepreke kao što su zidovi ili drugi elektronski uređaji.

Ovaj uređaj je usklađen sa Bluetooth Specifikacijama verzija 1.2 koje podržavaju sledeće profile: Generic Access Profile (Opšti pristup), Serial Port Profile (Serijski port), Bluetooth Printing Profile (Štampanje preko Bluetooth veze), Dial-up Networking Profile (Priključivanje preko komutiranih linija), Headset Profile (Slušalice), Handsfree Profile (Hendsfri), Generic Object Exchange Profile (Opšta razmena objekata), Object Push Profile (Distribucija objekata), File Transfer Profile (Prenos datoteka) i Basic Imaging Profile (Osnovno slikanje). Da biste osigurali saradnju sa drugim aparatima koji podržavaju Bluetooth

tehnologiju, koristite proširenja koja je odobrila Nokia za ovaj model. Proverite sa proizvođačem dotičnog aparata njegovu kompatibilnost sa ovim aparatom.

Na nekim lokacijama može da postoji ograničenje upotrebe Bluetooth tehnologije. Proverite sa lokalnim vlastima ili sa provajderom servisa.

Upotreba funkcija koje koriste Bluetooth tehnologiju, ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge funkcije, povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njeno trajanje.

Podešavanja Bluetooth veze

Pritisnite pa izaberite **Poveziv. > Bluetooth**.

Unesite sledeće:

Bluetooth – Postavite na **Uključeno** ili na **Isključeno**.

Prikazivanje mog tel. > Vidljiv svima – Vaš telefon mogu da pronađu drugi uređaji sa podrškom za Bluetooth tehnologiju, ili **Skriven** – Vaš telefon ne mogu da pronađu drugi uređaji.

Ime mog telefona – Definišite neko ime za svoj telefon. Pošto postavite Bluetooth vezu i promenite **Prikazivanje mog tel.** u **Vidljiv svima**, Vaš telefon i ovo njegovo ime

mogu da vide korisnici drugih uređaja koji koriste Bluetooth tehnologiju.

Pošaljite podatke koristeći Bluetooth vezu

Jednovremeno može biti aktivna samo jedna Bluetooth veza.

- 1 Otvorite aplikaciju u kojoj se nalazi ono što želite da pošaljete. Na primer, da pošaljete sliku drugom kompatibilnom uređaju, otvorite aplikaciju **Galerija**.
- 2 Izaberite neku stavku, na primer sliku, pa zatim izaberite **Opcije** > **Pošalji** > **Preko Bluetooth veze**.

 Savet! Pri traženju uređaja, neki uređaji mogu da prikazuju samo jedinstvene adrese (adrese uređaja). Da saznate jedinstvenu adresu svog telefona, u pasivnom režimu ukucajte ***#2820#**.

Telefon počinje da traži uređaje u dometu. Uređaji sa Bluetooth tehnologijom koji se nalaze unutar dometa počinju da se pojavljuju na ekranu jedan po jedan. Vidi se ikonica uređaja, ime uređaja, vrsta uređaja ili neki nadimak.

 Savet! Ako ste već ranije tražili uređaje, prvo se pojavljuje lista prethodno nađenih uređaja. Da započnete novo traženje uređaja, izaberite **Još uređaja**. Ako isključite telefon, ova lista se briše.

Da prekinete traženje uređaja, pritisnite **Stop**. Lista uređaja se zamrzava i možete da započnete uspostavljanje veze sa nekim od nađenih uređaja.

- 3 Izaberite uređaj sa kojim želite da se povežete.
- 4 Ako drugi uređaj zahteva uparivanje pre nego što se podaci mogu poslati, čuje se tonski signal i od Vas se zahteva da unesete lozinku.

Formirajte sopstvenu lozinku (dužine 1 do 16 karaktera, numeričku) i dogovorite se sa vlasnikom drugog uređaja da koristite istu lozinku. Lozinka se koristi samo jednom.

 Savet! Da pošaljete tekst preko Bluetooth veze (umesto kao tekstualnu poruku), idite u modul **Beležnica**, napišite tekst pa izaberite **Opcije** > **Pošalji** > **Preko Bluetooth veze**.

Po uparivanju, uređaj se memoriše u prikaz upareni uređaji.

Glosar: Uparivanje znači prepoznavanje, utvrđivanje identiteta. Korisnici uređaja sa Bluetooth tehnologijom se međusobno dogovaraju o lozinki i istu lozinku koriste za oba uređaja da bi ih uparili. Uređaji koji nemaju korisnički interfejs imaju fabrički podešenu lozinku.

Pošto se veza uspostavi, prikazuje se obaveštenje **Šalju se podaci**.

U folderu **Nacrti** aplikacije **Poruke** ne čuvaju se poruke poslate korišćenjem Bluetooth veze.

Ikonice različitih uređaja:

- Računar
- Telefon
- Audio ili video uređaj
- Slušalice
- Drugo

Proverite status Bluetooth veze

- Kada je u pasivnom režimu prikazano , Bluetooth veza je aktivna.
- Kada trepće, Vaš aparat pokušava da se poveže sa drugim uređajem.
- Kada je stalno prikazano, Bluetooth veza je aktivna.

Uparite uređaje

 Savet! Da definišete neko kratko ime (nadimak), u prikazu Upareni uređaji dođite do uređaja i izaberite **Opcije > Dodeli nadimak**. Ovo ime Vam pomaže da prepoznate određeni uređaj u toku traženja uređaja ili kada on zahteva uspostavljanje veze.

Upareni uređaji se lakše prepoznaju i označeni su sa u listi rezultata pretrage. U glavnom prikazu **Bluetooth** pritisnite da otvorite prikaz Upareni uređaji (),

Da sprovedete uparivanje sa nekim uređajem, izaberite **Opcije > Novi upareni uređaj**. Telefon započinje traženje uređaja. Izaberite željeni uređaj. Razmenite lozinke. Vidite

korak 4 u delu "Pošaljite podatke koristeći Bluetooth vezu", str. 82.

Da poništite neko uparivanje, dođite do odgovarajućeg uređaja i izaberite **Opcije > Obrisi**. Ako želite da poništite sva uparivanja, izaberite **Opcije > Obrisi sve**.

 Savet! Ako ste trenutno povezani sa uređajem i obrišete uparivanje sa tim uređajem, uparivanje se odmah poništava ali veza ostaje aktivna.

Da neki uređaj postavite kao "ovlašćen" ili "neovlašćen", dođite do njega pa izaberite neku od narednih opcija:

Post. kao ovlašćen - Veza Vašeg telefona i ovog uređaja se može uspostaviti bez Vašeg znanja. Nije potrebna nikakva posebna saglasnost ni provera. Ovaj status koristite za sopstvene uređaje, na primer za svoje Bluetooth kompatibilne slušalice ili računar, ili za uređaje koji pripadaju poverljivim osobama. označava "neovlašćene" uređaje u prikazu uparenih uređaja.

Post. kao neovlaš. - Zahtevi za povezivanje od ovog uređaja se uvek moraju prvo prihvatiti.

Primite podatke koristeći Bluetooth vezu

Kada primete podatke koristeći Bluetooth vezu, čuje se tonski signal i pojavljuje se upit da li želite da prihvatite poruku. Ako prihvatite, prikazuje se i poruka se

stavlja u folder **Primljeno** aplikacije **Poruke**. Poruke primljene korišćenjem Bluetooth veze su označene sa . Vidite "Primljeno - primite poruke", str. 49.

Isključite Bluetooth

Da isključite Bluetooth, izaberite **Bluetooth > Isključeno**.

Povezivanja sa PC računarom

Svoj telefon možete da koristite sa brojnim aplikacijama za povezivanje sa PC računarom i za prenos podataka, na primer, čitač MMC kartica koji se nalazi u komercijalnom paketu proizvoda. Koristeći Nokia PC Suite možete, recimo, da sinhronizujete kontakte, kalendar i listu obaveza u telefonu i u kompatibilnom PC računaru. Za dodatne informacije o načinu instaliranja paketa Nokia PC Suite (kompatibilan sa Windows 2000 i Windows XP), vidite User Guide for Nokia PC Suite i Nokia PC Suite pomoć u delu "Install" na CD-ROM disku.

CD-ROM

CD-ROM bi trebalo da se sam startuje pošto ga ubacite u CD-ROM drajv svog PC kompatibilnog računara. Ako se to ne dogodi, uradite sledeće: Otvorite Windows Explorer, kliknite desnim tasterom miša na CD-ROM pogonsku

jedinicu (drajv) u koju ste stavili CD-ROM i izaberite "Autoplay".

Vaš telefon kao modem

Svoj telefon možete da koristite kao modem da šaljete i primete e-mail poruke, ili da se povezujete na Internet sa kompatibilnog PC računara koristeći Bluetooth vezu ili kabl za prenos podataka. Detaljnija instalaciona uputstva ćete naći u "User Guide for Nokia PC Suite" u delu "Modem options" na CD-ROM disku.

Menadžer veza

Kada svoj telefon koristite u GSM komunikacionim mrežama, možete imati više istovremeno aktivnih data veza. Pritisnite i izaberite **Poveziv.** > **Men. veza** da vidite status višestrukih data veza, da vidite detalje o količini poslatih i primljenih podataka, kao i da raskinete veze. Kada otvorite **Men. veza**, videćete sledeće:

- Otvorene data veze: data pozivi () i veze sa paketnim prenosom podataka ()
- Status svake veze
- Količina podataka poslatih i preuzetih po svakoj vezi (prikazuje se samo za data veze paketnim prenosom)

- Trajanje svake od veza (prikazuje se samo za data pozive).

 Napomena: Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od mogućnosti mreže, zaokruživanja za naplatu, i tako dalje.

Da raskinete neku vezu, dođite do nje, pa izaberite

Opcije > **Raskini vezu**.

Da zatvorite sve trenutno otvorene veze, izaberite **Opcije** > **Raskini sve veze**.

Vidite detalje data veze

 Opcije u glavnom prikazu **Men. veza** kada postoji jedna ili više veza su: **Detalji**, **Raskini vezu**, **Raskini sve veze**, **Pomoć** i **Izađi**.

Da pregledate detalje neke veze, dođite do nje, pa izaberite **Opcije** > **Detalji**.

Ime - ime aktivne Internet pristupne tačke (IAP), ili ime skupa modemske veze ako je u pitanju priključna veza.

Nosilac - tip data veze: **Data poziv**, **Brzi GSM** ili **Paketni pr.**

Status - trenutni status veze: **Povezuje se**, **Veza (neak.)**, **Veza (aktiv.)**, **Zadržana**, **Raskida se** ili **Raskinuta**.

Prilinjeno - količina podataka, u bajtima, primljenih u telefon.

Poslato - količina podataka, u bajtima, poslatih sa telefona.

Trajanje - vreme koliko je veza bila otvorena.

Brzina - trenutna brzina slanja i prijema podataka izražena u kilobajtima u sekundi.

Ime - ime pristupne tačke koja se koristi.

Priklj. br. - priključni broj koji se koristi.

Dele: (ne prikazuje se ako veza nije deljena, zajednička) - broj aplikacija koje dele, koriste tu istu vezu.

Daljinska sinhronizacija

Pritisnite pa izaberite **Poveziv.** > **Sinhroniz..** Aplikacija **Sinhroniz.** Vam omogućava usaglašavanje (sinhronizovanje) sadržaja Vašeg kalendara i adresara sa različitim aplikacijama tog tipa na kompatibilnom računaru ili na Internetu.

Aplikacija Sinhronizacija za sinhronizaciju koristi SyncML tehnologiju. U vezi SyncML kompatibilnosti, obratite se isporučiocu programa kalendara ili adresara sa kojim želite da usaglasite podatke u svom telefonu.

Podšavanja Sinhronizacije možete da primite i kao specijalnu tekstualnu poruku. Vidite "Podaci i podešavanja", str. 50.

Kreirajte novi skup sinhronizacije

▶ Opcije u glavnom prikazu **Sinhroniz.** su: **Sinhronizuj**, **Novi skup sinh.**, **Izmeni skup sinh.**, **Obrisi**, **Vidi dnevnik**, **Postavi za primarni**, **Pomoć** i **Izađi**.

- 1 Ako ranije nije definisan nijedan skup, aparat Vas pita da li želite da kreirate novi. Izaberite **Da**.
Da kreirate novi dodatni skup, izaberite **Opcije > Novi skup sinh.** Izaberite da li želite da kao osnovu za novi skup koristite podrazumevane vrednosti ili da kopirate vrednosti nekog već postojećeg skupa.
- 2 Definišite sledeće:
Ime skupa sinh. - Dajte neki opisni naziv za taj skup sinhronizacije.
Nosilac podataka - Izaberite tip veze: **Web**, **Bluetooth** ili **Data kabl**.
Pristupna tačka - Izaberite pristupnu tačku koju želite da koristite za data vezu.
Adresa domaćina - Za ispravnu vrednost se obratite provajderu servisa ili administratoru sistema.
Port - Za ispravnu vrednost se obratite provajderu servisa ili administratoru sistema.
Korisničko ime - Vaš identifikator korisnika za taj sinhronizacioni server. Za svoju ispravnu identifikaciju, identifikator, obratite se provajderu servisa ili administratoru sistema.

Lozinka - Upišite svoju lozinku. Za ispravnu vrednost se obratite provajderu servisa ili administratoru sistema.

Dopusti konfiguraciju - Izaberite **Da** ako želite da dopustite da server startuje sinhronizaciju.

Aut. prihvati sve zah. - Izaberite **Ne** ako želite da telefon traži saglasnost pre započinjanja sinhronizacije koju inicira server.

Mrežna autentikacija (prikazuje se jedino ako je za **Nosilac podataka** postavljeno **Web**) - Izaberite **Da** da unesete korisničko ime i lozinku za pristup mreži. Pritisnite da se prikažu polja korisničko ime i lozinka.

- 3 Pritisnite da izaberete: **Kalendar**, **Kontakti** ili **Beležnica**.
  - Izaberite **Da** ako želite da sinhronizujete izabrane baze podataka.
  - U delu **Udaljena baza pod.**, izaberite tip sinhronizacije: **U oba smera** (uzajamna, dvosmerna sinhronizacija), **Samo na server** ili **Samo telefon**.
  - Unesite ispravnu putanju do baze podataka udaljenog kalendara, telefonskog imenika ili napomena na serveru.
- 4 Pritisnite **Nazad** da sačuvate podešavanja i da se vratite u glavni prikaz.

Sinhronizujte podatke

U glavnom prikazu **Sinhroniz.** možete da vidite različite skupove sinhronizacije, i koji se tipovi podataka sinhronizuju.

- 1 Izaberite neki skup sinhronizacije, pa zatim **Opcije** > **Sinhronizuj**. U dnu ekrana se prikazuje status sinhronizacije.
Da sinhronizaciju prekinete pre njenog završetka, pritisnite **Obustavi**.
- 2 Kada se sinhronizacija završi, o tome ćete biti obavješteni. Pošto se sinhronizacija završi, izaberite **Opcije** > **Vidi dnevnik** da otvorite datoteku dnevnika u kojoj se daje status sinhronizacije (**Završeno** ili **Nezavršeno**), kao i koliko je stavki kalendara i kontakata dodato, ažurirano, obrisano ili odbačeno (nije sinhronizovano) u telefonu i na serveru.

Menadžer uređaja

Pritisnite **☞** pa izaberite **Poveziv.** > **Men. uređ.**. Profile (skupove parametara podešavanja) servera kao i različita konfiguraciona podešavanja možete primati od svog provajdera servisa, ili od službe za informatiku svoje firme. Ta konfiguraciona podešavanja mogu da sadrže podatke o

podešavanjima pristupne tačke za data veze kao i druga podešavanja koja koriste aplikacije u Vašem telefonu.

Da se povežete na neki server i primite konfiguraciona podešavanja u svoj telefon, izaberite **Počni konfiguraciju**.

Da dopustite ili da onemogućite konfiguraciona podešavanja nekog provajdera servisa, izaberite **Omoгуći konfig.**, odnosno **Onemogućiti konfig.**

Podešavanja profila (skupa parametara) servera

Za ispravne vrednosti se obratite svom provajderu servisa.

Ime servera – Unesite ime datog konfiguracionog servera.

Identifikator servera – Unesite jednoznačni identifikator (ID) datog konfiguracionog servera.

Lozinka servera – Unesite lozinku za identifikaciju svog telefonskog aparata na serveru.

Sesija – Izaberite **Bluetooth** ili **Veb**.

Pristupna tačka – Izaberite neku pristupnu tačku koja će se koristiti za povezivanje na server.

Adresa domaćina – Unesite URL adresu datog servera.

Port – Unesite broj porta datog servera.

Korisničko ime i Lozinka – Unesite svoje korisničko ime i lozinku.

Dopusti konfiguraciju - Da primete konfiguraciona podešavanja sa datog servera, izaberite **Da**.

Aut. prihvati sve zah. - Ako želite da svoj telefon podesite tako da traži odobrenje pre prihvatanja konfiguracije sa servera, izaberite opciju **Ne**.

Alatke

Podešavanja

Da promenite podešavanja, pritisnite pa izaberite **Alatke** > **Podešav.**. Dodite do neke grupe podešavanja i pritisnite da je otvorite. Dodite do parametra koji želite da promenite, pa pritisnite .

Podešavanja telefona

Opšte

Jezik telefona - Promena jezika za prikaz ekranskih tekstova u Vašem telefonu utiče i na format datuma i vremena, kao i na separatore, na primer, u računanjima. **Automatski**, izbor jezika se vrši na osnovu podataka sa SIM kartice. Po promeni jezika ekranskih prikaza, telefon se restartuje.

Promena opcije **Jezik telefona** ili **Jezik pisanja** se odnosi na sve aplikacije u Vašem telefonu i važi sve do ponovne promene.

Jezik pisanja - Ova promena jezika utiče na to koji će karakteri i specijalni karakteri (dijakritici) biti na

raspolaganju za pisanje teksta i koji će se rečnik koristiti pri intuitivnom načinu unosa teksta.

Rečnik - Intuitivni način unosa teksta možete da postavite na **Uključeno** ili na **Isključeno** za sve editore u telefonu. Rečnik intuitivnog unosa teksta nije na raspolaganju za sve jezike.

Dobrodošlica ili logo - Dobrodošlica ili logo se kratko pojavljuju pri svakom uključivanju telefona. Izaberite **Isključeno** da deaktivirate **Dobrodošlica ili logo**, **Tekst** da napišete tekst dobrodošlice (maksimalno 50 slova), ili **Slika** da izaberete neku sliku ili fotografiju iz **Galerija**.

Fabrički podešeno - Neke od opcija i parametara možete da vratite na prvobitne vrednosti. Za to Vam je potrebna šifra blokade. Vidite "Bezbednost", "Telefon i SIM", str.95. Po resetovanju, telefonu će možda trebati nešto duže da se uključi. Ovo nema uticaja na dokumenta i datoteke.

Pasivni režim

Dopunjeni pasivni re. - Koristite prečice do aplikacija iz pasivnog režima. Vidite "Dopunjeni pasivni re. režim", str. 15.

Levi selekt. taster - Da dodelite neku prečicu levom selekcionom tasteru () u pasivnom režimu, izaberite neku od aplikacija iz liste.

Desni selekt. taster - Da dodelite neku prečicu desnom selekcionom tasteru (—) u pasivnom režimu, izaberite neku od aplikacija iz liste.

Možete dodeliti prečice i različitim pritiscima na navigator, takođe izborom neke od aplikacija iz liste. Prečice selekcionih tastera nisu na raspolaganju u dopunjenom pasivnom režimu.

Logo operatora - Ovo podešavanje se prikazuje jedino ako ste prethodno primili i sačuvali logotip operatora komunikacione mreže. Možete izabrati da se logo operatora prikazuje ili da se ne prikazuje.

Ekran

Osvetljaj - Možete da promenite osvetljaj ekrana u svetlije ili tamnije. Osvetljaj ekrana se automatski podešava u zavisnosti od ambijentalnih uslova.

Skrin sejver posle - Skrin sejver se aktivira posle isteka podešenog vremena.

Vreme osvetljenja - Izaberite vremenski period posle čijeg isteka će se isključiti pozadinsko osvetljenje ekrana.

Podešavanja poziva

Slanje svog broja (mrežni servis) - Možete podesiti da se Vaš broj telefona prikazuje (**Da**) ili da se ne prikazuje (**Ne**) pozvanoj osobi; ili ovu opciju postavlja operator komunikacione mreže ili provajder servisa pri ugovaranju (**Određuje mreža**).

Poziv na čekanju (mrežni servis) - Ako ste aktivirali servis poziva na čekanju, mreža će Vas u toku aktivnog poziva obavestavati o novom dolaznom pozivu. Izaberite **Aktiviraj** da mreža aktivira servis poziva na čekanju, **Poništi** da zahtevate da ga mreža deaktivira ili **Proveri status** da proverite da li je funkcija aktivna ili ne.

Odbaci poziv SMS-om - Izaberite **Da** da se pozivaocu šalje tekstualna poruka o razlogu neodgovaranja na poziv. Vidite "Odgovorite na poziv ili ga odbacite", str. 22.

Tekst poruke - Napišite tekst koji će se slati kao tekstualna poruka kada odbacite poziv.

Savet! Da promenite podešavanja preusmeravanja poziva, pritisnite , pa izaberite **Alatke** > **Podešavanja** > **Preusmerenje**. Vidite "Preusmeravanje poziva", str. 97.

Auto. pon. biranje - Izaberite **Uključeno** i Vaš telefon će posle neuspelog biranja pokušavati još najviše deset puta

da uspostavi vezu. Da prekinete automatsko ponovno biranje, pritisnite .

Statistika poziva - Aktivirajte ovu opciju ako želite da telefon nakratko prikazuje približno trajanje i cenu poslednjeg poziva.

Brzo biranje - Izaberite **Uključeno** i brojeve telefona dodeljene tasterima za brzo biranje (**2 abc - wxyz 9**) možete pozivati pritiskom i držanjem odgovarajućeg numeričkog tastera. Vidite i "Brzo izaberite neki telefonski broj", str. 21.

Odgovor svakim tast. - Izaberite **Uključeno** i dolazni poziv možete primiti kratkim pritiskom bilo kog tastera osim , , i .

Aktivna linija (mrežni servis) - Ova opcija se prikazuje samo ako SIM kartica podržava dva pretplatnička broja, tj. dve telefonske linije. Izaberite koju telefonsku liniju želite da koristite za upućivanje poziva i slanje tekstualnih poruka. Bez obzira na odabranu liniju, dolazne pozive ćete moći da preuzimate na obe linije. Ako izaberete **Linija 2**, a niste pretplaćeni na ovaj mrežni servis, nećete moći da upućujete pozive. Kada je izabrana linija 2, u pasivnom režimu se prikazuje **2**.

 Savet! Za prelazak sa jedne linije na drugu, pritisnite i držite **#** u pasivnom režimu.

Promena linije (mrežni servis) - Da sprečite biranje linije, izaberite **Onemogućiti** ako to Vaša SIM kartica podržava. Da biste promenili ovu opciju neophodan Vam je PIN2 kod.

Podšavanja veze

Data veze i pristupne tačke

Vaš telefonski aparat podržava prenos podataka sa komutacijom paketa (paketni prenos) () , kao što je GPRS u GSM mrežama.

 Glosar: GPRS (General Packet Radio Service - Bežični paketni prenos podataka) koristi tehnologiju paketa podataka kojom se sadržaj šalje u paketima podataka preko mreže mobilne telefonije.

Da bi se ostvarila veza za prenos podataka (data veza), neophodna je neka pristupna tačka. Možete da definišete različite pristupne tačke, kao što su:

- MMS pristupna tačka za slanje i prijem multimedija poruka,
- pristupna tačka za Veb aplikaciju, za praćenje WML i XHTML strana, i
- Internet pristupna tačka (IAP) za slanje i prijem e-mail poruka.

Proverite sa svojim provajderom koja vrsta pristupne tačke je potrebna za servis kojim želite da pristupite. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge za prenos podataka, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu servisa.

Veze za paketni prenos podataka u GSM mrežama

Kada svoj telefon koristite u GSM komunikacionim mrežama, moguće su višestruke jednovremene data veze, pristupne tačke mogu da dele jednu data vezu i data veze ostaju aktivne u toku govornih poziva. U vezi aktivnih data veza, vidite "Menadžer veza", str. 84.

Naredni indikatori mogu da budu prikazani ispod indikatora jačine signala, zavisno od toga koju vrstu komunikacione mreže koristite:

 - GSM mreža, na raspolaganju je paketni prenos podataka.

 - GSM mreža, veza za paketni prenos podataka je aktivna, a razmena podataka je u toku.

 - GSM mreža, aktivne su višestruke veze za paketni prenos podataka.

 - GSM mreža, veza za paketni prenos podataka je zadržana. (Ovo se dešava, recimo, u toku govornog poziva).

Primate podešavanja pristupne tačke

Podešavanja pristupne tačke možete da primate kao tekstualnu poruku od provajdera servisa, ili ona mogu biti već postavljena u Vašem telefonu. Vidite "Podaci i podešavanja", str. 50.

Da kreirate novu pristupnu tačku, izaberite **Alatke > Podešavanja > Veza > Pristupne tačke**.

Neka pristupna tačka može da bude postavljena i kao zaštićena () od strane operatora mreže ili provajdera servisa. Zaštićene pristupne tačke se ne mogu brisati niti se na njima mogu vršiti izmene.

Pristupne tačke

 Opcije u listi **Pristupne tačke** su: **Izmeni, Nova pristup. tačka, Obriši, Pomoć** i **Izađi**.

Pridrżavajte se instrukcija koje dobijete od svog provajdera servisa.

Ime konekcije - Dajte neki opisni naziv za dati skup veze.

Nosilac podataka - Zavisno od odabrane data veze (skupa veze), na raspolaganju će biti određeni parametri. Popunite sva polja označena kao **Mora biti definis.** ili označena crvenom zvezdicom. Ostala polja mogu biti ostavljena prazna, osim ako Vaš provajder ne zahteva suprotno.

 Opcije pri izmeni podešavanja pristupne tačke su: **Promeni, Napredna podešav., Pomoć** i **Izađi**.

Da biste mogli koristiti vezu za prenos podataka, Vaš provajder mora da podrżava taj servis i da ga eventualno aktivira za Vašu SIM karticu.

Ime pristupne tačke (samo za paketirane podatke) - Ime pristupne tačke je potrebno da bi se mogla uspostaviti veza

na komunikacionu mrežu za paketni prenos podataka. Ime pristupne tačke, APN adresu, dobijate od svog operatora mreže ili od provajdera servisa.

💡 **Savet!** Vidite i "Primitve MMS i e-mail podešavanja", str. 48, "E-mail", str. 56 i "Pristupite Vebu", str. 61.

Korisničko ime – Korisničko ime je potrebno za uspostavljanje data veze i obično ga dobijate od provajdera. Korisničko ime uglavnom razlikuje velika i mala slova.

Traži lozinku – Ako morate da unosite lozinku pri svakoj prijavi na server, ili ako ne želite da lozinku memorišete u svoj telefon, izaberite **Da**.

Lozinka – Lozinka je potrebna za uspostavljanje data veze i obično je dobijate od provajdera. Lozinka uglavnom razlikuje velika i mala slova.

Autentikacija – Izaberite **Normalna** ili **Bezbedna**.

Početna strana – Zavisno od toga šta podešavate, upišite ili veb adresu ili adresu centra za razmenu multimedija poruka.

Izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** da promenite naredna podešavanja:

Tip mreže – Izaberite koji će se Internet protokol koristiti: **IPv4 podešavanja** ili **IPv6 podešavanja**.

IP adresa telefona – IP adresa Vašeg telefona.

DNS serveri – U **Primarni DNS**: unesite IP adresu primarnog DNS servera. U **Sekundarni DNS**: unesite IP adresu sekundarnog DNS servera. Za ispravne adrese se obratite svom provajderu Internet servisa.

💡 **Glosar:** Servis imena domena (DNS) je Internet servis koji vrši prevođenje imena domena tipa www.nokia.com u IP adrese tipa 192.100.124.195.

Adresa proksi ser. – Unesite IP adresu proksi servera.

Br. porta proksi ser. – Unesite broj porta proksi servera.

Paketni prenos pod.

Podešavanja paketnog prenosa podataka važe za sve pristupne tačke koje koriste paketni prenos podataka.

Veza za paketni pr. – Ako izaberete **Čim ima signal** i nalazite se u mreži koja podržava paketni prenos podataka, telefon se prijavljuje na mrežu za paketni prenos podataka. Takođe je brže i započinjanje samog korišćenja veze za paketni prenos podataka (recimo, za slanje i prijem poruka). Ako izaberete **Po potrebi**, telefon će koristiti paketni prenos podataka samo kada startujete neku aplikaciju ili proceduru koja to koristi. Ako nema pokrivanja komunikacionom mrežom za paketni prenos podataka, a izabrali ste **Čim ima signal**, telefon će povremeno pokušavati da uspostavi vezu za paketni prenos podataka.

Pristupna tačka – Ime pristupne tačke je potrebno kada želite da svoj telefon koristite sa računarom kao modem za paketni prenos podataka.

Konfiguracije

Podešavanja "proverenog" servera možete primiti od operatora komunikacione mreže ili od provajdera servisa kao konfiguracionu poruku, ili se ta podešavanja mogu već nalaziti u Vašoj SIM ili USIM kartici. Ova podešavanja možete da memorišete u svoj telefon, da ih vidite i da ih brišete koristeći modul **Konfiguracije**.

Datum i vreme

Vidite "Podešavanja sata", str. 16.

Vidite i podešavanja jezika, u delu "Opšte", str. 89.

Bezbednost

Telefon i SIM

PIN kod zahtev – Kada je aktiviran PIN kod zahtev, telefon zahteva njegovo unošenje pri svakom uključivanju. Deaktiviranje PIN kod zahteva nije dopušteno kod nekih SIM kartica. Vidite "Glosar PIN koda i šifre blokade", str. 95.

PIN kod, PIN2 kod i Šifra blokade – Šifru blokade, PIN kod i PIN2 kod možete da promenite. Ovi kodovi mogu da sadrže samo cifre od **0** do **9**. Vidite "Glosar PIN koda i šifre blokade", str. 95.

Izbegavajte korišćenje pristupnih kodova sličnih brojevima za slučaj nužde, kako biste sprečili njihovo nenamerno biranje.

Ako zaboravite bilo koju od ovih šifara, kodova, obratite se svom provajderu servisa.

Vreme autoblokade – Možete podesiti vreme autoblokade, tj. period posle kojeg se telefon automatski blokira (zaključava) i može se koristiti samo ako se unese ispravna šifra blokade. Unesite vrednost kašnjenja u minutima ili izaberite **Isključeno** da isključite vreme kašnjenja autoblokade.

Da telefon deblokirate, unesite šifru blokade.

Napomena: Kada je telefon blokiran, u oflajn režimu su mogući pozivi određenih brojeva službe pomoći koji su programirani u telefonu.

Savet! Da telefon blokirate ručno, pritisnite **(i)**. Otvara se lista komandi. Izaberite **Blokiraj telefon**.

Provera promene SIM – Možete podesiti svoj telefon da zahteva šifru blokade kada se ubaci nova, nepoznata SIM kartica. Telefon pravi listu SIM kartica koje se prepoznaju kao vlasnikove kartice.

Fiksno biranje - Imate mogućnost, ukoliko to Vaša SIM kartica podržava, da ograničite odlazne pozive sa svog telefona samo na odabrane brojeve. Za to Vam je potreban PIN2 kod. Da vidite listu brojeva fiksnog biranja, pritisnite pa izaberite **Alatke > Podešavanja > Bezbednost > Telefon i SIM > Fiksno biranje**. Da dodate nove brojeve u listu fiksnog biranja, izaberite **Opcije > Novo ime ili Dodaj iz: Kontakti**. Kada koristite **Fiksno biranje**, veze za paketni prenos podataka nisu moguće, osim za slanje tekstualnih poruka preko veze za paketni prenos podataka. U tom slučaju, broj centra za razmenu poruka kao i broj primaoca mora da se nalaze u listi fiksnog biranja.

 Opcije u prikazu **Fiksno biranje** su: **Otvori, Pozovi, Aktiviraj fiksno bir./Deaktiv. fiksno bir., Novo ime, Izmeni, Obriši, Dodaj u: Kontakti, Dodaj iz: Kontakti, Nađi, Markiraj/De-markiraj, Pomoć i Izadi**.

 Napomena: I kada se koriste zaštitne funkcije koje ograničavaju pozive (kao što su **Zabrana poz., Zatvorena grupa kor.** i **Fiksno biranje**), pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u telefonu može biti moguće.

Zatvorena grupa kor. (mrežni servis) - Možete definisati grupu osoba koje jedino možete pozivati i samo od njih primati pozive.

Potvrda SIM servisa (mrežni servis) - Možete da podesite svoj telefon da prikazuje potvrdu kada koristite neku uslugu, servis, SIM kartice.

Glosar PIN koda i šifre blokade

Personal identification number (Lični identifikacioni broj), PIN kod - Ovaj kod, šifra, štiti Vašu SIM karticu od neovlašćenog korišćenja. PIN kod (sastoji se od 4 do 8 cifara) se obično isporučuje uz SIM karticu. Posle tri uzastopna pogrešna unosa PIN koda, PIN kod se blokira i potrebno ga je odblokirati da biste mogli da ponovo koristite SIM karticu. Vidite informacije o PUK kodu u ovom delu.

UPIN kod - Ovaj kod se eventualno isporučuje sa USIM karticom. USIM kartica je naprednija verzija SIM kartice i podržavaju je UMTS mobilni telefoni. UPIN kod štiti USIM karticu od neovlašćenog korišćenja.

PIN 2 kod - Ovaj kod (4 do 8 cifara) se isporučuje uz neke SIM kartice, i neophodan je za pristup određenim funkcijama Vašeg telefonskog aparata.

Šifra blokade - Ova šifra (5 cifara) se može koristiti da se blokira, zaključa, telefon kako bi se sprečilo neovlašćeno korišćenje. Fabrički podešena šifra blokade je **12345**. Promenite šifru blokade kako biste sprečili neovlašćeno korišćenje svog telefonskog aparata. Novu šifru čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu, dalje od svog telefonskog aparata.

PUK i PUK 2 (lične šifre za deblokadu) kodovi - Ovi kodovi (8 cifara) su neophodni za promenu blokiranog PIN, odnosno PIN2 koda. Ako ove kodove niste dobili sa SIM

karticom, obratite se operatoru mreže čiju karticu imate u svom telefonskom aparatu.

UPUK kod – Ovaj kod (8 cifara) je neophodan za promenu blokiranog UPIN koda. Ako ovaj kodov niste dobili sa USIM karticom, obratite se operatoru mreže čiju USIM karticu imate u svom telefonskom aparatu.

Šifra novčanika – Ova šifra je neophodna za korišćenje servisa novčanika. Vidite "Novčanik", str. 70.

Rad sa sertifikatima

Digitalni sertifikati nisu garancija zaštite, oni služe samo da potvrde, verifikuju, poreklo softvera.

U glavnom prikazu Rad sa sertifikatima možete videti listu sertifikata ovlasilaca koji su memorisani u Vašem aparatu. Pritisnite da, ako ih ima, vidite listu ličnih sertifikata.

 Opcije u glavnom prikazu Rad sa sertifikatima su: [Detalji sertifikata](#), [Obriši](#), [Podeš. prihvatanja](#), [Markiraj/Demarkiraj](#), [Pomoć](#) i [Izađi](#).

 Glosar: Digitalni sertifikati se koriste za proveru porekla XHTML ili WML strana i instaliranog softvera. Međutim, oni mogu biti pouzdani samo ako se za poreklo sertifikata zna da je autentično.

Digitalne sertifikate treba koristiti kada želite da se povežete na onlajn bankarske ili druge sajtove, ili na udaljeni server radi obavljanja radnji koje podrazumevaju

prenos poverljivih podataka. Njih treba koristiti i kada želite da umanjite rizik od virusa i drugog opasnog softvera, kao i da se uverite u autentičnost softvera kada ga preuzimate i instalirate.

 Važno: Mada upotreba sertifikata značajno smanjuje rizike daljinskog povezivanja i instaliranja softvera, sertifikati moraju biti ispravno korišćeni da bi se iskoristila prednost povećane zaštite. Samo postojanje sertifikata ne pruža nikakvu zaštitu; odgovarajuća funkcija (upravljač sertifikata) mora da sadrži ispravne, autentične ili proverene sertifikate da bi se ostvarila povećana zaštita. Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se prikaže **Sertifikat istekao** ili **Sertifikat još uvek ne važi** mada bi trebalo da je važeći, proverite da li su ispravno podešeni datum i vreme u Vašem aparatu.

Vidite detalje sertifikata – proverite autentičnost

U autentičnost nekog servera možete biti sigurni samo kada su "potpis" i period važenja serverskog sertifikata provereni.

Na ekranu telefonskog aparata će se prikazati obaveštenje ako identitet servera ili mrežnog prolaza (gejtveja) nije autentičan ili ako ne posedujete ispravan sigurnosni sertifikat u svom telefonu.

Da proverite detalje sertifikata, dođite do nekog sertifikata i izaberite [Opcije](#) > [Detalji sertifikata](#). Kada otvorite

detalje sertifikata, proverava se valjanost sertifikata i može se pojaviti jedno od narednih obaveštenja:

- **Sertifikat nije prihvaćen** – Niste podesili nijednu aplikaciju da koristi (prihvata) dati sertifikat. Vidite "Promenite podešavanja prihvatanja", str. 97.
- **Sertifikat istekao** – Period važnosti datog sertifikata je istekao.
- **Sertifikat još uvek ne važi** – Period važnosti odabranog sertifikata još nije započeo.
- **Sertifikat oštećen** – Sertifikat je neupotrebljiv. Obratite se izdavaocu sertifikata.

Promenite podešavanja prihvatanja

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate poverenje u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Dođite do nekog sertifikata ovlastioca i izaberite **Opcije > Podeš. prihvatanja**. Zavisno od sertifikata, prikazuje se lista aplikacija koje mogu da koriste odabrani sertifikat. Na primer:

- **Symbian instalacija: Da** – Sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo novog softvera za Symbian operativni sistem.
- **Internet: Da** – Sertifikat je u stanju da verifikuje servere.

- **Instal. aplikacije: Da** – Sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo nove Java aplikacije.

Izaberite **Opcije > Promeni** da promenite izbor.

Preusmeravanje poziva

Preusmerenje Vam omogućava da preusmerite dolazne pozive na svoju govornu poštu ili na neki drugi broj telefona. Za detaljnije informacije, obratite se svom provajderu servisa.

- 1 Pritisnite i izaberite **Alatke > Podešavanja > Preusmerenje**.
- 2 Izaberite željenu opciju preusmeravanja. Da preusmerite govorne pozive kada je Vaš broj zauzet ili kada odbacite dolazni poziv, izaberite **Ako je zauzeto**.
- 3 Uključite datu opciju preusmeravanja (**Aktiviraj**) ili je isključite (**Poništi**), ili pak proverite da li je data opcija aktivirana (**Proveri status**). Istovremeno može biti aktivirano više opcija preusmerenja poziva.

Kada su svi pozivi preusmereni, u pasivnom režimu se prikazuje .

Ograničenje poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

Zabrana poz. (mrežni servis)

Zabrana poz. Vam omogućava da ograničite upućivanje i primanje poziva Vašim telefonskim aparatom. Da promenite ova podešavanja neophodna Vam je šifra zabrane poziva (barring password) koju dobijate od svog provajdera servisa. Uključite željenu opciju zabrane poziva (**Aktiviraj**) ili je isključite (**Poništi**), ili proverite da li je opcija aktivirana (**Proveri status**). **Zabrana poz.** se odnosi na sve pozive, uključujući i data pozive.

Zabrana poz. i **Preusmerenje** ne mogu biti aktivni istovremeno.

I kada su pozivi ograničeni, pozivanje određenih zvaničnih brojeva službe pomoći može biti moguće.

Mreža

Izbor operatora - Izaberite **Automatski** da podesite svoj telefon da traži i izabere neku od raspoloživih mreža, ili izaberite **Ručno** da ručno birate mrežu ili liste mreža. Ako se veza sa ručno izabranom mrežom prekine, telefon će upozoriti tonskim alarmom greške i tražiti da ponovo izaberete mrežu. Izabrana mreža mora da ima roming sporazum sa Vašom matičnom mrežom, tj. sa operatorom čija se SIM kartica nalazi u telefonu.

Glosar: Roming sporazum je sporazum između dva ili više provajdera komunikacione mreže kojim se omogućava korisnicima jednog provajdera korišćenje usluga ostalih provajdera.

Prikaz inf. o ćeliji - Izaberite **Uključeno** da podesite svoj telefon tako da Vas obavestava kada se koristi u celularnoj mreži koja se bazira na MCN (mikro celularna mreža) tehnologiji i da aktivirate prijem info poruka.

Podešavanja proširenja

Indikatori koji se prikazuju u pasivnom režimu:

 - priključene su slušalice, muzičko postolje ili neki uređaj baziran na bežičnoj Bluetooth tehnologiji.

 - priključen je adapter za slušni aparat.

 - priključen je automobilski komplet.

 Slušalice nisu na raspolaganju ili je Bluetooth veza sa njima prekinuta.

Izaberite **Slušalice**, **Automobilski komplet**, **Bluetooth hendsfri** ili **Adapter za slušni ap.**, i biće Vam na raspolaganju naredne opcije:

Primarni način rada - da postavite način rada koji će se automatski aktivirati kada na telefon priključite dato proširenje. Vidite "Postavite tonove", str. 12.

Automatski odgovor – da podesite aparat da automatski odgovara na dolazni poziv posle pet sekundi. Ako je za tip zvona izabrano **Jedan pisak** ili **Bez zvona**, opcija automatskog primanja poziva, automatskog odgovora, se deaktivira.

Glasovne komande

Glasovne komande možete da koristite da upravljate svojim telefonom. Glasovne komande snimate na isti način kao i govorne nadimke (glasovne komande za biranje glasom). Vidite "Dodajte glasovnu komandu", str. 28.

Pritisnite pa izaberite **Alatke > Glas. kom.**

Dodajte glasovnu komandu nekoj aplikaciji

Za jednu aplikaciju se može imati samo jedna glasovna komanda.

- 1 Izaberite aplikaciju kojoj želite da dodelite, dodate, glasovnu komandu.
Da dodate novu aplikaciju u listu, izaberite **Opcije > Nova aplikacija**.
- 2 Izaberite **Opcije > Dodaj gl. komandu**. Vidite "Dodajte glasovnu komandu", str. 28.

Menadžer aplikacija

Pritisnite i izaberite **Alatke > Menadžer**. U svoj telefonski aparat možete da instalirate dva tipa aplikacija i softvera:

- J2ME™ aplikacije bazirane na Java™ tehnologiji sa nastavcima .JAD ili .JAR (☰). Nemojte preuzimati PersonalJava™ aplikacije u svoj aparat pošto se one ne mogu instalirati.
 Primer: Ako ste instalacionu datoteku primili kao prilog uz e-mail poruku, idite u svoju poštu, otvorite e-mail, otvorite prikaz Prilozi, dođite do instalacione datoteke pa pritisnite da započnete instalaciju.
- Druge aplikacije i softver pogodan za Symbian operativni sistem (☰). Te instalacione datoteke imaju nastavak .SIS. Instalirajte samo softver koji je namenjen za model Nokia 6681.

Instalacione datoteke mogu biti prenete u Vaš telefon iz računara, preuzete u toku pretraživanja ili poslate u sklopu multimedija poruke, kao prilog e-mail poruke ili putem Bluetooth veze. Za instaliranje aplikacija u telefon ili na memorijsku karticu možete koristiti modul Nokia Application Installer iz paketa Nokia PC Suite. Ako za prenos datoteke koristite Microsoft Windows Explorer,

prenesite datoteku na memorijsku karticu (local disc – lokalni disk).

Instalirajte aplikacije i softver

Ikonice aplikacija su sledeće:

- - SIS aplikacije
- - Java aplikacije
- - aplikacija nije kompletno instalirana
- - aplikacija je instalirana u memorijsku karticu.

 Važno: Instalirajte aplikacije samo iz onih izvora koji nude adekvatnu zaštitu od štetnog softvera.

Pre instaliranja, učinite sledeće:

Da vidite tip aplikacije, broj verzije, poreklo ili proizvođača aplikacije, izaberite **Opcije** > **Vidi detalje**.

Da prikazete detalje sigurnosnog sertifikata aplikacije, izaberite **Opcije** > **Vidi sertifikat**. Vidite "Rad sa sertifikatima", str. 96.

Ako instalirate datoteku koja sadrži ažuriranje ili ispravku postojeće aplikacije, prvobitno stanje možete da povratite jedino ako posedujete prvobitnu instalacionu datoteku ili kompletnu rezervnu kopiju uklonjenog softverskog paketa. Da povratite prvobitnu aplikaciju, uklonite postojeću, pa zatim ponovo instalirajte aplikaciju sa prvobitne instalacione datoteke ili rezervne kopije.

 Savet! Za instaliranje aplikacija možete da koristite i modul Nokia Application Installer u sklopu paketa Nokia PC Suite. Vidite CDROM disk koji ste dobili sa telefonom.

Za instaliranje Java aplikacija je neophodna odgovarajuća JAR datoteka. Ako je nema, aparat će tražiti da je preuzmete. Ako nije definisana pristupna tačka za datu aplikaciju, tražiće se da je izaberete. Za preuzimanje JAR datoteke možda će biti potrebno da unesete korisničko ime i lozinku za pristup serveru. Ove podatke ćete dobiti od isporučioaca ili proizvođača aplikacije.

1 Otvorite **Menadžer**, pa dođite do neke instalacione datoteke.

Ili, potražite u memoriji telefona instalacionu datoteku, izaberite aplikaciju, pa pritisnite da započnete instalaciju.

2 Izaberite **Opcije** > **Instaliraj**.

 Savet! U toku pretraživanja, instalacionu datoteku možete da preuzmete i da izvršite instalaciju bez raskidanja veze.

U toku instalacije, telefonski aparat prikazuje informacije o napredovanju instalacije. Kada instalirate neku aplikaciju koja nema digitalni potpis ili sertifikat, telefon Vam prikazuje odgovarajuće upozorenje. Nastavite sa instalacijom jedino ako ste sigurni u poreklo i sadržaj date aplikacije.

▶ Opcije u glavnom prikazu **Menadžer** su **Instaliraj**, **Preuzim. aplikacija**, **Vidi detalje**, **Idi na veb adresu**, **Vidi sertifikat**, **Pošalji**, **Ukloni**, **Vidi protokol**, **Pošalji protokol**, **Ažuriraj**, **Podešavanja**, **Pomoć** i **Izađi**.

Da startujete neku instaliranu aplikaciju, dođite do nje, pa pritisnite .

Da se povežete na mrežu i vidite dodatne informacije o aplikaciji, dođite do nje i izaberite **Opcije** > **Idi na veb adresu**.

Da vidite koji su softverski paketi instalirani ili uklonjeni, i kada, izaberite **Opcije** > **Vidi protokol**.

Da pošaljete svoj instalacioni protokol službi pomoći kako bi oni videli šta je instalirano a šta uklonjeno, izaberite **Opcije** > **Pošalji protokol** > **Kao SMS**, **Kao multimedija**, **Preko Bluetooth veze** ili **Kao e-mail** (na raspolaganju samo ako su aktivna ispravna e-mail podešavanja).

Uklonite aplikacije i softver

Dođite do nekog softverskog paketa, pa izaberite **Opcije** > **Ukloni**. Pritisnite **Da** da to potvrdite.

Ako softver uklonite, možete ga ponovo instalirati jedino ako posedujete prvobitni softverski paket ili rezervnu kopiju uklonjenog paketa. Ako uklonite softverski paket, više nećete moći da otvarate dokumenta napravljena u njemu.

 Napomena: Ako se neki drugi softverski paket oslanja na uklonjeni paket, on može prestati da funkcioniše. Pogledajte dokumentaciju instaliranog softverskog paketa za više detalja.

Podešavanja aplikacija

Instalacija softvera – Izaberite vrstu softvera koju želite da instalirate: **Uključeno**, **Samo potpisano** ili **Isključeno**.

Onlajn provera sert. – Izaberite da biste proverili onlajn sertifikate pre instaliranja neke aplikacije.

Primarna veb adresa – Postavite primarnu, podrazumevanu, adresu koja se koristi za proveru onlajn sertifikata.

Neke Java aplikacije mogu da zahtevaju da obavite telefonski poziv, da pošaljete poruku ili da se povežete na mrežu preko određene pristupne tačke da biste mogli da preuzmete dodatne podatke ili komponente. U glavnom prikazu **Menadžer** dođite do neke aplikacije, pa izaberite **Opcije** > **Podešav. paketa** da promenite podešavanja koja se odnose na datu aplikaciju.

Ključevi za aktiviranje – za rad sa datotekama zaštićenim autorskim pravom

Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

Pritisnite pa izaberite [Alatke](#) > [Ključevi za aktiviranje](#) da prikazete ključeve za aktiviranje digitalnih sadržaja (dela) koji su memorisani u telefon.

- Važeći (valjani) ključevi () se odnose na jednu ili više medija datoteka.
- Kod isteklih ključeva () utrošeno je vreme legalnog korišćenje date medija datoteke, ili je taj vremenski period korišćenja premašen. Da vidite ključeve za aktiviranje koji su [Istekli](#), pritisnite .
- Da dokupite vreme prava korišćenja, ili da produžite vremenski period korišćenja neke medija datoteke, izaberite odgovarajući ključ za aktiviranje, pa zatim izaberite [Opcije](#) > [Aktiviraj sadržaj](#). Ključevi za aktiviranje (sadržaja) se ne mogu ažurirati ako je opcija prijema Veb servisnih poruka onemogućena, isključena. Vidite "Veb servisne poruke", str. 57.
- Da vidite koji se ključevi trenutno ne koriste ([Nekorišćeni](#)), pritisnite dva puta. Nekorišćeni ključevi za aktiviranje (sadržaja) nemaju u telefonskom aparatu medija datoteke koje se odnose na njih.
- Da vidite detaljne informacije, kao što su period važnosti kao i mogućnost slanja date datoteke, izaberite odgovarajući ključ za aktiviranje, pa zatim pritisnite .

Rešavanje problema

Pitanja i odgovori

Bluetooth povezivanje

P: Zašto ne mogu da pronađem prijateljev uređaj?

O: Proverite da li je Bluetooth aktiviran na oba uređaja. Proverite da rastojanje između dva uređaja ne prelazi 10 metara ili da nema zidova ili drugih prepreka između njih. Proverite da drugi uređaj nije postavljena kao "skriven". Proverite da su dva uređaja međusobno kompatibilna.

P: Zašto ne mogu da raskinem Bluetooth vezu?

O: Ako je drugi uređaj povezan sa Vašim telefonom, vezu možete da raskinete ili sa drugog uređaja ili tako što ćete deaktivirati Bluetooth povezivanje. Izaberite **Poveziv.** > **Bluetooth** > **Isključeno**.

Multimedija poruke

P: Šta da uradim kada telefon ne može da primi multimedija poruku zato što je memorija puna?

O: Količina neophodne memorije se prikazuje u poruci o greški: **Nedovoljno memorije da se preuzme poruka. Obrisati neke podatke..** Da vidite koje vrste podataka imate i koliko memorije razne grupe podataka zauzimaju, izaberite **Menadžer dat.** > **Opcije** > **Detalji o memoriji**.

P: Kratko se prikazuje napomena **Preuzima se poruka**. Šta se dešava?

O: Telefon pokušava da preuzme multimedija poruku iz centra za multimedija poruke. Proverite da li su parametri za multimedija poruke pravilno postavljeni i da li nema grešaka u brojevima ili adresama. Izaberite **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Multimedija poruka**.

P: Kako mogu da raskinem vezu za prenos podataka (data vezu) kada telefon stalno iznova započinje data vezu?

O: Da sprečite telefon da uspostavlja data vezu, izaberite **Poruke**, pa zatim nešto od narednog: **Po prijemu poruke** > **Odložiti preuzim.** - da bi multimedija centar sačuvala poruku za naknadno preuzimanje, recimo, nakon što proverite podešavanja. Posle ove izmene, još uvek je neophodno da telefon pošalje obaveštenja mreži. Da kasnije tu poruku preuzmete, izaberite **Preuzmi odmah**. **Po prijemu poruke** > **Odbaci poruku** - da se odbacuju sve dolazne multimedija poruke. Posle ove izmene neophodno je da telefon pošalje obaveštenje mreži i centar za multimedija poruke će obrisati sve multimedija poruke koje čekaju da Vam budu poslate. **Prijem multimedija** > **Isključeno** - da se ignorišu sve dolazne multimedija poruke. Posle ove izmene telefon neće uspostavljati nikakve veze sa mrežom radi multimedija poruka.

Poruke

P: Zašto ne mogu da odaberem neki kontakt?

O: U kontakt kartici ne postoji telefonski broj ili e-mail adresa. Unesite nedostajuće podatke u kontakt karticu u modulu [Kontakti](#).

Kamera

P: Zašto su slike "zamrljane"?

O: Proverite da li je zaštitni otvor objektiva kamere čist.

Kalendar

P: Zašto nedostaju brojevi sedmica?

O: Ako ste podesili Kalendar tako da sedmica počinje drugim danom a ne ponedeljkom, onda se redni broj sedmice ne prikazuje.

Veb servisi

P: Šta da radim kada se prikaže sledeća poruka: [Nije definisana nijedna ispravna pristupna tačka. Definisati je u podešavanjima veba.](#)

O: Unesite ispravna podešavanja pretraživača. Za uputstva se obratite svom provajderu.

Dnevnik

P: Zašto se prikazuje prazan dnevnik?

O: Možda ste aktivirali neki filter, kriterijum, i nije zabeležena nijedna veza koja odgovara tom kriterijumu. Da vidite sve komunikacije (događaje), izaberite [Poveziv.](#) > [Dnevnik](#) > [Opcije](#) > [Razdvoji](#) > [Sve veze](#).

P: Kako da obrišem podatke u dnevniku?

O: Izaberite [Poveziv.](#) > [Dnevnik](#) > [Opcije](#) > [Obriši dnevnik](#), ili idite u [Podešavanja](#) > [Trajanje dnevnika](#) > [Bez dnevnika](#). Ovime se trajno brišu sadržaj dnevnika, lista prethodnih poziva i izveštaji o dostavi.

Povezivanje sa PC računarom

P: Zašto imam problema u povezivanju telefona sa PC računarom?

O: Proverite da je paket PC Suite instaliran i pokrenut na računaru. Vidite Uputstvo za korisnika za Nokia PC Suite na CD-ROM disku. Za dodatne informacije o načinu korišćenja paketa Nokia PC Suite, vidite funkciju pomoći u paketu Nokia PC Suite ili posetite strane podrške na adresi www.nokia.com.

Pristupni kodovi

P: Koje su moje lozinke, šifre za zaključavanje, PIN i PUK kodovi?

O: Fabrički postavljena, podrazumevana, šifra blokade je **12345**. Ako zaboravite ili izgubite svoju šifru blokade, obratite se prodavcu. Ako zaboravite ili izgubite PIN ili PUK kod, ili ih uopšte niste dobili, obratite se svom provajderu komunikacione mreže. Za informacije o lozinkama, obratite se provajderima čije pristupne tačke koristite, na primer, komercijalnom Internet provajderu (ISP), provajderu servisa ili operatoru komunikacione mreže.

Aplikacija ne reaguje

P: Kako da zatvorim aplikaciju koja ne reaguje?

O: Otvorite prozor za izbor aplikacija pritiskom i držanjem tastera **9**. Zatim dođite do aplikacije i pritisnite **C** da je zatvorite.

Ekran telefona

P: Zašto se na ekranu pojavljuju izbledele ili svetle tačke, ili neke nedostaju kod svakog uključivanja telefona?

O: Ovo je karakteristično za ovu vrstu ekrana. Na nekim ekranima mogu postojati tačkice koje su stalno pobuđene ili stalno nepobuđene. To je normalna pojava, a ne znak neispravnosti.

Malo memorije

P: Šta mogu da učinim kada ponestane memorije u mom telefonu?

O: Možete redovno da brišete naredne stavke kako biste izbegli prepunjavanje memorije:

Poruke u folderima **Primljeno**, **Nacrti** i **Poslato** u okviru **Poruke**

E-mail poruke koje su preuzete u memoriju telefona
Sačuvane strane pretraživača (veb strane)

Slike i fotografije u okviru **Galerija**

Da obrišete kontakt podatke, napomene iz kalendara, brojače vremena i troškova poziva, rezultate igara ili bilo koje druge podatke, idite u odgovarajuću aplikaciju i obrišite ih u njoj. Ako brišete više stavki, i pojavi se jedna od sledećih napomena: **Nedovoljno memorije. Obrisati neke podatke.** ili **Memorija skoro puna. Obrisati neke**

podatke., pokušajte da ih obrišete pojedinačno (počnite sa najmanjom stavkom).

P: Kako mogu da sačuvam podatke pre nego što ih obrišem?

O: Sačuvajte podatke na jedan od narednih načina:

Koristeći Nokia PC Suite, na kompatibilnom računaru napravite rezervnu kopiju svih podataka.

Pošaljite slike na svoju e-mail adresu pa ih zatim sačuvajte u svoj računar.

Pošaljite podatke na kompatibilni uređaj koristeći Bluetooth vezu.

Sačuvajte podatke na kompatibilnu memorijsku karticu.

Informacije o bateriji

Punjenje i pražnjenje

Vaš aparat se napaja energijom iz punjive baterije. Pune eksploatacione karakteristike nove baterije se postižu tek posle dva ili tri kompletna ciklusa punjenja i pražnjenja. Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada se aktivno vreme i vreme u pasivnom režimu značajno skrate, kupite novu bateriju. Koristite samo baterije koje je odobrila Nokia i puniti ih samo punjačima koje je Nokia odobrila za ovaj model aparata.

Pre vađenja baterije uvek isključite aparat i iskopčajte punjač.

Kada se punjač ne koristi, iskopčajte ga iz električne utičnice i iz aparata. Ne ostavljajte bateriju povezanu na punjač. Prekomerno punjenje može da joj skрати životni vek. Ako se ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti. Ekstremni temperaturni uslovi mogu da utiču na sposobnost punjenja baterije.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena. Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Do slučajnog kratkog spoja može da dođe kada neki metalni predmet, novčić, spajalica ili pero, napravi direktan kontakt pozitivnog (+) i negativnog (-) izvoda baterije. (Izvodi su metalne tračice na bateriji.) To može da se desi, recimo, kada rezervnu bateriju nosite u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može da se ošteti baterija ili predmet kojim se spaja.

Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Pokušajte da bateriju uvek držite na temperaturi između 15°C i 25°C (59°F i 77°F). Aparat sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterije su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne bacajte baterije u vatru! Baterije odlažite u skladu sa lokalnim propisima. Molimo da ih po mogućstvu reciklirate. Ne odlažite ih kao kućni otpad.

Čuvanje i održavanje

Vaš aparat je proizvod visokog kvaliteta konstrukcije i izrade i njime treba postupati pažljivo. Naredne sugestije će Vam pomoću da očuvate pravo na garanciju kojom je pokriven ovaj proizvod.

- Aparat održavajte suvim. Atmosferske padavine, vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu da sadrže minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola. Ako se aparat pokvasi, izvadite bateriju i ostavite aparat da se potpuno osuši pre nego što u njega vratite bateriju.
- Ne upotrebljavajte aparat, niti ga držite na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi i elektronske komponente se mogu oštetiti.
- Nemojte držati aparat na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Nemojte držati aparat na mestima sa niskom temperaturom. Kada se aparat zagreje do svoje normalne temperature, u unutrašnjosti može da se formira vlaga i da oštetiti ploče sa elektronskim kolima.
- Ne pokušavajte da otvarate aparat osim na način koji je opisan u ovom uputstvu.
- Aparat nemojte da ispuštate, protresate ili udarate. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih ploča i precizne mehanike.
- Za čišćenje aparata ne upotrebljavajte jake hemikalije, rastvarače za čišćenje, ili jake deterdžente.

- Ne bojte telefon. Boja može da blokira pokretne delove aparata i da ometa pravilan rad.
- Za čišćenje sočiva (kamera, senzor rastojanja i senzor osvetljenja) koristite meku, čistu i suhu tkaninu.
- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamensku antenu. Neodobrene antene, modifikacije ili dodaci mogu da oštete aparat i da predstavljaju kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.

Sve gornje sugestije se u istoj meri odnose na ovaj aparat, na punjač i na sva proširenja. Ako neki aparat ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

Dodatne informacije o bezbednosti

Radno okruženje

Imajte na umu da treba da se pridržavate svih posebnih propisa koji važe na datoj lokaciji i da isključite svoj aparat uvek kada je zabranjena njegova upotreba, ili kada ona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost. Koristite aparat samo u njegovim normalnim radnim položajima. Da biste očuvali usklađenost sa smernicama o izloženosti zračenju radiofrekventnih talasa, koristite samo proširenja koja je odobrila Nokia za ovaj aparat. Kada je aparat uključen i nosi se prislonjen uz telo, uvek koristite odobrenu futrolu ili torbicu.

Medicinski uređaji

Rad svih radiopredajnih uređaja, uključujući i bežične telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Konsultujte lekara ili proizvođača medicinskog uređaja da utvrdite da li je dati uređaj adekvatno zaštićen od energije spoljašnjih radiofrekventnih talasa, kao i za sva druga pitanja. Isključite svoj aparat u zdravstvenim ustanovama kada to nalažu u njima istaknuta pravila. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na energiju spoljašnjih radiofrekventnih talasa.

Pejsmejkeri

Proizvođači pejsmejкера preporučuju minimalno rastojanje od 6 inči (15,3 cm) između bežičnog telefona i pejsmejкера kako bi se izbegle moguće smetnje kod rada pejsmejкера. Ove preporuke se poklapaju sa nezavisnim istraživanjima i preporukama Wireless Technology Research. Osobe sa pejsmejkerima treba da:

- aparat, kada je uključen, uvek drže na rastojanju većem od 6 inči (15,3 cm) od svog pejsmejкера,
- ne nose aparat u džepu na grudima, i
- da aparat drže na uhu na suprotnoj strani od pejsmejкера kako bi mogućnost stvaranja smetnji svele na minimum.

Ukoliko imate bilo kakav razlog da posumnjate da dolazi do smetnji, odmah isključite ovaj aparat.

Slušni aparati

Neki digitalni bežični aparati mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. Ako se smetnje jave, obratite se svom provajderu servisa.

Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalisane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima kao što su elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od

proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazдушnim jastukom. Za dodatne informacije se obratite proizvođaču ili predstavniku proizvođača vozila ili opreme koja je naknadno ugrađena.

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira ovaj aparat ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instalisanje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za ovaj aparat. Proveravajte redovno da li je celokupna oprema bežičnog aparata u vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše. Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu na kojem držite ovaj aparat, njegove delove ili proširenja. Kod motornih vozila koja su opremljena vazдушnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuci naduvavaju velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazдушnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je bežični uređaj za automobil nepropisno instalisan a vazdušni jastuk se naduva, može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba ovog aparata u avionu je zabranjena u toku leta. Isključite svoj aparat pre ulaska u avion. Upotreba bežičnih telekomunikacionih aparata i uređaja u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

Potencijalno eksplozivne sredine

Isključite svoj aparat kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno eksplozivnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Potencijalno eksplozivne atmosfere

obuhvataju i ona mesta na kojima se obično preporučuje da isključite motor u vozilu. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar koji za rezultat imaju telesne povrede ili čak i smrt. Isključite ovaj aparat na mestima dolivanja goriva; u blizini pumpi u servisima. Pridržavajte se ograničenja upotrebe radio uređaja u skladištima goriva, magacinima i distributivnim centrima, hemijskim postrojenjima ili na mestima na kojima se odvija miniranje. Zone sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek, jasno obeležene. One obuhvataju potpalublja plovnih objekata, objekte za prenos ili skladištenje hemikalija, vozila na tečni gas (propan ili butan gas), kao i zone u kojima se u vazduhu nalaze hemijska isparenja ili čestice kao što su žitarice, prašina ili metalni prah.

Hitni pozivi

Važno: Bežični telefoni, uključujući i ovaj aparat, za svoj rad koriste radio signale, bežične mreže, zemaljske žičane mreže i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga se ne može garantovati uspostavljanje veze u svim uslovima. Ne bi trebalo da se nikada oslanjate isključivo na bežični aparat za kritične komunikacije kao što su medicinski hitni slučajevi.

Slanje hitnih poziva:

- 1 Uključite aparat ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna. U nekim komunikacionim mrežama je potrebno da je važeća SIM ili USIM kartica pravilno uložena u aparat.

- 2 Pritisnite potreban broj puta da obrišete sadržaj ekrana i aktivirate aparat za telefoniranje.
- 3 Unesite zvanični broj službe pomoći za datu lokaciju. Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
- 4 Pritisnite taster .

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite da biste mogli da uputite poziv službi pomoći. Pogledajte ovo uputstvo ili se obratite svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Kada šaljete poziv službi pomoći, dajte sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Vaš bežični aparat može da bude jedino sredstvo komunikacije na mestu nesreće. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

UPOZORENJE! U oflajn režimu, načinu rada, ne možete upućivati telefonske pozive osim poziva određenih brojeva za hitne slučajeve, niti koristiti druge funkcije koje zahtevaju prisustvo komunikacione mreže.

Informacije o sertifikaciji (SAR)

OVAJ APARAT ZADOVOLJAVA MEĐUNARODNE SMERNICE KOJE SE ODOSE NA IZLOŽENOST RADIO TALASIMA

Vaš mobilni aparat je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan i proizveden tako da ne prelazi granične vrednosti izloženosti energiji radiofrekventnih talasa koje preporučuju međunarodne smernice (ICNIRP). Te granične vrednosti su deo sveobuhvatnih smernica i one određuju dopuštene nivoe energije radiofrekventnih talasa za opštu populaciju. Ove smernice su razvile nezavisne naučne organizacije putem

periodičnih i detaljnih procena naučnih studija. Ove smernice sadrže i značajnu sigurnosnu rezervu koja je namenjena da osigura bezbednost svih osoba bez obzira na starosnu dob ili zdravstveno stanje.

Standard za izloženost za mobilne aparate koristi jedinicu mere koja se naziva stepen specifične apsorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim međunarodnim smernicama iznosi 2,0 W/kg*. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa aparatom koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Mada je SAR vrednost ustanovljena za najveći atestirani nivo snage, stvarna SAR vrednost aparata u radu može da bude značajno ispod te maksimalne vrednosti. Ovo je stoga što je ovaj aparat projektovan da radi na više nivoa snage kako bi koristio samo onoliku snagu koja je potrebna da dospe do mreže. Generalno, što ste bliže baznoj stanici, snaga predaje aparata je niža.

Najviša SAR vrednost za ovaj aparat pri testiranju za držanje na uhu iznosi 0,79 W/kg.

Ovaj aparat zadovoljava smernice za izloženost radiofrekventnim talasima kada se koristi bilo u normalnom položaju, uz uho, ili kada je odvojen od tela najmanje 1,5 cm. Kada se koristi futrola, kopča za pojas ili držač za nošenje na telu, isti ne bi trebalo da sadrži metal i trebalo bi da održava proizvod odvojen od tela najmanje 1,5 cm.

Za slanje datoteka ili poruka, ovom aparatu je neophodna kvalitetna veza sa komunikacionom mrežom. U nekim slučajevima, slanje datoteka i poruka može da bude odloženo

sve dok takva veza ne postane dostupna. Obezbedite da se ova rastojanja ispoštuju sve dok se predaja ne završi.

* SAR granična vrednost za mobilne aparate u javnoj upotrebi iznosi 2,0 vata po kilogramu (W/kg) u proseku raspoređeno na deset grama telesnog tkiva. Smernice sadrže i značajnu sigurnosnu rezervu radi dodatne zaštite ljudi kao i na račun kompenzacije mogućih odstupanja u izmerenim vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Podatke o SAR vrednostima u drugim regionima možete naći u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.

Indeks

A

alarmi

- alarmi kalendara 59
- sat sa alarmom 16

aplikacije, Java 99

audio snimci 35

B

biranje glasom 28, 99

Bluetooth

- adresa uređaja 82
- fabrički postavljena lozinka 82
- ikonice uređaja 83
- indikatori statusa veze 83
- isključivanje 84
- lozinka, terminološko objašnjenje 82
- povezivanje dva uređaja, uparivanje 82
- slušalice 98
- uparivanje, terminološko objašnjenje 82
- zahtevi za povezivanje 82
- zahtevi za uparivanje 82

brzo biranje 21

C

CD-ROM 84

Ć

ćaskanje 74

- blokiranje 77
- grupe 78
- identifikator korisnika, terminološko objašnjenje 77
- individualne konverzacije 76
- povezivanje na server 74
- slanje čet poruka 76
- slanje privatne poruke 76
- snimanje poruka 76
- Vidite *ćaskanje*

D

data veze

- detalji 85
- raskidanje 85

datum

- podešavanja 94

dnevnik

- brisanje sadržaja 25
- filtriranje, razdvajanje 25

DNS, servis imena domena, terminološko objašnjenje 93

E

e-mail 47

- oflajn 53
- otvaranje 52
- podešavanja 56
- preuzimanje iz poštanskog sandučeta (sa servera) 51
- prikazivanje priloga 52
- udaljeno poštansko sanduče 51

F

fiksno biranje 95

formati datoteka

- JAD datoteke 99
- JAR datoteke 99, 100
- RealPlayer 40
- SIS datoteka 99

G

galerija 35

glasovne komande (nadimci) 28, 99

- dodavanje 28, 99
- pozivanje 28

govorna pošta 21
preusmeravanje poziva
na govornu poštu 97
promena telefonskog broja 21

govorne poruke 21

H

hendsfri (slušalice)

vidite *zvučnik*

I

Internet pristupne tačke (IAP)

Vidite *pristupne tačke*

IP adresa, terminološko objašnjenje 93

isecanje teksta 46

isključiti zvuk 40

J

Java

Vidite *aplikacije, Java*

K

kalendar

alarm 59

prekidanje alarma kalendara 59

sinhronizacija PC Suite 60

kamera 30

memorisanje video snimaka 34

noćni režim 31

podešavanja video rikordera 34

podešavanje kontrasta 31, 34

podešavanje osvetljaja 31, 34
režim više snimaka (sekvenca) 32
samookidač 32
slanje slika 32

keš

brisanje 65

ključevi za aktiviranje (sadržaja) 102

kodovi 94

PIN kod 95

PIN2 kod 95

šifra blokade 95

konferencijski poziv 22

kontakt kartice

memorisanje DTMF sekvenci 23

ubacivanje slika 26

kontrast

u kameri 31, 34

kontrola jačine zvuka 17

u toku poziva 21

zvučnik 17

kopiranje

kontakata između SIM kartice

i memorije telefona 27

tekst 46

L

lista poziva

Vidite *dnevnik*

M

marker, terminološko objašnjenje 62
medija datoteke

brzo premotaj napred 40

formati datoteka 40

isključiti zvuk 40

premotaj unazad 40

memorija

pražnjenje memorije 23, 24

pregled utroška memorije 18

memorijska kartica 19

menadžer datoteka 17

meni

reorganizovanje 12

minijature

u kontakt karticu 26

moj matični grad 17

montaža videa 37

dodavanje audio snimaka 37

dodavanje efekata 37

dodavanje prelaza 37

sopstveni video snimci 37

multimedija poruke 47

N

novčanik 70

memorisanje podataka kartice 71

podešavanja 73

pregled detalja ulaznice 73

resetovanje šifre novčanika 73
unošenje šifre novčanika 71

O

odloži

alarm kalendara 59
sat sa alarmom 16

osvetljaj

ekran 90
u kameri 31, 34

P

pasivni režim rada 12

PC Suite

podaci kalendara 60
prebacivanje muzičkih
datoteka u memorijsku
karticu 35
prebacivanje slika u PC računar 35
pregled podataka
u memoriji telefona 18
sinhronizacija 84

personalizacija 14

PIN kod 95

podešavanja

adapter za slušni aparat 98
Bluetooth veza 81
data veze 91
datum i vreme 94

ekran 90
fabrička podešavanja 89

jezik 89

kalendar 60

novčanik 73

personalizovanje telefona 12

PIN kod 95

podešavanja ćaskanja 74, 75, 79

preusmeravanje poziva 97

pristupne tačke 92

pristupni kodovi 94

sertifikati 96

skrin sejver 90

slušalice 98

šifra blokade 95

šifra novčanika 96

UPIN kod 95

UPUK kod 96

zabrana poziva 98

podešavanja adaptera

za slušni aparat 98

podešavanja slušalica 98

podešavanja veze 91

podsetnica

Vidite *kalendar, alarm*

poruke

e-mail 47

multimedija poruka 47

tekstualna poruka 47

poštansko sanduče 51

povezivanja sa PC računom

preko Bluetooth veze

ili USB kablom 84

povezivanja sa računom 84

pozivi

birani brojevi 23

međunarodni 21

podešavanja 90

podešavanja preusmeravanja

poziva 97

primljeni 23

spajanje, prebacivanje 23

trajanje 24

prazan ekran

Vidite *pasivni režim rada*

Pražnjenje memorije

Podaci iz dnevnika 104

prečice

kamera 31

veb veza 61

prenos podataka iz drugog telefona 14

pristupne tačke 91

podešavanja 92

R

rezolucija, terminološko objašnjenje 33

S

sat

alarm 16

odloži 16

podešavanja 16

sertifikati 96

servisni centar za tekstualne poruke

dodavanje novog 54

servisni zahtevi 44

SIM kartica

imena i brojevi 27

kopiranje imena i brojeva
u telefon 27

poruke 54

sinhronizacija 85

SIS datoteka 99

slanje

kontakt kartice, vizitkarte 27

slike 32

video snimci 38

SMS centar, servisni centar

za kratke poruke 54

snimanje glasovnih komandi 28, 99

snimanje videa 34

softver

prenos datoteke u Vaš uređaj 99

su 92

Š

šifra blokade 95

šifra novčanika 71, 96

T

tekstualna poruka 47

tonovi zvona

dodavanje ličnog tona zvona 27

primanje u okviru

tekstualne poruke 50

uklanjanje ličnog tona zvona 28

trajanje dnevnika 25

U

udaljeno poštansko sanduče 51

umetanje teksta 46

UPIN kod 95

upravljanje autorskim pravima

nad digitalnim delima, DRM

vidite ključevi za aktiviranje

UPUK kod 96

USB kabl 84

USSD instrukcije 44

V

web

pristupne tačke;

vidite *pristupne tačke*

veze sa paketnim prenosom

podataka 84

GPRS, terminološko objašnjenje 91

podešavanja 93

video plejer

Vidite *RealPlayer*

video rikorder

Vidite *kamera*

video snimci 35

vreme

podešavanja 94

Z

zaštita autorskog prava

vidite *ključevi za aktiviranje*

zaštitna šifra

Vidite *šifra blokade*

zvuci

isključivanje tona zvona 22

snimanje zvuka 69

zvučnik 17

aktiviranje 17

isključivanje 17

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

www.nokia.com

